

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Cegléd Város Önkormányzata

2013-2018

...../2013. (VI.27.) Ök. határozat

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	53
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	61
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	69
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	69
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	70
1. A HEP IT részletei.....	70
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	70
A beavatkozások megvalósítói.....	72
Jövőképünk.....	73
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	74
3. Megvalósítás	78
A megvalósítás előkészítése.....	78
A megvalósítás folyamata	78
Monitoring és visszacsatolás	79
Nyilvánosság	80
Érvényesülés, módosítás.....	81
4. Elfogadás módja és dátuma	82

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény előírásai alapján települési önkormányzatoknak **ötévente öt évre szóló** helyi esélyegyenlőségi programot (rövidítve: HEP) kell elfogadnia. A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll. A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a meghatározott helyzet esetleges megváltozását **kétévente át kell tekinteni**, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

A HEP elkészítésének szempontjait a **helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** tartalmazza.

A **helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet** 1. és 2. melléklete tartalmazza azon statisztikai mutatókat és tartalmi elemeket, melyek a HEP helyzetelemzési részének alapjait képezik, míg 3. számú melléklete a HEP Intézkedési tervének (röviden: HEP IT) tartalmi elemeit határozza meg.

Bevezetés

Cegléd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 226/2007 (VII.12.) (kiegészítette: 139/2008 (IV.24.) számú Ök. határozat) Ök. határozatával fogadta el a korábbi Esélyegyenlőségi Programját. Az eltelt időszak általános tapasztalata, hogy a megvalósítás az Önkormányzat részéről folyamatos, aktív beavatkozást igényelt és igényel.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Cegléd Város Önkormányzata/2013. (VI.27.) határozatával elfogadott Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a város más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Elhelyezkedés, közlekedés, történetiség

Cegléd és kistérsége Pest megye délkeleti részén, közel az ország mértani középpontjához, Szolnok és Bács-Kiskun megyék közé ékelődve található. A város teljes területe: 244,87 km², melyen közel 38.000 ember él, népsűrűsége 154 fő/km², az összterület kb. 11 %-a belterület.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Integrált Városfejlesztési Stratégia, Környezetvédelmi program, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Cegléd helye nemcsak kistérségi központként, de megyei szinten is kiemelkedő. Pest megye kistérségei közül a Cegléd központú kistérség messze a legnagyobb területű, 15 településsel, amelyből 4 városi rangú. A város Budapesttől mintegy 70 km-re helyezkedik el, az Alföld kapujában, közúton a 4-es sz. főúton, vagy az M5-ös autópályán keresztül, Újhartyánnál letérve a 4 sz. főútra átvezető 405 sz. úton közelíthető meg. Vasúti elérhetőségét a 100 sz. és a Cegléd-től induló 140 sz. vasúti fővonalak biztosítják. Ceglédet gyorsforgalmi utak jelenleg nem érintik. A térség É-D-i főútvonala a 311.-441. főutak által biztosított tengely, amely mind Cegléden, mind Nagykőrösön áthalad.

Cegléd elég közel fekszik a dinamikusan fejlődő gócterületekhez (Budapest, Kecskemét) ahhoz, hogy elkerülje a perifériára sodródást, de túl távol ahhoz, hogy a tőke és az információ terjedésének első köre számottevően érintse. A megyeszékhelyek (Kecskemét, Szolnok) közötti helyzete egyrészt kedvező, mert szerepe lehet az e központok felé és felőlük terjedő javak befogadásában és továbbításában, ugyanakkor kedvezőtlen ez a pozíció, mert vonzáskörzeti árnyék borul rá. A település az Alföldre jellemző kiterjedt tanyavilággal rendelkezik. A külterületen jelentős számú lakóépület található, melyekben sok állandó lakos él.

Ceglédet a fák és virágok városának tartják, de emellett a történelmi múlt városa is egyben. Cegléd jó földrajzi fekvéséből eredően valószínűleg piaccal, templommal rendelkező falu lehetett már az Árpád-korban is. Számos, a város mai területén előkerült lelet tanúskodik Cegléd Árpád-kori létezéséről. A település neve valószínűleg a cigle, cegle (fűzfajta) szóból ered, melyet 1290-ben említenek először az oklevelek. Mezővárosi rangot nem sokkal ezután 1364-ben kapott. 1290. III. 5 és 6-án IV. László két oklevelet állított ki Cegléd mellett ("Datum prope Chegled"). Ez az első hiteles történeti forrás a településről. 1364. V. 8-án I. Lajos király a ceglédi polgárokat és telepeseket ("cives et hospites de ... Ceegled") az ország egész területére vonatkozóan mindenféle vámfizetés alól mentesítette. Ezt tekintjük a városalapítás dokumentumának. 1514-ben a település népessége elsőként csatlakozott a Dózsa György-féle parasztfelkeléshez, a helyiek ma is büszkék erre, melynek emlékét a Dózsa-emlékmű őrzi. Az 1848-49-es szabadságharc idején több ezer ceglédi és környékbeli mondott igent Kossuth hívószavára, aki itt mondta el híres toborzó beszédét. A város azóta is nagy tisztelettel ápolja Kossuth kultuszát. A századforduló idején már több mint 600 kisiparos, két téglagyár, 5 gőzmalom, 4 bank, gimnázium, felekezeti és állami elemi iskolák, református, katolikus, evangélikus templom és zsinagóga, valamint 13 polgári egyesület működött a városban. A hetvenes évek közepére közel 500 ágyas kórházzal, óvodákkal, iskolákkal, kollégiummal, könyvtárral, crossbar telefonközponttal és ipari üzemekkel gyarapodott a város. A városközpont gondozott parkjaival, virágos tereivel, valamint a XIX. században és a századforduló tájékán épült templomaival, középületeivel egységes képet őrzött meg a város múltjából, bár peremterületét az 1970-80-as évek tömeges lakásépítése jelentősen megváltoztatta. Ma Pest megye délkeleti részének kistérségi központja, járási székhely, iskolavárosként, kulturális és zenei centrumként él a köztudatban, de a városi strandfürdő, a Ceglédi Termálfürdő és Szabadidőközpont, Aqua centrum pihenésre, szórakozásra és sportolásra is számos lehetőséget nyújt.

Demográfia:

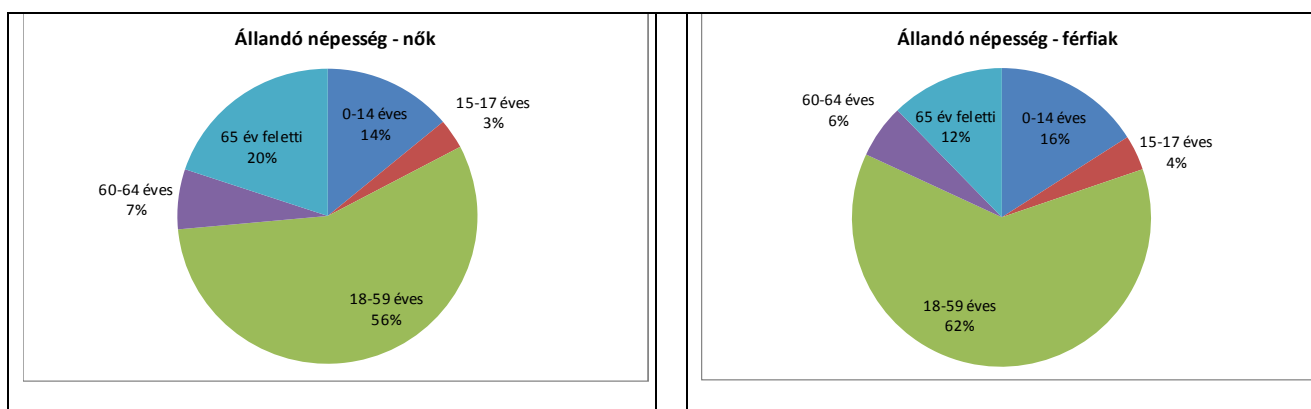
A Cegléd városának demográfiai adatait, a lakónépesség, az állandó népesség, az öregedési index, a belföldi vándorlások, és a természetes szaporodás elnevezésű táblázatok alapján elemezhetjük:

Lakónépesség száma az év végén	
Év	Fő
2007	38315
2008	38318
2009	38325
2010	38066
2011	37778
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Cegléd lakónépessége a KSH adatai szerint 2011 januárjában 37 778 fő volt, amely 2007-hez képest nem jelent érdemi változást. A város korábban enyhén növekvő lakónépessége a 2009-es évtől kezdődően lassú csökkenő állapotot mutat.

Állandó népesség (2011)					
	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	19787	17908	37695	52%	48%
0-14 éves	2769	2861	5630	49%	51%
15-17 éves	643	677	1320	49%	51%
18-59 éves	11149	11131	22280	50%	50%
60-64 éves	1300	1040	2340	56%	44%
65 év feletti	3926	2199	6125	64%	36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

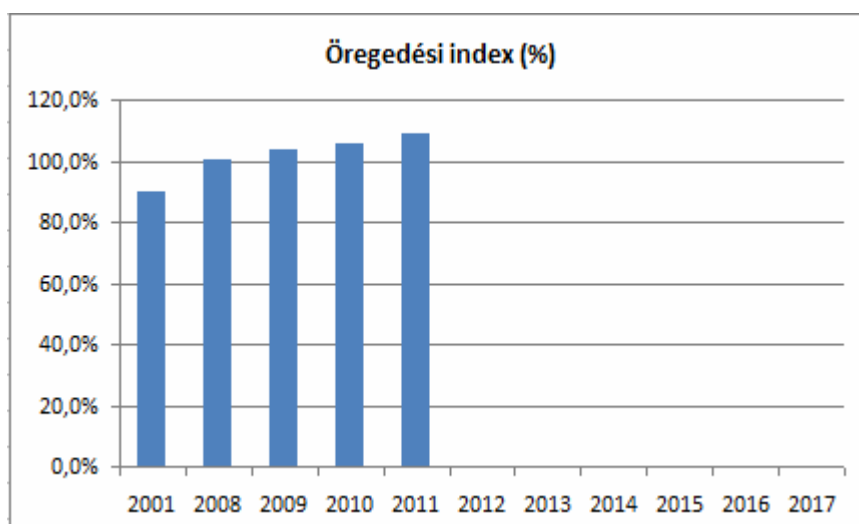

Az állandó népesség táblázat a 2011. évi adatokat tartalmazza. A nők és férfiak aránya 0-60 éves korig közel egyenlő, 60-éves kortól kezdődően azonban a férfiak aránya – a magasabb halandóság miatt - jelentősen csökken a nőkéhez képest, mely megfelel az országos adatoknak.

Öregedési index			
év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	5902	6561	90,0%
2008	5922	5908	100,2%
2009	6059	5862	103,4%
2010	6083	5748	105,8%
2011	6125	5630	108,8%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A kistérség és a város korszerkezeti korfája, egyaránt az országos népességszerkezetnek felel meg. A fiatal korosztály folyamatosan kisebb arányszámban képviselteti magát, ami egyértelműen öregedő társadalomra utal.

Belföldi vándorlások			
év	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	681	664	17
2009	597	577	20
2010	518	583	-65
2011	522	621	-99

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás			
év	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	361	509	-148
2009	372	490	-118
2010	360	505	-145
2011	366	467	-101

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Összefoglalva elmondható, hogy Cegléden is jelentkezik az az országos tendencia, hogy lakói között egyre nagyobb arányban vannak az idősebb korúak, illetve egyre kevesebb arányban a 0-14 éves korosztály, így a település lassú ütemben ugyan, de öregszik. Kevesebben születnek, mint ahányan elhaláloznak, és ezt a korábbi években fennálló pozitív bevándorlási egyenleg sem kompenzálja. A bevándorlások számának csökkenése, és az elvándorlások számának utóbbi években megfigyelhető növekedése az állandó népesség számának fogyását eredményezi.

Gazdasági jellemzők:

Cegléd gazdaságának fejlődését és lehetőségeit a fővároshoz való közelség és a helyi adottságokra épülő gazdaság szerkezet egyszerre határozzák meg. Cegléd a vasúti fővonalak találkozásánál és a 4-es számú főközlekedési útvonal mellett fekszik. Pest megye délkeleti részének regionális központja. 70 km-re van a főváros, a nemzetközi repülőtér, az európai víziút közelsége mind-mind jó adottságot jelent a városnak. A város beépített részei kör alakúak, a település minden irányból jól fejleszthető, megvan a szükséges ivóvíz, a gáz, az elektromos vezeték, a telefon- és mobilhálózat.

Cegléd gazdasága alföldi jellegéből adódóan egészen a legutóbbi néhány évtizedig a mezőgazdaságra épült, de jelenleg is a mezőgazdaságban működő vállalkozások vannak jelen a legnagyobb számban a településen. Cegléd város közigazgatási területe mintegy 24 487 ha, melyből 14 600 ha a szántó terület (az összterület 60 %-a) az összterület 15 %-a rét-legelő, 1-1 % a szőlő és gyümölcs terület, 7 %-ot foglal el az erdő.

Cegléd Város Önkormányzata zöldmezős beruhásként Ipari Parkot létesített, amellyel kedvező körülményeket teremtett versenyképes ipari- és kereskedelmi vállalatok letelepedéséhez. Az Ipari Park a város észak-nyugati területén helyezkedik el, a fejlesztés alatt álló 4-es számú országos főközlekedési út mentén, 50 percnyi autópályára a Ferihegyi nemzetközi repülőtértől.

A vállalkozások betelepülési lehetőségét az teremtette meg, hogy 2001-ben már teljes infrastruktúrával rendelkezésre állt a Park, mely az alábbiakat foglalja magában:

- belső úthálózat, közvilágítás, parkolók, járdák
- ivóvízellátás
- szennyvízelvezetés
- csapadékvíz-elvezetés
- elektromos áram
- földgáz
- telekommunikációs hálózat.

Év	Regisztrált Vállalkozások száma - Cegléd
2008	4960 db
2009	5102 db
2010	5331 db
2011	5365 db
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

A vállalkozások aktivitásában növekedő tendencia érvényesül. A kistérség más településeinek vállalkozási intenzitásával való összehasonlításban a ceglédi kimagasló értéknek számít.

A 2011-es KSH adatok alapján Cegléden a regisztrált vállalkozások száma 5365 db, kiskereskedelmi üzletek száma 584 db, vendéglátóhelyek száma 207 db (3.2.10. számú táblázat). A regisztrált vállalkozásokból a 10-19 fős vállalkozások száma 72 db, 20-49 fős 50 db, 50-249 fős 18 db, 250-499 fős 3 db, míg az 500 és több fős regisztrált vállalkozások száma 1 db.

Regisztrált vállalkozások megoszlása tevékenységi körök alapján - Cegléd (2011)	db
mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	1 455
építőipar	340
a kereskedelem, gépjárműjavítás	784
szállítás, raktározás]	141
szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	172
információ, kommunikáció	118
pénzügyi, biztosítási tevékenység	160
ingatlanügyletek	689
szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	403
adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	211
humán-egészségügyi, szociális ellátás	155
szórakoztatás, szabadidő	92
egyéb szolgáltatás	175
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Az egyéni vállalkozások száma 2011-ben 3602 db volt, melyből a főfoglalkozású egyéni vállalkozások száma: 1293. Legnagyobb számban az egyéni vállalkozások által üzemeltetett kiskereskedelmi üzletek (199 db),

vendéglátóhelyek (62 db), ruházati szaküzletek (35 db), egyéb iparcikkek szaküzletek (25db) és élelmiszer vegyesüzletek (23 db) vannak.

A regisztrált őstermelők száma is folyamatosan növekszik: 2009-ben 1084, 2010-ben 1141, 2011-ben 1203 fő. A város déli részén sűrűn lakott tanyás ingatlanok vannak többségben, ahol inkább kertészeti termeléssel foglalkoznak, míg az északi "fekete" részen hagyományos szántóföldi kultúrák honosodtak meg.

A városban működő nagyobb vállalkozások: Dél-Pest Megyei Mezőgazdasági Rt., Ecseri Kft., INFINEON Technologies Cegléd Kft., SZIDO Kft., VEVŐÉRT Kft., Xylem Hungary Kft.

Oktatás

Városunkban 4 önkormányzati óvoda 7 tagóvodával és 4 egyházi fenntartású óvoda működik. Egy óvodát a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK), egyet pedig egy korlátolt felelősségű társaság működtet. Az alapfokú képzési intézmények elsősorban helyi vonzáskörzettel rendelkeznek. A meglévő négy alapfokú oktatási intézmény közül kettő fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Táncsics Mihály Általános Iskola, Várkonyi István Általános Iskola), a további két intézmény egyházi fenntartású (Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola, Református Általános Iskola). Városban működik Losontzi István Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Iskola, Speciális Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola, Diákotthon, Gyermekotthon és Pedagógiai Szakszolgálat, melynek fenntartója szintén a Klebelsberg Központ. (Pest megyében a megyeközponti tankerület Cegléd székhellyel működik.)

Öt középiskola működik Cegléden (Kossuth Lajos Gimnázium; Ungváry László Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola; Bem József Műszaki Szakközép- és Szakiskola; Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola; Török János Mezőgazdasági és Egészségügyi Szakközépiskola) közülük a gimnázium igen előkelő helyen áll a megye középiskoláinak továbbtanulási rangsorában. A városban egy középiskolai kollégium is (Dózsa György Kollégium, Cegléd Rákóczi út 54-56) működik, mely otthont biztosít a távollakó középiskolásoknak. Meg kell továbbá említeni azt a közös gyökeret, amely mind az általános iskolai, mind a gimnáziumi zenei nevelést megalapozza: az Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézményt (Cegléd, Kút utca 2).

Államilag elismert OKJ-s képzéseket nyújt Gubody Ferenc Szakképző Iskola, mely a hátrányos helyzetű, különböző tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küszködő fiatalok részére is képzést, akár érettségire való felkészítést biztosít, továbbá OKJ-s képzéseket a ceglédi tagintézménnyel rendelkező School of Business Szeged Üzleti Szakképző Iskola is nyújt.

A DPMTISZK (Dél-Pest Megyei Térségi Integrált Szakképző Központ) egy olyan, 8 iskola együttműködésével létrehozott, a legmodernebb gépekkel, berendezésekkel felszerelt gyakorlati képzési központ, amelyet az iskolák váltott rendszerben használhatnak tanulóik szakmai képzésének lebonyolítása érdekében.

Kultúra

Cegléd történelme során a legnagyobb, legerősebb megtartó és összefogó erő a kultúrában, a műveltségben való hit. E nemes eszmékért tettek és tesznek az itt élt és élő alkotó írók, költők, művészek, nagy gondolkodók. A kialakult iskolarendszer a közművelődés intézményei ennek a magasabb rendű gondolkodásnak, érzésvilágnak a színterei. A ceglédiek méltán büszkék a Ceglédről származó, Cegléden tanult tudósokra, művészekre.

Kulturális intézmények:

- Kossuth Művelődési Központ és Könyvtár
- Múzeumok és kiállítóhelyek
 - Dobtörténeti Gyűjtemény
 - Kossuth Múzeum
 - Mózes Öntöttvaskályha Gyűjtemény
 - Ceglédi Természetrajzi Vadászati Gyűjtemény

- Sportmúzeum
- Uránia Mozi
- Patkós Irma Művészeti Iskola
- Tetz Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Közművek

A belterületi ceglédi lakások közel 100%-a vezetékes vízhálózatra, 75%-a közcsatorna hálózatra van kötve és 70%-ban vezetékes gázellátás van. A kistérség mindkét jellemzőt tekintve körülbelül 10 százalékpontos lemaradásban van. Cegléden az idei évben szennyvízcsatorna-hálózati fejlesztés indul meg, mely még tovább javítja a közcsatornára rákötött lakások számát.

A térségi energiahálózat – villamos, szénhidrogén – kiépítettsége megfelelő, biztonságosan kiszolgálja a felhasználókat.

Egészségügy

Cegléd város közigazgatási területén az egészségügyi alapellátási feladatokat 15 körzetben végzik felnőtt háziorvosok, 7 körzetben házi gyermekorvosok és 8 körzetben fogszakorvosok. Működik a városban háziorvosi felnőtt és gyermek ügyelet. A fogászati ügyelet 2010. december 31. napjával megszűnt. Cegléd város szakellátási (járóbeteg és fekvőbeteg) feladatait a Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet látja el.

Alapellátás:

- Háziorvosi (Felnőtt, gyermek, fogászat)
- Orvosi ügyelet (felnőtt-egész évben-; gyermek – hétvége és ünnepnapokon -)
- Védőnői szolgálat
- Iskolai egészségügyi ellátás

Szakellátás:

- Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet

Civil szervezetek

A Ceglédi szervezetek (egyesületek, alapítványok) bekapcsolódnak a város közéletébe, jelentős összefogó erőt képviselnek, és nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a városban a kulturális- és sportélet színes és mozgalmas legyen, valamint a hátrányos helyzetben lévők támogatása megvalósulhasson. Városunkban 2009 óta több mint 10 ceglédi civil szervezet összefogásával havonkénti ülésessel Civil Fórum is működik, melynek elsődleges célja a hátrányos helyzetben lévő társadalmi csoportok segítése.

Értékeink, küldetésünk

Cegléd Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít az esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés biztosítására. A város szem előtt tartja az esélyegyenlőség biztosítását, tevékenységét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény szellemében folytatja. Ennek keretében a település minden lakójának elérhetővé kívánja tenni a közszolgáltatásokat, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal élő, milyen a származása, életkora vagy az anyagi helyzete. Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az önkormányzati projektek előkészítési fázisában tett esélyegyenlőségi vállalások és azok teljesítése is mutatja az önkormányzat komoly szándékát az esélyegyenlőség biztosítására.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Cegléd Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Legfontosabb célok:

1. A hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára, az összetartó, szolidáris társadalom erősítése.
2. Gazdasági területen a minimális forráshoz való jog biztosítása.
3. A megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás biztosítása, valamint a város intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.
4. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében össze kell hangolni a foglalkoztatási, az oktatási, az egészségügyi, a szociális igazgatási, területfejlesztési célokat.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- Magyarország Alaptörvénye XV. cikk:
 - (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
 - (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
 - (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
 - (4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
 - (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (rövidítve: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (rövidítve: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (rövidítve: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (rövidítve: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (rövidítve: Eütv.)
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (rövidítve: Fot.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (rövidítve: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (rövidítve: Nkntv.)
- az épített környezet átalakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.)
- az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól szóló 362/2004. (XII. 26.) Kormány rendelet (rövidítve EbKr.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak az EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Cegléd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi különösen az alábbi rendeletekkel, határozatokkal, intézkedésekkel:

- Cegléd Város Önkormányzatának képviselő-testülete 226/2007 (VII.12.) határozatában fogadta el (139/2008 (IV.24) Ök. határozattal kiegészített) **korábbi Esélyegyenlőségi Programját**;
- a **települési szilárdhulladék** kezelés közszolgáltatásának díjáról szóló 35/2003. (XII. 31.) Ök. rendelet alapján az egyedül élő 70 éven felüliek jövedelmüktől függően díjkedvezményben részesülhetnek;
- Cegléd Város Önkormányzatának a **pénzben és természetben nyújtott szociális ellátások helyi szabályairól** szóló 20/1999. (VII. 16.) Ök. rendelete, a 30/1999. (XII. 3.), a 7/2000. (III. 3.), a 8/2001. (III. 1.), a 15/2001. (IV. 26.), a 2/2002. (I. 31.), a 22/2004 (VII. 1.), 9/2005. (III. 31.), a 2/2006. (II. 2.), a 7/2006. (IV. 6.), a 14/2006. (VII. 06.), a 10/2007. (IV. 26.), a 6/2009. (II. 26.) KT. rendeletek, a 14/2010. (V. 28.) és a 9/2012. (IV. 26.) önkormányzati rendelete módosításaival egységes szerkezetben
- Cegléd Város Önkormányzatának a **lakások és helyiségek bérletéről** szóló 23/2009. (V. 28.) KT. rendelete, a 29/2009. (VII. 31.) KT. rendelet, a 7/2010. (II. 25.), a 11/2010. (IV. 29.), a 37/2010. (XII. 23.), a 9/2011. (II. 21.), a 18/2011. (IV. 29.) a 4/2012. (III. 8.), a 13/2012. (V. 24.) a a 11/2013. (III. 28.) és a 15/2013. (V. 2.) önkormányzati rendeletben foglalt módosításokkal egységes szerkezetben
- Cegléd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2011. (III. 31.) önkormányzati rendelete Cegléd Város Önkormányzata bizottságai által kezelt **pályázati támogatási keretek** felhasználásának szabályairól
- A 13/2011. (III. 31.) Ök. rendelet a szennyvízhálózatra való bekötés során **rácsatlakozási díjkedvezményben** részesíti a nagycsaládosokat, fogyatékkal élőket.
- Cegléd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete által alapított „**Ceglédiak a Ceglédiékért Közalapítvány**” város általános iskoláskorú, jó tanulmányi eredményt elért szociálisan rászoruló családok gyermekei részére pályázat keretében nyújt támogatást, valamint a szociálisan rászoruló legalább 1 éve életvitelszerű ceglédi lakosokat támogatja.
- Cegléd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a városra vonatkozóan 2002-ben **Szociális térképet** készíttetett el.
- Ceglédi Közös Önkormányzati Hivatal **esélyegyenlőségi munkatársat** alkalmaz.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- 2009-ben készült el az **Integrált Városfejlesztési Stratégia (2009)**, melynek célja, hogy a város számára hosszú távú fejlődési irányt mutasson, ne veszítse el dinamikusan fejlődő arculatát, továbbá, hogy az itt élők számára biztonságot, harmonikus lakóteret, az idelátogatók számára pedig vonzó kikapcsolódási lehetőséget, érdekes látnivalókat, hasznos programokat kínáljon. Az IVS anti-szegregációs tervet is tartalmaz az egyenlő esélyű hozzáférés, valamint az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.
- **Gubody Ferenc Terv gazdasági ciklusprogram (2011)** – az önkormányzat középtávú fejlesztési elképzeléseit rögzíti. Alapvető célja, hogy az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi

területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálja.

- **Közbiztonsági koncepció (2011)** - konkrét helyzetelemzés alapján, rövid-, közép- és hosszú távú célok, illetve prioritások kijelölésével, majd a felállított célok és prioritások mentén a végrehajtás módjának meghatározásával kívánja elérni, hogy az életbiztonságot érezhetően javító közbiztonság valósuljon meg Cegléd Városában. A koncepció külön is figyelmet fordít a gyermekekre, nőkre, időskorúakra.
- **Környezetvédelmi program (2011)** - melynek elfogadásával az Önkormányzat elköteleződött a környezetvédelem tudatos, hosszú távú és folyamatos fejlesztése mellett. Célok között szerepel a környezettudatos nevelés, csatornázottság mértékének növelése, zöldterületek védelme, települési szilárd hulladék mennyiségének csökkentése, biológiai allergének csökkentése (környezetegészségügy), melyek az esélyegyenlőségi program célcsoportjait is érintik.

Az esélyegyenlőségi program kapcsolódik továbbá **Cegléd Településrendezési Tervét Megalapozó Városfejlesztési Koncepcióhoz (2004)**, az alapján készült **Településrendezési tervhez**, **Cegléd Szabályozási Tervéhez** és **Helyi Építési Szabályzatához**, valamint **Költségvetési Koncepciójához**.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az esélyegyenlőségi program társulási kapcsolatait elsősorban a kistérségi szintű szociális ellátások határozzák meg. Az elmúlt időszak jogalkotása költségvetési eszközökkel kistérségek szintjére emelte a szociális ellátó rendszert. A 2007-ben létrejött Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás Cegléd és Abony székhellyel hozott létre szociális intézményeket: a Ceglédi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermejköltségi Központot, valamint Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás Humán Szolgáltató Központját, míg Albertirsán intézményfenntartó társulás jött létre. A költséghatékonyabb forma mellett a szakmai színvonal is javult a kistérségi fenntartású intézmények ellátási területén. A kistérségi szintre emelt szolgáltatások közül a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, és a házi segítségnyújtás bizonyult a leghatékonyabbnak. A szintén térségi szintre emelt családsegítés térítésmentesen áll nemre, etnikai hovatartozásra, korosztályra való tekintet nélkül a ceglédi és a kistérség településeinek élők számára.

A **Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatási Intézkedési Terve (2008)** és **A Ceglédi kistérség Területfejlesztési Koncepciója (2010)** célkitűzéseiben szintén kapcsolódik a helyi esélyegyenlőségi programhoz.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapjául szolgáló statisztikai adatokat az önkormányzat adataiból, a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásból, továbbá az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszerből (továbbiakban: TeIR) gyűjtöttük össze, valamint támaszkodtunk a 2001-es, illetve a 2011. évi népszámlálás már meglévő, feldolgozott adataira is. A Helyi Esélyegyenlőségi Program (rövidítve: HEP) 1. számú mellékletében lévő táblázatok szolgálták alapjául a helyzetelemzésben feltüntetett adatokhoz. A rájuk való hivatkozás a táblázat számának feltüntetésével történik.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

Országunkban is súlyos gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

Szegénység fogalma: Szegénynek vagy kirekesztettnek (depriválnak) tekintjük mindazokat, akik **jövedelmi szegénységben**, vagy **rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban**, vagy **anyagi deprivációban** élnek:

- **Jövedelmi szegénységben** élőknek azokat tekintjük (nemzetközi számítás alapján), akinél az egy főre eső jövedelem (az első felnőtt 1 fogyasztási egységnek számít, a további felnőttek 0,5 fogyasztási egységnek, míg a 14 év alatti gyermek 0,3 fogyasztási egységnek) nem éri el az átlagjövedelem 60%-t. Értéke Magyarországon 2010-ben 59.441 Ft volt. Akinél az egy főre eső jövedelem ennél kisebb volt, szegénységben élőknek nevezhetők.
- **A rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban** élők körében nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. A munkaerő-piacra jutás fő akadályai: a regionálisan egyenlőtlen munkahelykínálat, rugalmatlan munkaerőpiac, alacsony iskolázottság, tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, gyermekek, egyéb gondozásra szoruló hozzátartozók gondozási szolgáltatásainak hiánya.
- **Anyagi deprivációban élők:** A lakosság legnagyobb hányadának nincs lehetősége arra, hogy megtakarítson, országunkban a többség (75%) nem rendelkezik elegendő megtakarítással az esetlegesen felmerülő váratlan kiadások saját erőből való finanszírozására.

Magyarországon a fentebbi definíciót alkalmazva 2009-es évi adatok alapján a lakosság 29,9%-a szegény, amely 2.956.000 egyéni sorsot jelent.²

Mélyszegényeknek azokat tekintjük, akik a medián (átlagos, közép) jövedelmek 40%-ánál kevesebből élnek. Szegénynek pedig azokat, akik a mediánjövedelmek 60%-ánál kevesebből élnek. A KSH 2011-es adatai szerint a szegénységi küszöb alig volt több mint nettó 62.000 Ft.³

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi, kulturális és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli, szociális és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. Okai között szerepel még az egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, a munkanélküliség. Bevételeik döntő része a pénzbeli juttatások rendszereiből származik. A munkaerő-piacra jutást elsősorban az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte akadályozza. A romák sokszor még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is a legkedvezőtlenebb helyzetben vannak.

² Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia – Mélyszegénység, gyermekszegénység, romák – 2011-2020. KIM, Budapest, 2011, 21.o.

³ Képzési segédlet az önkormányzatok számára a HEP elkészítéséhez, PTE, 2013, 19.o.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A népesség jövedelmi helyzetét mutatják az adófizetők számára, valamint az adóköteles jövedelem nagyságára vonatkozó adatok. 2011-ben a Ceglédi Kistérségben 1000 lakosból 409 lakos fizetett személyi jövedelemadót. Cegléden ugyanez a szám 424, mely jobb, mint a kistérségi átlag, de elmarad a megyei átlagtól (433). Életminőséget befolyásoló tényező az egy állandó lakosra jutó személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem: Ez Cegléden 703 ezer Ft/fő, ami a Ceglédi Kistérség átlagos jövedelemtermelő képességénél (624 ezer/fő) kedvezőbb, viszont Pest megyét figyelembe véve (875 ezer Ft/fő) kedvezőtlenebb jövedelmi viszonyokat jelez.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

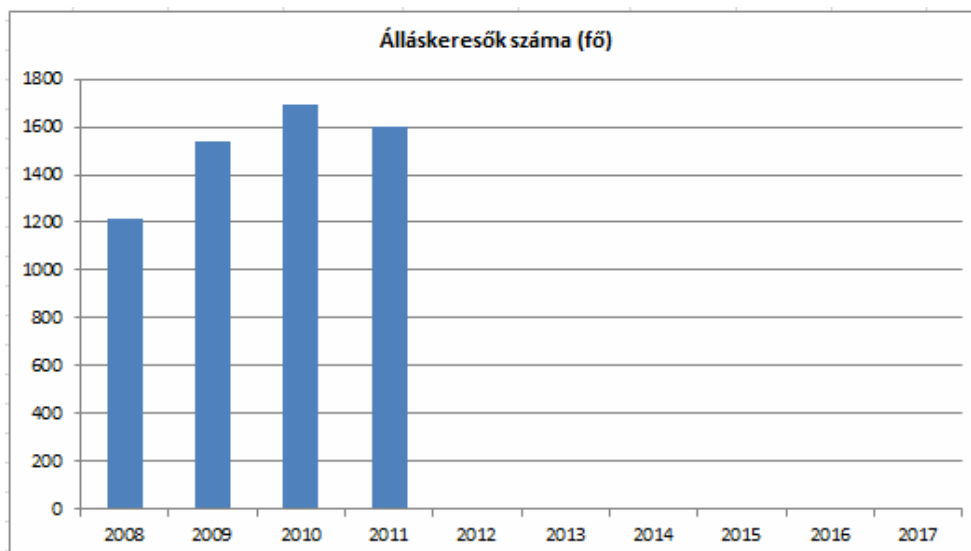
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

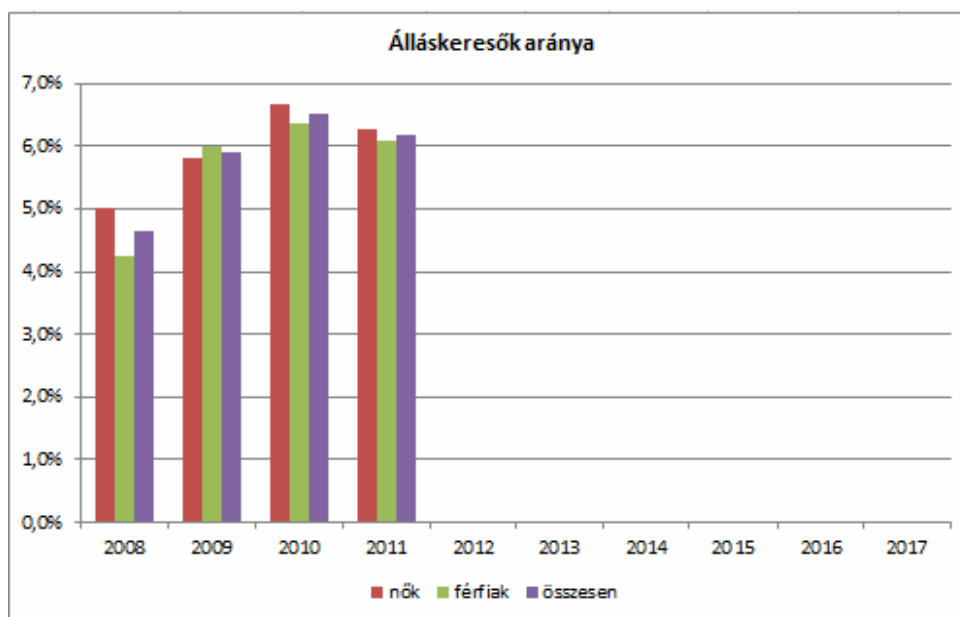
A **Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat** (továbbiakban: NFSZ) adatai alapján a regisztrált munkanélküliek száma Cegléd városában az alábbiak szerint alakultak az elmúlt években:

- Regisztrált munkanélküliek száma 2013. I. negyedév: 2141 fő
- Regisztrált munkanélküliek száma 2012. I. negyedév: 1960 fő
- Regisztrált munkanélküliek száma 2011. I. negyedév: 1972 fő
- Regisztrált munkanélküliek száma 2010. I. negyedév: 1766 fő
- Regisztrált munkanélküliek száma 2009. I. negyedév: 1314 fő
- Regisztrált munkanélküliek száma 2008. I. negyedév: 1303 fő

Ha a **Központi Statisztikai Hivatal** (továbbiakban: KSH) adatait nézzük, eltérő adatokat kapunk (3.2.1. számú táblázat). Ennek oka, hogy KSH által publikált munkanélküliek száma egy lakossági survey-ből (mintavételes kérdőíves kutatás) származnak (ennek neve: Munkaerő-felmérés), aminek eredményeit mintavételi hiba 'terheli'. Ugyanakkor mindkét statisztikának vannak komoly előnyei és lényeges korlátai is, de a kettő együtt sokkal többet mond, mint bármelyikük egymagában.

- A **KSH** adatai alapján **2011 decemberében a nyilvántartott álláskeresők száma** Cegléden 1601 fő volt (nők: 820, férfiak: 781) mely nők esetén 6,3% férfiak esetében 6,2% a 15-64 év közötti nemenkénti lakónépességhez viszonyítva.
- Ugyanezen adat **2010-ben**: 1693 (Nő: 875/6,7%; Férfi: 818/6,4%)
- **2009-ben**: 1542: 1542 (Nő: 768/5,8%; Férfi: 774/6,0%)
- **2008-ban**: 1216: 1216 (Nő: 666/5,0%; Férfi: 550/4,2%)

Az adatokból látható, hogy a gazdasági világválság hatására a nyilvántartott álláskeresők száma jelentősen emelkedett, mely mind a két nemet hasonló mértékben érintette.

A **regisztrált munkanélküliek számát korcsoportok szerinti bontásban** a 3.2.2. számú táblázat tartalmazza. A táblázat alapján megállapítható, hogy elhelyezkedési nehézségekkel valamennyi korosztálynak szembe kell néznie a munkalehetőségek számának csökkenése miatt. Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékossgal élő emberek.

A pályakezdő 18-29 éves korosztály elhelyezkedését elsősorban az iskolai végzettség vagy szakmai tapasztalat hiánya, továbbá a nem megfelelő szakmaválasztás hátráltatja. Jelentősen megnőtt az főiskolát vagy egyetemet végzett fiatalok iskola befejezése utáni munkahelykeresésének ideje is. Számuk (3.2.4. számú táblázat) a 18-29 éves lakónépesség számához viszonyítva folyamatosan emelkedik. Míg 2008-ban ez az arány 1,5% (93 fő) volt, 2011-re 2,7 %-ra (158) főre nőtt.

A tartós (180 napnál régebben regisztrált) munkanélküliek adatait a 3.2.3. számú táblázat mutatja meg. Ebből kitűnik, hogy a városban regisztrált álláskeresők több mint 53 %-a fél évnél régebben keres munkát. Ez az adat nem tér el jelentősen a korábbi évek adataitól. (2011: 53,5%, 2010: 55,5%, 2009: 51,4%, 2008: 52,8%). Nemek tekintetében a tartós munkanélküliség 6-7 %-kal magasabb a nők körében.

A Munkaügyi Központ Ceglédi Kirendeltségnél megközelítőleg évi 3 000 munkahelyigényt regisztrálnak, ezek zöme fizikai munkahelyet kínál. Kiemelkedik a fémipari, illetve a kereskedelmi munkahelyek, és a mezőgazdasági idénymunkahelyek száma, ennek töredéke a turisztikai, vendéglátós szakmákra való igény. Adminisztratív munkahelyekre körülbelül 100 igény jelentkezik évente. A felkínált állásokat sok esetben nem tudják teljesen feltölteni.

A ceglédi foglalkoztatottak iskolai végzettség szerinti struktúrájában a legmagasabb arányt az – érettségivel nem rendelkező – szakmunkások teszik ki, arányuk az összes foglalkoztatotton belül 33,1%. A képzettségi szerkezetre jellemző, hogy az általános iskolai végzettségű foglalkoztatottak aránya Cegléden alacsonyabb a kistérségi vagy megyei átlagnál, az érettségizettek, illetve felsőfokú végzettségűek aránya pedig a kistérségi átlagnál kedvezőbb képet mutat ugyan, de nem haladja meg a Pest megyei értéket. Cegléden tehát a városi funkciókhoz kötődő szolgáltató intézmények foglalkoztató erejének köszönhetően egy, a kistérségi átlagnál kedvezőbb képzettségi szerkezet figyelhető meg.

Cegléd Város Önkormányzata 1994 óta rendelkezik saját ösztöndíjpályázattal, melynek keretében jelenleg 20 fő szociálisan rászorult felsőoktatási hallgató kap 10 hónapon keresztül 15.000 Ft összegű ösztöndíjat, továbbá a Bursa Hungarica önkormányzati ösztöndíjpályázathoz is csatlakozott, mely esetében idén 30 hallgató tanulmányait támogatja.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Alacsony végzettségűnek nevezzük azokat, akik nem szereztek szakképesítést, vagy középfokú végzettséget.

Az alacsony végzettségűek száma az elmúlt évtizedben jelentősen csökkent a városban. Míg a 2001-es népszámlálási adatok alapján az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 évnél idősebbek száma 10% volt a 15 évesnél idősebb összlakosság számához viszonyítva, addig a 2011-es adatok alapján ez az arány 4,8%-ra csökkent. (3.2.5. számú táblázat)

Az alacsony iskolai végzettség elsősorban a romákat és a hátrányos helyzetűeket érinti, közöttük lehet találni a legtöbb csak 8 osztállyal vagy ennél is alacsonyabb végzettséggel rendelkezőt. A romák - az országos tendenciához hasonlóan - alacsony iskolai végzettségük miatt nehezen tudnak elhelyezkedni, döntő többségük a segélyek mellett feketemunkából tartja el magát, illetve családját. Azokban a háztartásokban, amelyekben a családfő etnikai hovatartozása roma, még alacsonyabb a szegénységi küszöb, ami tovább növeli a különbséget a romák és nem romák szegénysége között.

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők között a nők aránya mintegy 5 %-kal magasabb a férfiakénál, ami a korai gyermekvállalással állhat összefüggésben, aminek következtében kimaradnak az alapfokú, és ennek következtében a középfokú oktatásból is. Ennek következménye, hogy a roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb. Komoly probléma, hogy egy országos adat szerint a 16 év feletti lakosság 51 %-a még mindig digitálisan írástudatlan – a fogalom tágan értelmezve magába foglalja azokat, akik nem tudják bekapcsolni a számítógépet, és azokat is, akik nem tudják használni a világhálót -. Emiatt későbbi elhelyezkedési lehetőségeik jelentősen korlátozódnak. Különösen nagy a lemaradás a hátrányos helyzetűek, és az alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

Városunkban általános iskolai felnőttoktatás nem működik. Középfokú felnőttoktatásban 2009-ben 297 fő, 2010-ben 271 fő, 2011-ben 234 fő vett részt. (3.2.7 és 3.2.8 táblázat).

A regisztrált munkanélküliek számát iskolai végzettség szerint a 3.2.6.-os számú táblázat tartalmazza.

c) közfoglalkoztatás

Cegléd Város Önkormányzata az elmúlt években a közhasznú munkavégzést és a közmunkaprogramot is fontosnak tartotta, hogy enyhítse a romák és a hátrányos helyzetben lévők anyagi gondjait, amellyel egyidejűleg megélhetésüket is segíteni szándékozott.

2009:

2009 év elején a **közcélú foglalkoztatáshoz** kellett közfoglalkoztatási tervet készíteni arról, hogy hány főt és milyen munkakörökben szeretne a város foglalkoztatni. Az Önkormányzat az akkor még létező Mobilpark Közhasznú Nonprofit Kft-t bízta a közfoglalkoztatási feladatok ellátásával. A város összes Önkormányzati fenntartású intézményéhez, illetve a középiskolákhoz is sikerült felvenni közcélú foglalkoztatottakat.

Közcélú foglalkoztatottak feladatai közé tartozott a zöldterület fenntartás, kertészeti munkák, parlagfű mentesítés, fakivágás, faültetés, síkosság-mentesítés, hó eltakarítás, csapadékvízcsatorna-tisztítás, karbantartás, köztisztasági feladatok, rendezvényszervezésnél kiegészítő munka, portaszolgálat, köztemető-fenntartás, házi betegápolás, idősgondozás, családsegítés, egészségügyi ellátást kiegészítő feladatok, oktatási, művelődési, sport intézmények üzemeltetési feladatai, kiegészítő munkák, egyszerű ipari szakmunkák, intézményi karbantartások.

2009-ben a közcélú foglalkoztatásra felhasznált összeg: 166.307.282 Ft volt, melyhez a város 15.722.048 Ft-tal járult hozzá

Közhasznú foglalkoztatás teljes költsége: 4 828 285 Ft volt. melyből a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi központ 3 104 473 forinttal, az önkormányzat 1 723 812 forinttal járult hozzá.

	Közcélú foglalkoztatottak létszáma (fő)	Közhasznú foglalkoztatottak létszáma (fő)	Közmunka program keretében foglalkoztatottak létszáma (fő)
Létszám összesen	365	16	30
Életkor megoszlása:	365	16	30
a) 35 évnél fiatalabb	129	6	14
b) 35-55 év közötti	224	7	16
c) 55 évnél idősebb	12	3	0
Nemek szerint:	365	16	30
a) férfi	170	13	12
b) nő	195	3	18
Iskolai végzettség:	365	16	30
a) 8 általánost nem végzettek	29	0	0
b) 8 általánost végzett	192	13	9
c) szakmunkás/ szakiskolai végzettség	84	1	10
d) szakközép/technikus végzettség	40	2	7
e) gimnáziumi érettségi	11	0	4
f) egyetemi/főiskolai végzettség	9	0	0
Foglalkoztatások átlagos időtartama (nap)	154 nap		

2010:

2010-ben szintén közcélú és közhasznú foglalkoztatás keretében került sor foglalkoztatásra. Ebben az évben is a Mobilpark volt a foglalkoztató és a foglalkoztatás közfoglalkoztatási terv alapján valósult meg.

A **közcélú** foglalkoztatottak létszáma összesen 585 fő volt ebből szellemi 100 fő, fizikai foglalkozású 485 fő. Átlagosan 285 fő foglalkoztatására került sor havonta: az Önkormányzat finanszírozása alá eső intézményekben 198 fő/hó, valamint a 100% Önkormányzati tulajdonban lévő közhasznú tevékenységgel megbízott gazdasági társaságnál 87 fő/hó.

Összlétszám:	585	fő
fizikai	485	fő
szellemi	100	fő
férfi	293	fő
nő	292	fő

2010.	létszám (fő)	Foglalkoztatás költsége (Ft)	Támogatás alapját képező bruttó bér- és járulék költség (Ft)	Igényelt támogatás (95%) (Ft)	Önkormányzati önrész (5%) (Ft)	Mobilpark Közhasznú. Nonprofit Kft.-t terhelő rész (Ft)
Összesen:	585	309 442 928	305 616 906	290 336 061	15 280 845	3 826 022

Közhasznú foglalkoztatásban csupán 3 fő foglalkoztatására került sor 2010-ben.

Közhasznú foglalkoztatás bér- és járulékköltsége:	719 261 Ft
Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi központtól kapott támogatás:	340 494 Ft
Saját erő	378 767 Ft

2011:

A korábbi közcélú és közhasznú foglalkoztatási formák megszűntek, és egységes néven közfoglalkoztatássá alakultak.

Az év elején a korábbi évektől eltérően előre, a település részére a Munkaügyi Központ által meghatározott keretösszegeből kérelem útján volt támogatás igényelhető. Minden intézmény egyedileg volt köteles pályázni. Ettől az évtől kezdődően már a Mobilpark nem vehetett részt az intézményi foglalkoztatásban, mint munkáltató.

Két közfoglalkoztatási típusra került sor:

- Önkormányzati rövid időtartamú közfoglalkoztatás**, melynek keretében 2-től 4 hónapig terjedő időtartamra 4 órás közfoglalkoztatási jogviszony volt létesíthető.
Egy 78,6 millió forintban meghatározott éves keretösszeg felhasználásával legalább 537 fő foglalkoztatását kellett volna településünknek megvalósítania.
- Önkormányzati hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás**, melynek keretében 2-12 hónapos időtartamra, de legkésőbb tárgyév december 31. napjáig terjedő időtartamra, teljes munkaidős, napi 6 illetve 8 órás munkavégzésre lehetett kötni közfoglalkoztatási jogviszonyra irányuló szerződést.
Cegléd városa részére 27,8 millió forintos keretösszeg állt rendelkezésre mindösszesen 39 fő foglalkoztatásba történő bevonására.

	Mobilpark Közhasznú Nonprofit Kft.-nél				Intézményeknél			
	Rövid időtartamú		Hosszabb időtartamú		Rövid időtartamú		Hosszabb időtartamú	
	Lét-szám	Támogatási összeg (95 %)	Lét-szám	Támogatási összeg (100 %)	Lét-szám	Támogatási összeg (95 %)	Lét-szám	Támogatási összeg (70,100 %)
	(fő)	(Ft)	(fő)	(Ft)	(fő)	(Ft)	(fő)	(Ft)
Összesen		31 288 851		6 269 471		68 597 862		24 736 381
Érintett létszám	260		15		259		29	

A MOBILPARK-hoz irányított dolgozók létszáma 275 fő volt, az intézményeknél foglalkoztatottak létszáma 288 fő. Tehát összesen 563 fő került foglalkoztatásba bevonásra 2011-ben

Rövid illetve hosszú időtartamú foglalkoztatás havi létszámadatai szakképzettség és nemek közötti bontásban:

Rövid időtartamú	Össz-létszám	Szakképzett	Nem szakképzett	Férfi	Nő
	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)
Érintett létszám	519	182	337	251	268
Hosszabb időtartamú	Össz-létszám	Szakképzett	Nem szakképzett	Férfi	Nő
	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)
Érintett létszám	44	35	9	20	24

	Létszám	Támogatási összeg
	(fő)	(ezer Ft)
Rövid időtartamú foglalkoztatás	519	68 598
Hosszabb időtartamú foglalkoztatás	44	24 736
Összesen:	563	93 334

Fenti foglalkoztatási adatok eléréséhez összesen 19 foglalkoztató bevonásával volt lehetőség.

TÁMOP 1.1.3.

Közfoglalkoztatás mellett a **TÁMOP 1.1.3.** „Út a munka világába” elnevezésű munkaerő-piaci program keretében a Közép-Magyarországi Regionális Munkaügyi Központtól 50, illetve 100 %-os támogatási intenzitás mellett volt **lehetőség 2011. januártól – 2011. október 31.-ig 15 fő** munkavállaló bevonására.

A program keretében **8 fő** foglalkoztatására kerülhetett sor bérköltség támogatás keretén belül **100 %-os támogatási** intenzitás mellett, illetve **7 főt** bértámogatás keretében **50 %-os támogatási** intenzitás mellett alkalmazhattunk 10 hónapos időtartamra.

TÁMOP 1.1.3.	Kifizetett munkabér	Kapott támogatás	Támogatással le nem fedett költségek
Összesen:	13 005 408	9 662 386	3 343 022

Téli időszakai segéd munkások foglalkoztatása:

Téli időszakai segéd munkások foglalkoztatására meghirdetett közfoglalkoztatási program keretében **2011. december 9. napjától kezdődően két hónapos időtartamra volt lehetőség 35 fő munkavállaló foglalkoztatására 100 %-os támogatási** intenzitás mellett 6 illetve 8 órás foglalkoztatás keretében.

Parlagfű-irtási program

Városunk a Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás Ceglédi munkaszervezete által a kistérség 11 településének összefogásával napi **6 órás** munkaidőben, 2 hónapos időtartamra, **2011. július 1-től 2011. augusztus 31.** napjáig az országos közfoglalkoztatási programok között meghirdetett parlagfű-irtási programban is részt vett összességében **45 fő** közfoglalkoztatott bevonásával, 100 % bérköltség finanszírozás mellett, mely a két hónap alatt összesen közel 6.650 ezer forintot tett ki. A programba bevontak közül 12 fő roma származásúnak vallotta magát. Minden településen a közfoglalkoztatást lebonyolító önkormányzat, illetve gazdasági társaság irányította a településéről bevont munkavállalókat, azonban az elszámolásokat központilag a Kistérségi Társulás végezte.

2012.

A közfoglalkoztatás szervezése a 2011. évihez hasonló volt, azonban rövid időtartamú közfoglalkoztatás nem indult.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében 2-12 hónapos időtartamra, teljes munkaidős, napi 6 illetve 8 órás munkavégzésre kötöttünk közfoglalkoztatási jogviszonyra irányuló szerződést.

VÁRVAG	Össz- létszám	szellemi	fizikai	Férfi	Nő
	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)
Érintett létszám	251	35	216	157	94

Intézmények (Önkorm. nélkül)	Össz- létszám	szellemi	fizikai	Férfi	Nő
	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)
Érintett létszám	47	27	20	5	42

Az intézményeknél dajka, adminisztrátor, óvodai kisegítő, takarító és udvaros voltak a legfőbb munkakörök, ezért vannak többségben a nők.

A közfoglalkoztatásban a Ceglédi Közös Önkormányzati Hivatal is részt vett. Tavalyi (2012-es évben) 24 fő foglalkoztatására került sor, akik adminisztratív feladatokat, fizikai munkákat végeztek, továbbá rendezvények biztosításában segédkeztek. Az idei évben – bár több közfoglalkoztatottra lenne szükség – csak 5 fő közfoglalkoztatását sikerült megoldani.

A közfoglalkoztatásban közmunkaprogram szervezésével 2008-tól kezdődően a Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás is tevékenyen részt vett. A társulástól kapott adatok alapján a közmunkaprogramban résztvevők száma, és a romák aránya látható:

Évszám	Létszám	Romák aránya (%)
2007. I.	28	28,6
2007. II.	45	33
2008.	140	nincs adat
2008-2009	74	31
2010. téli-tavaszi	72	30
2010.	48	n.a.
2011.	52	n.a.
2011. (parlagfűirtás)	45	26,7
2012.	19	31,6

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A város területén a foglalkoztatási piac stagnál, tervezett nagyobb vállalati beruházásról nincs tudomásunk. A településen munkalehetőséget elsősorban a mezőgazdaság, az önkormányzati intézmények és a városban működő nagyobb vállalkozások biztosítanak. Cegléd lakóinak foglalkoztatási helyzetét meghatározza Budapest és más nagyvárosok közelsége. A Budapesthez való kötődés különösen érzékelhető a város lakosságának foglalkoztatásában. Cegléd foglalkoztatottjainak 20,2 százaléka ingázó, akiknek jelentős

hányada talál munkalehetőséget a 70 km-re lévő fővárosban és a környék más nagyvárosaiban, Kecskeméten, illetve Szolnokon, melyek tömegközlekedéssel jól elérhetőek.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok, pályakezdők foglalkoztatásáról nincs pontos adatunk. Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a Munkaügyi központ keretén belül működnek. Jelenleg a TÁMOP 1.1.4 „Munkaerő-piaci program a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért a Közép-magyarországi Régióban” elnevezésű projekt fut, mely a pályakezdők munkához jutását segíti. Ennek keretében képzési támogatás, foglalkoztatási támogatás (bérköltség, vagy bértámogatás), és vállalkozóvá válás lehetőségének a támogatása igényelhető. Támogatottak köre a 25 év alatti, vagy pályakezdő célcsoport. 2013. március 01-től újra elindult az Első Munkahely Garancia program, melynek keretében bérköltség támogatás nyújtható, amennyiben 25 év alatti pályakezdő álláskeresőt vesz fel egy munkáltató.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A felnőttképzés jelen van a városban: egyrészt középfokú oktatási intézményben (pl. Bem József Szakközép és Szakiskola), másrészt a Gubody Ferenc Szakképző Iskola (Cegléd, Alkotmány u. 7-9.) és a School of Business Szeged Üzleti Szakképző Iskola ceglédi tagintézménye (Cegléd, Rákóczi F. u. 46.) tart OKJ-s képzéseket.

Emellett a Türr István Kutató és Képző Intézet (Budapest, Gyáli út 33-35.) a Közép-magyarországi régióban képzési, területi felzárkózási koordinációs feladatokat, hátrányos helyzetűek – romák, álláskeresők, alacsony iskolai végzettségűek, megváltozott munkaképességűek, hátrányos helyzetű térségekben élők – képzettségének, kompetenciáinak fejlesztését látja el. Jelen pillanatban: TÁMOP-5.3.1 (főleg nők számára nyújtott képzés szociális és gyermekjóléti ellátórendszerben történő elhelyezkedés céljából,), TÁMOP-5.3.8 (hátrányos helyzetűek kompetenciamérése, képzése) és TÁMOP-5.3.10 (leghátrányosabb helyzetűek szociális kompetenciáinak fejlesztése, képzése) kódszámú programok futnak.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

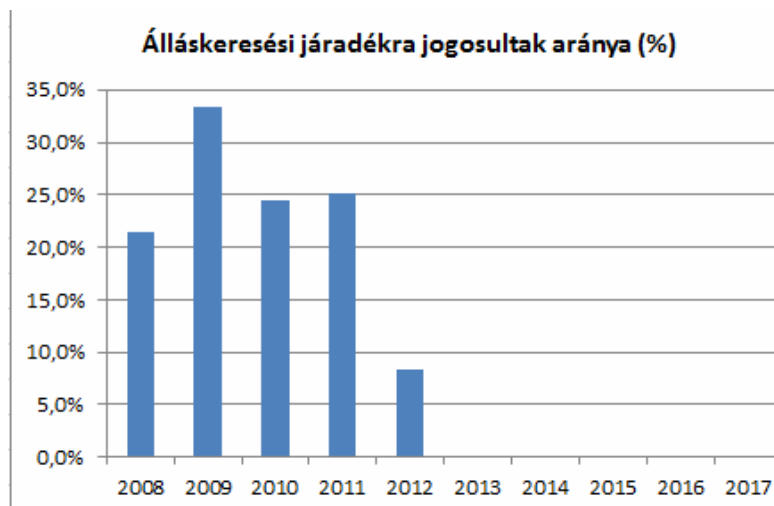
Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatására elsősorban a helyi közmunkaprogram szolgál, melyet fentiekben már részletesen bemutatunk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az álláskereső részére álláskeresési járadék, álláskeresési segély, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Ft. 32. §-a szerint.

Álláskeresési járadékban (korábbi nevén: munkanélküli segély) 2008-ban a nyilvántartott ceglédi álláskeresők 21,5 %-a, 2009-ben 33.3 %-a, 2010-ben 24,5 %, 2011-ben 25,2%, 2012-ben 8,4 % részesült (3.3.2. táblázat).

A 2012-es 8,4%-os adat a bekövetkezett jogszabályi változások miatt tér el jelentősen a többi év adataihoz képest. Míg korábban az álláskeresési járadék folyósításának maximuma 270 nap volt, 2011-ben az időtartama legfeljebb 90 napra változott.

Cegléden 2009. év 4. negyedévében 147 fő részesült álláskeresési segélyben. Ugyanezen időszak adatai 2010-ben 196 fő, 2011-ben 27 fő, 2012-ben 10 fő volt. (3.3.1. táblázat)

2011-ben nyugdíj előtt álló álláskeresési segély került bevezetésre és a korábbi álláskeresési segély megszűnt. A lehetséges igénybevevői kör szűkülése miatt van jelentős csökkenés a szám adatok vonatkozásában a 2011 és 2012-es évre vonatkozólag.

Cegléd Város Önkormányzatának a pénzben és természetben nyújtott szociális ellátások helyi szabályairól szóló többször módosított 20/1999. (VII. 16.) Ök. rendelete alapján, a szociális ellátás pénzbeli támogatás vagy természetbeni támogatás lehet.

Pénzbeli támogatások: 1. Rendszeres, havonta folyósított pénzbeli ellátások

- rendszeres szociális segély,
- ápolási díj,
- időskorúak járadéka.

2. Eseti pénzbeli ellátások

- átmeneti segély
- temetési segély

Természetbeni támogatások

- átmeneti segély, különösen élelmiszer
- közgyógyellátás
- köztemetés

Rendszeres szociális segélyben részesülnek a nyilvántartott álláskeresők közül azok, akik munkanélküli ellátásra való jogosultsági idejüket kimerítették, és akiknek a települési önkormányzat az 1993. évi III. tv. (A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról) szerint rendszeres szociális segélyt állapított meg. A városra vonatkozó adatokat a 3.3.3. számú táblázat tartalmazza, 2010-ben 151, 2011-ben 258 fő részesült a támogatás eme formájában, mely az aktív korú lakosság 0.58 %-át és 0,89 %-át tette ki. 2012-ben rendszeres szociális segélyt 232 fő kapott.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították, kivéve azt, aki rendszeres szociális segélyre jogosult. 2011-ben 733 fő, 2012-ben 674 fő, mely a nyilvántartott álláskeresők 45,78 és 35,87 %-a.

Az önkormányzat szociális irodájától kapott adatok alapján, az egyes támogatási formákban részesültek száma a 2011 és 2012-es években:

2012. évben:

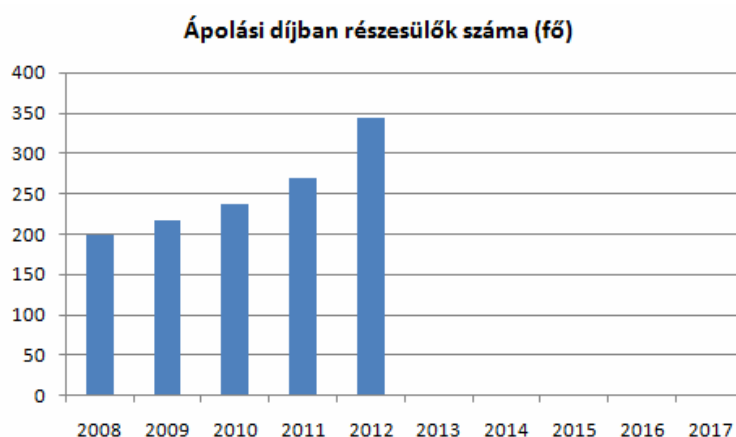
- 207 személy 264 esetben részesült átmeneti segélyben
- 95 személy 107 esetben részesült rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban
- 36 esetben adtunk temetési segélyt
- 68 esetben volt köztemetés
- 18 személy részesült méltányos jogon közgyógyellátásban
- 968 személy részesült alanyi jogon közgyógyellátásban
- 339 személy részesült normatív jogcímen közgyógyellátásban

2011. évben

- 125 személy 141 esetben részesült átmeneti segélyben
- 57 személy 61 esetben részesült rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban
- 34 esetben adtunk temetési segélyt
- 150 esetben volt köztemetés
- 34 személy részesült méltányos jogon közgyógyellátásban
- 1022 személy részesült alanyi jogon közgyógyellátásban
- 350 személy részesült normatív jogcímen közgyógyellátásban

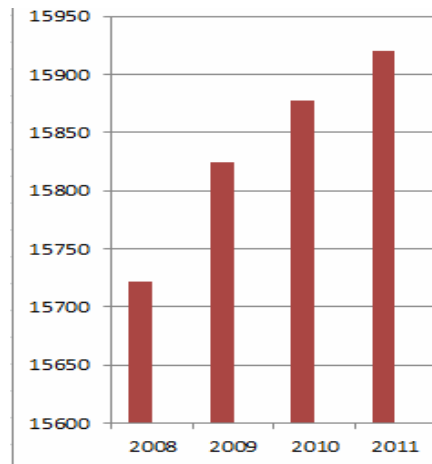
Ápolási díjban 2012-ben 345 fő, 2011-ben 269 fő, 2010-ben 237 fő részesült (3.6.3. táblázat).

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A 2001-es népszámlálási adatok alapján ebben az esztendőben a ceglédi lakások száma 14 767 volt, ami a kistérségi lakásállomány (47 898) 30%-a. A növekedő tendencia eredményeként 2008-ban 15 722; 2009-ben 15 825, 2010-ben 15 878 míg 2011-ben 15920 lakás volt található a településen.

Összes lakásállomány:

Forrás: TeIR, KSH-Tstar

A **2011-ben lezajlott népszámlálás** 15585 db lakást regisztrált a városban. A lakásállomány 9,6 %-a nem lakott, ami valamivel jobb kihasználtságot jelent, mint a kistérségi 11,2 %. Száz lakott lakásra és lakott üdülőre jutó lakók száma 254 fő.

Tulajdonjelleg		
magánszemély	önkormányzat	más intézmény, szervezet
tulajdona		
15 135	309	141

Használati jogcím		
tulajdonosi	bérleti	más jogcímű
13 037	871	181

A lakások 8,8 %-a 1 szobával, 39,7 %-a 2 szobával, 33,1 %-a 3 szobával, 18,4 %-a 4 vagy annál több szobával rendelkezik. A konyhával rendelkező lakások aránya 99,1%.

A lakások és lakott üdülők építési év szerint, 2011									
Terület	1946 előtt	1946–1960	1961–1970	1971–1980	1981–1990	1991–2000	2001–2005	2006–2011	Összesen
Cegléd	2 978	1 481	2 469	3 751	2 204	1 089	981	632	15 585

Az adatokból látható, hogy a Cegléden található lakások közel 70%-a még az 1980-as évek előtt, 19 %- 1946 előtt épült.

A lakások és lakott üdülők komfortosság szerint, 2011						
Terület	Összkomfortos	Komfortos	Félkomfortos	Komfort nélküli	Szükség- és egyéb lakás	Összesen
Cegléd	7 977	5 644	648	1 181	135	15 585

A Cegléden található lakások 51,2 %-a összkomfortos, amely magasabb mint a kistérségi 45 %, de elmarad a megyei 66%-os aránytól. A komfortnélküli lakások a lakásállomány 7,5 %-át teszi ki. (kistérség: 11,6 %, megyei: 4,25 %)

BÉRLAKÁSÁLLOMÁNY:

Cegléd Város önkormányzatának többször módosított **lakások és helyiségek bérletéről szóló 23/2009. (V. 28.) KT. Rendelete** alapján az önkormányzat tulajdonában álló lakások hasznosításuk jellege szerint:

- a) szociális rászorultak elhelyezésére,
- b) nem szociális rászorultak elhelyezésére szolgáló lakások.

A 2012. dec. 31-i állapot szerint 300 db lakás volt a Cegléd Város önkormányzatának tulajdonában. Ebből 175 összkomfortos, 63 komfortos, 6 félkomfortos, 55 komfort nélküli. Az Önkormányzati tulajdonú nem lakás céljára szolgáló bérlemények száma 152 db.

A város lakásvagyonra területileg elaprózódott. Ez azt jelenti, hogy sok esetben egy-egy lakóépületben csupán egyetlen lakás van önkormányzati tulajdonban.

A rendelet hatálya alá tartozó önkormányzati lakás és nem lakás céljára szolgáló helyiség tekintetében a bérbeadói jogokat és kötelezettségeket Cegléd Város Önkormányzata (továbbiakban: Bérbeadó) gyakorolja a Képviselő-testület és szervei útján.

a) Cegléd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) dönt a **lakás közérdekű célú bérbeadásáról;**

b) Cegléd Város Önkormányzata Képviselő-testületének Kulturális, Oktatási és Népjóléti Bizottsága (a továbbiakban: KON Bizottság) dönt a lakás **szociális rászorultság alapján** történő bérbeadásáról;

c) Cegléd Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Bizottsága (a továbbiakban GB) dönt a lakás **nem szociális rászorultság alapján történő bérbeadásáról;**

d) A Polgármester dönt

da) lakás bérbeadásáról a **rendkívüli élethelyzetbe került személy átmeneti elhelyezésére, valamint**

db) a **helyiség bérbeadásáról**

A rendelet hatálya alá tartozó önkormányzati lakás és helyiség hasznosítója a VÁRVAG Városfejlesztési és Vagyongazdálkodási Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban: hasznosító), mely Cegléd Város Önkormányzatának 100 %-os tulajdonában lévő gazdálkodó szervezete. A hasznosító a megüresedő lakások esetén, a lakás bérleti jogának megszerzésére pályázatot ír ki.

Szociális rászorultság alapján az alábbi feltételek együttes fennállása esetén bérlakásra az a nagykorú kérelmező jogosult

a) aki nem rendelkezik ingatlantulajdonnal (tulajdonrészsel), kivéve, ha az ingatlan hiteles tulajdoni lap másolattal igazoltan haszonélvezeti joggal terhelt, vagy haszonélvezeti joggal,

b) akinek, és a vele együtt költöző valamennyi személynek az egy főre jutó havi nettó jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét eléri, de nem haladja meg annak háromszorosát,

c) vállalja a bérleti szerződésből adódó kötelezettségek teljesítését,

d) aki igazolja, hogy nincs

da) a szolgáltatók felé közüzemi díj,

db) a Ceglédi Közös Önkormányzati Hivatal felé egyéb, és

dc) a Hasznosító felé korábbi bérleti, használati, vagy közüzemi díj tartozása

Ugyancsak szociális rászorultság alapján vehető igénybe a **Széchenyi Terv Lakásprogramja** keretében létrehozott szociális jellegű bérlakások azok számára, akik a rendeletben leírt egyéb feltételek mellett **35. életévüket még nem töltötték be**. Az elbírálás során előnyt jelent, amennyiben a kérelmező házaspár, vagy élettársak, és a háztartásukban egy eltartott kiskorú gyermek van, illetve a gyermeket egyedül nevelő szülő, legfeljebb két gyermekkel.

Lehetőség van továbbá **nem szociális rászorultság alapján történő bérbeadásra** - melynek esetén a Hasznosító pályázati eljárást folytat le – továbbá **lakás bérbeadása közérdekű célú elhelyezésre**, mely annak biztosítható, aki Cegléd városában közfeladatot ellátó szervnél, intézménynél munkavégzésre irányuló jogviszonyban, köztisztviselői, illetve közalkalmazotti jogviszonyban áll és kérelmét a munkáltatója javasolja.

A 2012. dec. 31-én fennálló állapot szerint 206 db lakás van bérbe adva szociális alapon, piaci alapon 53 db, közérdekű célra 14 db, üresesen pedig 13 db áll. A fennmaradó 14 db ingatlan lakhatatlan, lebontásra váró.

LAKÁSFENNTARTÁSI TÁMOGATÁS:

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújthat lakásfenntartási támogatást.

Pénzben és természetben is nyújtható a támogatás, de a törvény értelmében a lakásfenntartási támogatást elsősorban természetben kell nyújtani, azokhoz a rendszeres kiadásokhoz, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. A támogatás megosztva is adható: részben készpénz, részben természetbeni támogatás formájában. A természetben nyújtott támogatás esetén az ügyfél nem kap közvetlenül pénzt, hanem az önkormányzat közvetlenül a közüzemi (gáz, áram, távhő, szemétszállítás, stb.) szolgáltatók felé fizeti az esedékes számlát, illetve lehetőség szerint közvetlenül megvásárolja az adott településre jellemző tüzelőanyagot, és természetben adja át a támogatottnak.

Lakásfenntartási támogatásban 2008-ban 903, 2009-ben 1044, 2010-ben 1179, 2011-ben 1718 személy részesült (3.4.3. táblázat). A 2011. évi magas adat azzal magyarázható, hogy augusztus 31-ével megszűnt a szociális alapú gázár- és távhőár-támogatása, melyek a lakásfenntartási támogatásba épültek be és annak keretében igényelhetők, valamint az új támogatási rendszer lényegesen megemelte a jogosultsági jövedelemhatárt, amelyet a törvény 71.250 Ft-ban, az öregségi nyugdíjminimum 250 százalékában határozott meg (a korábbi 150 százalék helyett).

ADÓSSÁGKEZELÉSI SZOLGÁLTATÁST csak a fővárosi kerületi önkormányzatok és a negyvenezernél több állandó lakossal rendelkező települések önkormányzatainak kötelező nyújtani. Más települések önkormányzatai adósságkezelési szolgáltatást akkor nyújthatnak, ha az adósságkezelési szolgáltatás működtetéséről önkormányzati rendeletet alkotnak, adósságkezelési tanácsadást működtetnek, továbbá az adósságcsökkentési támogatás nyújtásához saját forrást különítenek el.

Cegléd Város Önkormányzata nem rendelkezik adósságkezelési szolgáltatás működéséről szóló rendelettel, ennek megfelelően Cegléden senki nem részesült adósságcsökkentési támogatásban.

A Magyar Vöröskereszt Pest Megyei Szervezete **hajléktalan személyek** – éjjeli menedékhely – ellátására irányuló tevékenységet végez, a hajléktalanok nappali ellátását, valamint a hajléktalanok átmeneti szállását biztosítja Cegléd Város Önkormányzatával kötött feladatátvállalási szerződéses jogviszony alapján. A város hajléktalan ellátása integrált intézményi formában működik 2005. július 1-től a Magyar Vöröskereszt Pest Megyei Szervezete által fenntartott **„Gondoskodás” Hajléktalanokat Ellátó Intézményben** (Cegléd, Dugovics u. 2./a), melynek keretében utcai gondozó szolgálatot, nappali melegedőt, éjjeli menedékhelyet és átmeneti szállót üzemeltet szorosan együttműködve az önkormányzat intézményeivel, az állami és egyházi szervezetekkel.

- Az **utcai gondozószolgálat** tevékenységei igen sokrétűek. Segítséget nyújt azoknak az embereknek, családoknak, akiknek bár van hol lakniuk, de életkörülményeik rosszak, illetve azoknak, akiket valamilyen krízishelyzet révén a hajléktalanság fenyeget. A helyzetük felmérése után élelmiszer, ruha vagy egyéb, az aktuális igényeiket kielégítő adományokkal könnyítenek helyzetükön. Az ügyfelek

nagyobb részét azok a hajléktalanok teszik ki, akik nem fogadják, el vagy nem tudják igénybe venni a hajléktalan-ellátás egyéb intézményesített formáit (nappali melegedő, éjjeli menedékhely, átmeneti szálló) Az ő egészségük, testi épségük, életük gyakran van veszélyben. Annak érdekében, hogy ezeket a veszélyeket elhárítsák, vagy legalábbis csökkentsék, rendszeresen felkeresik őket, takarókat, élelmiszert, ruhát, gyógyszereket adnak át részükre.

- A **Nappali Melegedő** szolgáltatásait a hajléktalanság határára sodródott, de szívességi alapon még éjszakai szálláslehetőséget találó deprimált helyzetben élő személyek, illetve az Éjjeli Menedékhely kliensei veszik igénybe. Ez a szolgáltatási forma az eredeti célon túlmutatva a különösen hátrányos helyzetben lévő emberek közösségi házaként működik. Az igényekhez igazodva a nappali tartózkodás keretében lehetőséget kínál társas kapcsolatok kialakítására, kötetlen beszélgetésekre, tévzésre, tisztálkodásra, könyvtár használatára, ruha- és élelmiszer adományok igénylésére, tanácsadásra. Naponta 8 órában fogadja hajléktalan klienseinket 10.00 – 18.00 óra között.

A legutóbbi beszámoló alapján a gondozottak létszáma 255 fő volt. Mentálhigiénés gondozásban részesült: 255 fő, gyógyszeres ellátásban: 15 fő, ruhapótlás és ruhacserében: 74 fő, útiköltség ellátásban: 5 fő, Iratpótlásban: 50 fő

- Az **Éjjeli Menedékhely** feladata a hajléktalan személyek éjszakai pihenésének, tisztálkodásának, étkezésének, szociális és mentális gondozásának biztosítása, reszocializációjuk és rehabilitációjuk lehetőségének megteremtése. Célja, hogy térítésmentesen, bürokratikus eljárás, várakozás és különösebb feltételek nélkül, azonnali szükségmegoldásként emberi mértékkel elfogadható színvonalú (tiszta, fűtött helyiség, alvási, tisztálkodási lehetőség) biztonságos szállást nyújtson a rászorulóknak néhány éjszakára. Igénybevétele a hajléktalan személy szóbeli kérésére történik. Az igénybevétel díjtalan.

Éjjeli menedékhelyen a gondozotti létszám: 89 fő volt, melyből 71 volt férfi és 18 nő. Az igénybevevő kliensekből a gondozást követően 2 fő albérletbe került 3 főnél szívességi lakáshasználattal oldották meg a lakhatást.

- **Átmeneti Szállót** 18. életévüket betöltött, magyar állampolgársággal, vagy állandó tartózkodási engedéllyel rendelkező férfiak vehetik igénybe, akik nyilatkozatuk alapján más lakhatási lehetőséggel nem rendelkeznek, és önmaguk ellátására képesek. Célja: a családi és társadalmi kapcsolatok újraélesztése, önálló életszervezés visszaállításában való segítség. Egyéb alternatív ellátási formákhoz való hozzásegítés: Ide soroljuk a más, egyénre szabottabb elhelyezést biztosító intézményekben való elhelyezést, illetve lakóközösségek létrehozását, tartós albérleti lehetőségekhez való hozzásegítést, lakáspályázaton való részvételt, stb. Ez az ellátórendszer „utolsó” fokozata, amely a legmagasabb szintű szolgáltatást nyújtja, folyamatosan a szállón lehet tartózkodni térítési díj ellenében (kivéve az első hónapot). Ellátottak száma 20 fő volt, kigondozotti létszám 10 fő.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A szegregátumok helyzetének elemzésére a 2009-ben elfogadott **Integrált Városfejlesztési Stratégiában** került sor, melynek Antiszegregációs terv is része. A szegregátumok elemzésénél az IVS-re támaszkodtunk. Szegregátumként azon egybefüggő, körülhatárolható területek kerültek meghatározásra, ahol legalább 50 fő lakónépességet alapul véve az aktív korúakon belül az alacsony státuszú lakosok aránya legalább 50 %.

Ez alapján Cegléden az alábbi **szegregált terület** körvonalazódik:

1. Puttony utca - Keleti kertváros

A KSH 2001-es népszámlálási adatai, valamint a 2008-as viszonyokra vonatkozó, önkormányzat rendelkezésére álló adatok alapján kijelölésre kerültek azok a területek is, ahol a szegregációs mutató értéke 40 % feletti, de még nem éri el az 50 %-ot.

Ezek a **szegregálódó területek** a következők:

1. Szűcs telep – Kernács telep Északi ipari-kereskedelmi övezet
2. Akácos utca – Csengeri utca Keleti kertváros

3. Ugyer Külterület

A kijelölt szegregátumot, illetve szegregálódó területek lakosait tekintve az ott élők jelentős mértékben a roma lakosság köréből kerülnek ki. A településen a lakosság mintegy 8%-a (kb. 3000 fő) cigány származású. A 2011. évi népszámlálás során a származásra, nemzetiségre vonatkozó kérdésre történő válaszadás nem volt kötelező jellegű, így pontos képet nem tudunk mondani a település roma lakosságát illetően. A népszámlálási kérdőívek feldolgozása után a kérdésre választ adók közül 597 fő volt városunkban aki cigánynak/romának vallotta magát.

A szegregált területekre jellemző, hogy az ott élők körében igen nagyfokú az alulképzettség, magas a munkanélküliség, az egyének egészségügyi állapota leromlott, a szociális és lakásviszonyok pedig rosszak. Mindezekből következően a roma kisebbség a megfelelő szociális ellátási formákra a leginkább rászoruló és igényt tartó társadalmi csoportok közé tartozik. Helyzetükön azonban kizárólag szociális támogatások nyújtásával segíteni nem nagyon lehet. Komplex program szükséges, melyben szociális segítségvállaláson túl, az oktatást, a foglalkoztatást, az egészségügyet, a lakáskörülmények javításának elősegítését érintően vállal szerepet az önkormányzat. Fontos, hogy ebben a meglehetősen összetett feladatban az önkormányzat mellett a civil szervezetek, öntevékeny csoportok, vállalkozások, szociális intézmények, oktatási intézmények is tevékenyen részt vegyenek

PUTTONY UTCA:

A település viszonylag újabb beépítettségű területe, ahol a beépítettség mértéke még nem teljes. Zömében kertesi családi házakat, ikerházakat, illetve több család együttélését szolgáló házakat, sorházakat találunk itt. Az itt élő lakosok korösszetételét megvizsgálva láthatjuk, hogy egy viszonylag fiatal környékről van szó. Az együtt élők száma átlagosan 6 fő, háztartásonként átlagosan 4 gyermekkel.

Az iskolai végzettség tekintetében nagyon elszomorító a helyzet, az itt élők több mint négyötöde legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, és háromnegyedének nincs rendszeres munkajövedelme. A roma lakosok aránya a területen megközelítőleg 80 %, ebből kifolyólag etnikailag szegregált területről beszélhetünk.

A közművekhez való hozzáférés a területen biztosított. A víz, gáz, villany van a területen. A csapadékvíz elvezetése a 2011-es önkormányzati beruházás következtében kiépítésre került míg korábban a csapadék elvezetése szikkasztással történt.

A Puttony utcában további infrastrukturális problémát jelent, hogy nincsen szilárd burkolattal ellátott út, illetve járda. Ebből adódóan a közlekedés ezen a területen főként havazás, nagyobb esőzések után igen nehézkes. Az egészségügyi szolgáltatást a városrészben található kórház, valamint járóbeteg szakellátások biztosítják.

A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés a település egészére nézve biztosított. Az óvodai ellátást az Ady Endre utcai Óvoda egyik tagintézménye biztosítja. Az alapfokú oktatást a területen a Református Általános Iskola, és a Táncsics Mihály Általános Iskola intézményei biztosítják. A városrészben térségi jelentőségű oktatási intézmény is található, a Dél-Pest Megyei Térségi Integrált Szakképző Központ.

SZÚCS TELEP – KERNÁCS TELEP

A Szűcs telep-Kernács telep a vasútállomástól nem messze található Észak-keleti irányban a vasúti sínek 4-es számú főút felé eső oldalán, az Északi ipari-kereskedelmi övezetben. A Kernács telep ipari övezetbe beékelődött tulajdonképpen egy utcányi területen helyezkedik el. A beépítettség az utca teljes hosszában, mindkét oldalon teljes, kertesi családi házakat foglal magában. A Szűcs telep szintén kertesi családi házakkal beépített. A két világháború közötti időszakban MÁV telepnek épült.

Szűcs telep az egyik olyan terület, ahol az átlagnál magasabb az olyanok aránya, ahol csak 56 év felettiekből álló családok élnek. Ez azt jelzi, hogy ezen a területen a lakosság elöregedésével kell számolni, annak minden szociális és egészségügyi következményével együtt.

A Kernács telepen a közművek közül a vezetékes víz a lakások 95%-ába van bevezetve, de vezetékes gáz csak kevesebb, mint a lakások felében. A Szűcs telepen a lakások közel 90%-ban van vezetékes víz és kétharmadában vezetékes gáz. Szennyvízhálózatához való hozzáférés tekintetében hiányosságok tapasztalhatóak. Cegléd Város Önkormányzata ennek érdekében is szennyvíz infrastruktúra-fejlesztésre vonatkozólag nyújtott be eredményes pályázatot, így a 2013. évben a városban induló szennyvízberuházás

e területeket is érinteni fogja. A közutak a Szűcs telep-Kernács telepi részen szilárd burkolattal ellátottak, bizonyos helyeken rekonstrukcióra szorulnak.

Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében az itt élők nincsenek túl kedvező helyzetben. Közigazgatási ügyek intézése érdekében a városközpontba kell menniük, a városrész igazgatási, humánszolgáltatási funkciókkal nem bír, valamint hiányoznak a jelentősebb közösségi funkciót ellátó intézmények. A városrészben óvoda működik (Fűtőház utcai óvoda). Az általános iskolai nevelést a területen többnyire a Várkonyi István Általános Iskola, valamint a Szent Kereszt Katolikus Általános Iskola biztosítja.

A vasútállomás, autóbusz pályaudvar nem túl nagy távolságra található ezektől a területektől, azonban ezek illetve a városközpont megközelítése is nehézkes. A vasúti felüljárón át nagy a kerülő, és gyalogosan nem is biztonságos, míg a gyalogos felüljáró babakocsival, kerékpárral járhatatlan, így azon szintén nehéz átjutni a városba.

2012-ben a Szűcs telepen pihenőpark és fészület került felavatásra az önkormányzati kisebbségi koordinátor segítségével.

AKÁCOS UTCA-CSENGERI UTCA

Az Akácoss u.- Csengeri u. a Keleti Kertváros városrészben található. A beépítettség ezen a területen teljes. Az itt található sorházinak nevezhető lakások korábban orosz tiszti lakások voltak, 8 tömbből álló telepet alkotnak. Az itt található lakások nagyobbik része önkormányzati bérlakás.

Az itt élők nagy része aktív korú (15-59 év közötti) lakos. A területen közel fele-fele arányban vannak roma és nem roma lakosok, így ebben a tekintetben nem nevezhető teljes mértékben etnikailag szegregálódó területnek. A 2009-es felmérés alapján az aktív korú népesség igen nagy százaléka (80,3 %) alacsony iskolázottságú, és közel fele (49,2%) nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel.

A lakások nagy többségében az árammal való ellátottság biztosított, azonban vízbekötés és a gázbekötés csak kevés lakásban található. Tekintve azt is, hogy egy erősen szegregálódó területen találhatóak, és többségében önkormányzati tulajdonban vannak, az önkormányzat a felújítás helyett fokozatosan, évről évre egy tömböt felszámol, a lakókat integrált környezetben önkormányzati bérlakások nyújtásával jobb, komfortosabb, élhetőbb környezetbe segíti.

A területen a közművekhez való hozzáférés lehetősége biztosított, azonban az áramellátáson túl az itt található lakások nagy többségében a bekötés hiányzik. Úthálózat minősége ezen a területen megfelelőnek mondható, szilárd burkolattal ellátott közút, járda található itt.

UGYER

Az Ugyer Cegléd egyik külterületi része, ahová az elmúlt pár évben települtek be zömében az ország keleti részéből. A bevándorlás az utóbbi évek fejleménye, és legnagyobbbrészt szegény, többségben cigány családok bevándorlásáról van szó, akik meglehetősen hátrányos helyzetben lévő emberek (alulképzett, nem ritkán teljes, vagy félanalfabéta családok). Az Ugyer tanyás jellegű terület, ahol a házak meglehetősen nagy távolságra helyezkednek el egymástól. Korábban hétvégi, hobby kertek voltak ezen a területen, ennek megfelelő hétvégi házakkal.

Lakáskörülmények tekintetében az ugyeri kép igen sokféleséget mutat. Vannak minden szempontból jó, vagy legalább elfogadható életkörülményeket biztosító tanyák, és vannak teljesen komforthiányos házak is. Az építés módja változatos, egyharmad-egyharmad arányban vannak alapozás nélküli és alapozott vályogházak, valamint téglafalazatúak.

Közműellátottság tekintetében nem túl kedvező a helyzet. Villany a lakások 99 %-ában van, vezetékes víz viszont nem egészen 15 %-ban, vezetékes gáz pedig még ennyiben sem, az itt található házak többsége komfort nélküli.

Az Ugyerban működő általános iskola kezdetben Külterületi Általános Iskolaként működött, majd az egyenlő esélyek biztosítása érdekében a Várkonyi István Általános Iskola tagintézményévé vált. Cegléd városa 229,9 millió forintot nyert a Regionális Operatív Program keretében ugyeri általános iskola megépítésére. A projekt célja az volt, hogy megteremtse a hatékony és esélyegyenlőséget nyújtó oktatás feltételeit. Az e területen élő gyerekek az eddigi csatornázatlan, romos iskolaépület helyett 2008

szeptemberében már egy modern napfényes iskolában várhatták a tanévkezdést. A projekt során a meglévő iskolaépület bővítése és felújítása, valamint az alapfokú oktatási intézmény keretein belül három csoportszobás óvoda kialakítása történt meg. A települési jellemzők, és a lakosság összetétele miatt az óvoda főként a szegényebb cigánycsaládokból kikerülő gyermekek nevelését végzi, amely tény a pedagógiai munkát, és a gyermekvédelmi feladatokat is jelentősen meghatározza. Az Ugyerre kivándorló, és főként az északi megyékből betelepülő nagycsaládokban nem ritka 6, 8, vagy 10 gyermek sem, így a megszorított gyermeklétszám indokoltá tette azt, hogy a gyermekek óvodáztatása a lakóhelyükhöz közel valósulhasson meg.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás, fogászati alapellátás
- alapellátáshoz kapcsolódó orvosi ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek)
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság egészségügyi ellátás.

Cegléd város közigazgatási területén az egészségügyi alapellátási feladatokat 15 körzetben végzik felnőtt házi orvosok, és 7 körzetben házi gyermekorvosok. A 15 körzetből egy házi orvosi szolgálat felnőttek és gyermekek részére, 14 csak felnőttek részére szervezett szolgálat. A 7 gyermekorvosi területi ellátási kötelezettségű körzet mellett egy területi ellátási kötelezettség nélküli gyermekorvosi szolgálat is működik, így összesen 8 házi gyermekorvos működik a városban. (3.6.1. táblázat)

A házi orvosokhoz praxisonként átlagosan 2050 fő (19 évesnél idősebb: 2024 fő), a 7 gyermekorvosi körzethez átlagosan 1046 fő (0-18 éves korú) bejelentkezett lakos tartozik (a körzet nélküli gyermekorvoshoz: 246 fő).

A KSH 2011. évi Ceglédre vonatkozó adatai alapján:

A házi orvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen 2011 [eset]	176 246
A házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen 2011 [eset]	53 533
A házi gyermekorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma 2011 [eset]	49 489
A házi gyermekorvosi ellátásban a látogatások száma összesen 2011 [eset]	4 044

A **felnőtt házi orvosi működésről** szóló beszámolók alapján elmondható, hogy a házi orvosi munka kielégítően működik. A körzetek nagy részében a lakosság jelentős része jár szűrővizsgálatokra és igénylik az ingyenes szűrőprogramokat.

Megemlítendő, hogy a rosszindulatú daganatos megbetegedések és a pajzsmirigy megbetegedések feltűnően megszorodtak, a fiatalok között egyre csökken a sportolók köre, egyre több a dohányzó, alkoholt fogyasztó, túlsúlyos fiatal felnőtt. Jellemző kórképek még a magas vérnyomás-, szív- és érrendszeri betegségek, valamint a cukorbetegség különböző fokozatai. Pszichés megbetegedések között a szorongás és a depresszió a jelentős. A házi orvosi munka nagy részét teszi ki a munkanélkülivé vált emberek ellátása (passzív táppénz, leszálékolás). A napi nagy betegforgalom miatt prevenciók tevékenységeire nem sok idő jut.

A házi gyermekorvosok beszámolója alapján, a gyermekek egészségügyi állapota kielégítő, de növekedett az elhízott és az alultáplált gyermekek, továbbá a magas vérnyomásos gyermekek száma. Mindezek a nevelési

hiányosságok és a mozgáshiányos életmód következményei. Iskolai szűréseken a gerincferdülés, és a lúdtalp megállapítása a leggyakoribb. Betegségek többsége légúti, ezen belül is szaporodik az allergiás, asztmás betegek száma.

Probléma, hogy a házi gyermekorvosok között sok a 65 év feletti életkorú, utánpótlás pedig nincs az orvosok külföldre vándorlása miatt, így az elkövetkezendő években gyermekorvos hiány léphet fel, továbbá egyre több beteg juthat majd egy házi orvosra. Ugyanakkor örömteli, hogy a városból korábban hiányzó gyermekpszichológus alkalmazására megoldást jelentett, hogy Cegléd Város Önkormányzata 288/2011.(IX.22.) Ök. határozatával hozzájárult 1 fő főfoglalkoztatott pszichológus szakember alkalmazására a gyógyító-megelőző alapellátás szakmai munkájának segítésére

A praxisok fele részben magánrendelők, illetve önkormányzatiak. A magánrendelést is folytató házi orvosok saját érdekükből is kifolyólag az általuk használt rendelőszobák állapotát a kor követelményeihez igazították. Több önkormányzati rendelő azonban mind belsőleg, mind külsőleg karbantartásra, felújításra szorul.

A városban szervezetten és jól működik az iskola-egészségügyi ellátás és védőnői szolgálat. **Az iskola egészségügyi ellátást** 1 főállású gyermekorvos végzi a középiskolákban, illetve 7 részfoglalkoztatású gyermekorvos területi ellátási kötelezettséggel az általános iskolákban és az óvodákban. Munkájuk az általános iskolákban előre egyeztetett munkaterv alapján történik és kizárólag az orvosi szűrővizsgálatokra, valamint a kötelező védőoltások beadására korlátozódik. Az iskolákban a minimum felszereltség biztosítva van.

A városban 12 **védőnői területi körzet** található, minden körzethez tartozik belterületi és külterületi rész is. 8 iskolai védőnői körzetből 4 az általános iskolákhoz és 4 a középiskolákhoz tartozik.

Nyolc körzetben **fogszakorvosok** nyújtanak ellátást, akik iskolafogászati ellátást is végeznek. Az átlagos ellátotti létszám 4709 fő, iskolafogászat esetén 664 fő volt. Az általános iskolai tanulók évente egy vagy két alkalommal mennek fogászati szűrővizsgálatra, ahol írásban kapnak javaslatot a teendőkre. A külterületi iskolák esetében azonban probléma, hogy az iskoláknak nincs lehetősége beutaztatni a tanulókat, a fogorvosok pedig nem tudják megoldani, hogy legalább évente egyszer a helyszínre kimenjenek. Emellett a CED-Dent Fogászati és Szolgáltató Kft is működtet önálló iskolai-, ifjúsági fogászati praxist, melyhez mindösszesen 3775 fő tartozott.

Cegléden működik házi orvosi felnőtt és gyermek **ügyelet** is. A házi orvosi felnőtt ügyelet egész évben működik, a gyermek ügyelet hétvégeként és ünnepnapokon. Fogászati ügyelet nincs a városban, 2010. december 31. napjával megszűnt. A legközelebb elérhető OEP által finanszírozott fogászati ügyelet Budapesten található.

A város szakellátási feladatait (járó- és fekvőbeteg ellátást) a **Toldy Ferenc Kórház és Rendelőintézetben** (Cegléd, Törteli út 1-3.) látja el.

Fekvőbeteg osztályok közé tartozik: ápolási osztály, csecsemő- és gyermekgyógyászati osztály, fül-orr-gégészeti osztály, I. belgyógyászati osztály, I. pszichiátriai rehabilitációs osztály, központi anaesthesiológiai és intenzív terápiás osztály, krónikus belgyógyászati osztály, neurológiai osztály, pszichiátriai osztály és II. pszichiátriai rehabilitációs osztály, sebészeti osztály, sürgősségi betegellátó osztály, szemészeti osztály, szülészeti-nőgyógyászati osztály, traumatológiai osztály, urológiai osztály.

A kórház jelenleg 468 db aktív és 272 db krónikus ágygal rendelkezik. Egyéb szakmai részlegei közé a központi sterilizáló, vérellátó állomás, gyógyszer-tár, infúziós laboratórium, valamint a művese állomás tartozik, míg a pszichiátriai osztály keretében drogambulancia működik. A Rendelőintézet és a Tüdőgondozó 1977 óta tartozik a kórház irányítása alá, azóta vele együtt integráltan működnek.

A Kórház **Sürgősségi Betegellátó Osztálya** 2006 februárjában kezdte meg a működését, mely a városi alapellátáshoz kapcsolódik. Feladatai közé tartozik a sürgősségi ellátást igénylő akut belgyógyászati, sebészeti, ideggyógyászati, pszichiátriai betegek fogadása, szükséges vizsgálatok elvégzése, majd a betegek kórházi felvétele vagy ambuláns ellátása. A 2011-es évben az alapellátás által beutalt betegek száma

(ügyeleti ellátáson kívül) 194 fő (37%), míg a beutaló nélkül jelentkezett ceglédi betegek száma 342 fő (63%) volt.

A **Gyógyfürdő és Szabadidőközpontban** (Cegléd, Fürdő út 27-29) egészségügyi ellátó részleg is épült, ahol a TB által is támogatott egészségügyi szolgáltatásokat lehet igénybe venni mozgásszervi megbetegedések esetén, nőgyógyászati problémák megoldására, krónikus ízületi gyulladások kezelésére, idegi kimerültség csökkentésére, depressziós állapotok oldására, de egyéb gyógyszeres szolgáltatások igénybevételére is lehetőség nyílik.

A településen 11 gyógyszeres tároló is található, és ügyeletet tartó gyógyszeres tároló is mindig elérhető. Cegléd saját mentőállomással is rendelkezik mely a térséget is kiszolgálja. A betegszállítást tekintve az Országos Mentőszolgálat egysége mellett alternatív betegszállító vállalkozás is megjelent ilyen irányú szolgáltatást kínálva.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az ingyenes prevenció és szűrőprogramok is jelen vannak a településen, mely nagyon népszerűek a városi lakosság körében. A prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Cegléd Város Önkormányzata a városi költségvetésből az utóbbi években pályázati összeget különített el az egészséges életmód népszerűsítésére, különböző egészség-megőrzési, prevenció és szűrőprogramokra. A pályázaton nyertes civil szervezetek több alkalommal is végeztek ingyenes szűrővizsgálatokat. Ezen kívül a területi kötelezettségű háziorvosok részére is biztosított pályázati összeget minőségfejlesztés, szűrés, egészségmegőrzés és eszközbeszerzés céljára.

Az idei évben Richter Egészségváros elnevezésű ingyenes családi programsorozatnak elsőként Cegléd adott otthont. A Szabadság téren egy nap alatt számtalan ingyenes szűrővizsgálaton, egészségügyi tanácsadáson vehettek részt a látogatók. Prostatata (PSA) szűréssel, csonttritkulás-csontsűrűségméréssel, koleszterinszint- és vérnyomásméréssel, asztma szűréssel, neuropátiás fájdalomszűréssel, bőrgyógyászati szűréssel, BMI, testzsír-, magasság- és testsúlyméréssel várták a rendezvényre kilátogatókat. A programra közel 2000 ember látogatott ki és közel ugyanennyi szűrővizsgálatot végeztek el.

A Magyar Vöröskereszt Pest megyei Szervezete évente több alkalommal is szervez önkéntes véradást a városban, mely szintén népszerű. Amellett, hogy a véradás elsődleges célja, hogy a gyógykezelések során nélkülözhetetlen vérből minél több álljon a kórházak rendelkezésére, a véradás egyben szűrővizsgálat is, hiszen a mintacsövekbe levett vért minden alkalommal kivizsgálják.

Korunk pestisének, a rák megelőzésére szolgáló, egyik leggyakrabban alkalmazott eljárásnak, a mammográfiai szűrővizsgálat kiterjesztésének mind gépi, mind személyi feltételei adottak a városban.

Szűrővizsgálatokkal, betegségek megelőzésével azonban még többet kellene foglalkozni a médiában, ahol szakemberek részéről történhetne egészségügyi felvilágosítás.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Szenvedély betegek ellátása a Családsegítő központ keretein belül is működik, melynek elsődleges célja, hogy a gondozott szenvedélybetegek a társadalom integrált és teljes jogú tagjai maradjanak, illetve ismételten azokká váljanak. Ennek érdekében egy szükséglet, és fejlődésorientált szolgáltatás került létrehozásra, mely fokozottan épít az ellátást igénybe vevő önkéntességére, személyes felelősségére, önállóságára, aktivitására, választás és önrendelkezési lehetőségére, képességeire, készségeinek megőrzésére, fejlesztésére, és visszaállítására.

Emellett a Toldy Ferenc Kórházban **pszichiátriai rehabilitációs osztály** is található. Fő feladata az idült, elsősorban időskorú pszichiátriai betegek tartós kórházi kezelésének és rehabilitációjának biztosítása, megszabott időhatár nélkül, másrésztől szorongásos pánik betegek kezelése és szenvedélybetegek ellátása.

A **mozgásszervi-, és kardiológiai rehabilitációt** a várostól 15 km-re fekvő Nagykőrösön lévő Nagykőrösi Rehabilitációs Szakkórházban lehet igénybe venni, a hatályos jogszabályoknak megfelelően a háziorvosi beutalóval a rehabilitációs szakrendelésen keresztül, míg szakorvosi beutalóval közvetlen felvétellel.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a közétkeztetést a városban működő valamennyi köznevelési intézményben megszervezi az egyházi köznevelési intézmények kivételével. Ennek során kiemelt figyelmet fordít az egyes korosztályok egészséges étrendjére. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település a sportolásra is számos lehetőséget nyújt. Csapat sportok (pl. labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, vízilabda, rugby, teke,) és egyéni sportok (pl. birkózás, karate, judo, tenisz, asztalitenisz, ökölvívás,) is jelen vannak a városban, melyek nagy része a Ceglédi Vasutas Sport Egyesület szakosztályainak berkein belül működik, de emellett különálló sportegyesületek is szép számmal találhatóak. Bár e sportolási lehetőségek többsége nem ingyenes, a köznevelési intézmények tornatermei is megfelelően szolgálják a testnevelés és szabadidősport ügyét így az egészséges életmódhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított.

A munka kipihenésére lehetőséget adó rekreációs helyeket és szolgáltatásokat Cegléden is egyre többen veszik igénybe. E tekintetben a város nyújtotta lehetőségek bővítésére lenne szükség, újabb rekreációs létesítmények kiépítésére, a meglévők felújítására. A fejlesztési intézkedés célja a lakosság szabadidejének egészségmegőrző módon való, hasznos eltöltését biztosító lehetőségek megteremtése.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A **Családsegítő Szolgálat** (Cegléd Pesti út 7.) tevékenysége a szociális szolgáltatás körébe tartozik. Az évek során az intézmény elnevezése és a szolgáltatások jellege is sok változáson ment keresztül. A családsegítés a Ceglédi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermejkölési Központ keretein belül, az intézmény integrált részeként, de önálló szakmai egységként működik.

A **családsegítés** szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatást. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A Családsegítés térítésmentesen áll nemre, etnikai hovatartozásra, korosztályra való tekintet nélkül a ceglédi és a kistérség egyes településein. 2011-ben 1858 fő vette igénybe a szolgáltatást, melyből 150 személy volt kiskorú.

A **szenvedélybetegek ellátása** 2005-től kezdődően szintén a családsegítő szolgálat keretein belül került bevezetése.

Ugyancsak a Ceglédi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermejkölési Központ keretein belül működik városunkban a **szociális étkeztetés**, a **jelzőrendszeres és házi segítségnyújtás**, valamint a **nappali ellátás**. Ez utóbbi esetében az Idősek Klubjában (Cegléd, Bocskai u. 9.) a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására csak részben képes személyek nappali ellátása biztosított 25 fő részére.

A Szociális Központ székhelyén (Cegléd, Bajcsy-Zsilinszky út 1.) bentlakásos **idősothton** működik, mely 135 idős ember ellátásáról gondoskodik 100%-os kihasználtság mellett.

Tanyagondnoki szolgálatot az önkormányzattal kötött megállapodás alapján a Máltai Szeretetszolgálat végzi (Cegléd, Bajcsy-Zsilinszky út 1 26.), míg a **Támogató szolgáltatást** Cegléden az albertirsai székhelyű **IRMÁK kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft.** üzemelteti. (Albertirsa, Dózsa György út 26). Előbbi tevékenységével részletesen az idősekkel foglalkozó részben, utóbbival a fogyatékkal élőkre vonatkozó helyzetelemzésben foglalkozunk

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az egyes szolgáltatások, szociális ellátások nyújtásakor történő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nem érkezett jelzés felénk.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Cegléd Város Önkormányzata igyekszik mindent megtenni a hátrányos helyzetűek életminőségének javítása, integrációjuk elősegítése érdekében. Ennek érdekében folyamatos a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, pályázatok benyújtása: Családsegítő- és Gyermejköltségi központ felújítása, közmunkaprogramokon való részvétel, ugyeri iskola felújítása.

Rendszerezsek az adományok (tűzifa, tartós élelmiszer, ruhanemű, vetőburgonya).

Cegléd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete által alapított „Ceglédiek a Ceglédiekért Közalapítvány” város általános iskoláskorú, jó tanulmányi eredményt elért szociálisan rászoruló családok gyermekei részére pályázat keretében nyújt támogatást, valamint a szociálisan rászoruló legalább 1 éve életvitelszerű ceglédi lakosokat támogatja.

A Családsegítő szolgálat kiemelt figyelmet fordít a halmozottan hátrányos helyzetű roma lakosságra. Az ugyeri településrészen **Ugyeri Teaklub** létrehozására került sor. A valaha jobb időket megélt környék ma már elsősorban olyan, a társadalom perifériájára szorult embereknek nyújt otthont, akik mind szociálisan, mind egyéb szempontból halmozottan hátrányos helyzetűek. Az otthonról, illetve közvetlen környezetükből hozott „szellemi és kulturális örökségük”, alapvető életviteli különbségeik, az infrastruktúra hiánya nem teszik lehetővé, hogy jelen helyzetükben egyenlő eséllyel vegyenek részt a társadalom többi tagjához hasonlóan az integráció folyamatában. Ezért került létrehozásra a Tea Klub néven működő, a gyakorlatban mentális-életviteli tanácsadással, nyomtatványok kitöltésével, aktuális témák megbeszélésével, éleltszemlélet-formálással, segítő beszélgetéssel foglalkozó közösség, amely a szociális munka eszközeivel próbálja tagjait felkészíteni a társadalomba való integrálódásra, a felelősség- és kötelességtudat kialakításával. A kezdeményezés sikerét jelzi, hogy a város másik szegregált területéről a Puttony utcai részről is van érdeklődés hasonló klub létrehozására, ezért az önkormányzat vizsgálja annak lehetőségét, hogy mivel tudná támogatni egy ottani hasonló kezdeményezés beindítását.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Cegléd a térség legnagyobb városa, iskolaváros, kulturális központ is egyben, ennek megfelelően közösségi élete is igen sokszínű és nyitott.

A 2009-ben elkészült Integrált Városfejlesztési Stratégia hosszú távú célkitűzéseket tartalmaz arra vonatkozólag, hogy a város az itt élők számára biztonságot, harmonikus lakóteret, az idelátogatók számára pedig vonzó kikapcsolódási lehetőséget, érdekes látnivalókat, hasznos programokat kínáljon.

A szabadidő tartalmas eltöltésére, kikapcsolódásra számos lehetőséget kínálkozik. A városi rendezvények és programok az önkormányzat, a művelődési központ, a múzeum, a művészetoktatási intézmények, civil szervezetek együttműködésének köszönhetően alakulnak ki, a lakosság igényeit felmérve és szem előtt tartva. Az önkormányzat rendezvény naptárában évente több mint 40 rendezvény található, melyek között állami ünnepek, történelmi események alkalmából rendezett műsorok, megemlékezések is szerepelnek, továbbá olyan – valamennyi társadalmi réteg által könnyen elérhető – ingyenes fesztiválok, hagyományőrző és népiünnepély jellegű programok (Kossuth Toborzó Ünnepe, Laska fesztivál, Majális, utca-zene fesztivál), melyek a lakosság sokszínű kulturális kikapcsolódását szolgálják.

A művelődési központ által szervezett események között kiállítások, színházi előadások, koncertek, hangversenyek, klubfoglalkozások (pl. rejtvényfejtő klub, foltvarró klub) és sportolási lehetőségek (aerobik,

jóga óra stb.) is szerepelnek. A Kossuth Múzeum állandó és időszakos kiállításokkal kapcsolódik a közösségi élethez.

A civil szervezetek is aktívan részt vesznek a helyi közéletben. Magas színvonalon, igen aktívan, szinte minden területen egymást segítve tevékenykednek a városban, melyek egy részét a Ceglédi Civil Közösségi Fórum tömöríti egybe. Önálló rendezvényeket is szerveznek (pl. 1% kupa), hátrányos helyzetű gyermekeknek szervezett karácsony, gyermeknap, örömmel kapcsolódnak a városi rendezvényekhez is, akár kísérő programokkal, akár kiállítóként vagy szervezésben való segítségnyújtással. A civil szervezetek aktív részvételével több országos rendezvényhez is kapcsolódott a város, pl. a TESZEDD akcióhoz, Szomszédünnephez és az Autómentes naphoz. A helyi Városi Nagytakarítás szintén a lakosság és a civil szervezetek aktív közreműködésével valósult meg az önkormányzat szervezésében.

A város hitélete is gazdag, a mind a négy történelmi egyház (római katolikus, református, evangélikus, izraelita) képviseltetve van. Az egyházi életben a Római Katolikus és Református Egyház veszi ki jelentősen a részét. A városnak hat temploma épült, közülük 3 református (Nagytemplom, felszegi és újvárosi templom), 2 katolikus (Szt. Kereszt- templom, Magyarok Nagymartyonja kápolna) és 1 evangélikus. A történelmi egyházakon kívül három kiségyház is található (Hit Gyülekezete, Adventista, Pünkösdisták Egyháza).

A város kedvező természeti adottságokkal rendelkezik, a fák és virágok városának tartják, sok zöld terület és tágas parkok találhatóak a területén, emellett fellelhető a termásvíz, mely köré szabadidőközpont épült. A Ceglédi Gyógyfürdő és Szabadidőközpont rekreációs, gyógy és wellness részleggel is rendelkezik, valamint a köré épült infrastruktúra része az Apartmanpark és Kemping, valamint az Aquapark. A város határában horgásztavak és természetvédelmi területek biztosítják a lakók ez irányú igényeit.

A lakosságot aktuális információkkal a helyi média látja el. A Ceglédi Hírmondó ingyenes havilap, önkormányzati és városi hírekkel. Ugyancsak Ingyenes terjesztésű kiadvány a Ceglédi Panoráma és a Ceglédi Mozaik. A Ceglédi Kék Újság kéthetente a várost érintő eseményekkel - gazdasági, politikai, közéleti hírekkel - foglalkozik. A városi televízió és rádió is aktív szerepet vállal az információk áramoltatásában. A fent említett sajtóorgánumok nagy része az weboldallal is rendelkezik, valamint a facebook-on is megtalálhatóak, de város, a művelődési központ és a nagyobb városi rendezvények is rendelkeznek külön honlappal.

A helyi közösségi szolidaritás és felelősség is magas szinten jelen van a városban. Magánemberek, civil szervezetek (különösen: Magyar Vöröskereszt, Máltai Szeretetszolgálat), valamint az egyházak is gyűjtenek és osztanak ki adományokat (tartós élelmiszer, ruha, tűzifa, feleslegessé vált bútorok) a rászorulóknak. A ceglédi katolikus egyházközség karitás csoportja (Cegléd, Kossuth tér 3.) 17 főből áll. Jelenleg több mint 60 családnak ad havonta alapvető élelmiszerekből összeállított csomagot, meglátogatják őket, meghallgatják problémáikat, és szükség szerint irányítják őket hivatalos ügyeik intézésében. Feladatunknak tekintik azt is, hogy a krízishelyzetben lévő emberek ne csak a segítséget várják, hanem maguk is igyekezzenek tenni valamit saját sorsuk jobbra és elviselhetőbbé tételéért. A segítségre szoruló családok feltérképezésében, és az adományok kiosztásában a Családsegítő Központ is részt vesz.

A szociális területen működő önkormányzati, civil és egyéb nonprofit szervezeteket a ceglédi Szociálpolitikai Kerekasztal tömöríti egybe.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal
--

Cegléden roma nemzetiségi önkormányzat nem működik. A Ceglédi Közös Önkormányzati Hivatal kisebbségi koordinátort alkalmaz és biztosítja számára a működéshez szükséges tárgyi feltételeket. Szorosan együttműködik az önkormányzattal, szociális intézményekkel, tagja a Ceglédi Civil Közösségi Fórumnak és közfoglalkoztatás megszervezésében is aktívan részt vesz.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénységben élők és a romák között sok a tartós munkanélküli, számuk nem csökken, foglalkoztatásuk nem megoldott.	Közfoglalkoztatás, közmunkaprogramokban való részvétel. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
Puttony utcában élő főként roma lakosság életviteli különbségeiből adódóan, nem tud részt venni a többségi társadalomhoz való integráció folyamatában.	Ugyeri Tea klubhoz hasonló, Puttony utcai teaklub beindítása: mentális-életviteli tanácsadással, nyomtatványok kitöltésével, aktuális témák megbeszélésével, életszemléletformálással, segítő beszélgetéssel foglalkozó közösség létrehozása.
A városra vonatkozó 2002-ben készült szociális térkép elavult. Több, pontosabb információra van szükség az esélyegyenlőség célcsoportjaira vonatkozólag.	Új szociális térkép elkészítése
Szűcs és Kernács telepen élő lakosok számára a szennyvízhálózathoz való hozzáférés tekintetében hiányosságok tapasztalhatóak	KEOP-1.2.0/09-11-2011-0032 azonosítószámú szennyvíz infrastruktúra-fejlesztés pályázat megvalósítása.
Szűcs és Kernács telepi lakosok gyalogosan, kerékpárral, kerekesszékekkel, babakocsival nehezen tudják megközelíteni a városközpontot.	Jászberényi úti felüljárón biztonságos gyalogosút kialakítása.
Egyre kevesebben sportolnak, egyre több a dohányzó, alkoholt fogyasztó, túlsúlyos, vérnyomás, szív- és érrendszeri betegségekben szenvedő fiatal felnőtt, kevés a szabadidő eltöltéséhez szükséges ingyenes sportolási lehetőség.	A lakosság szabadidejének egészségmegőrző módon való, hasznos eltöltését biztosító ingyenes sportolási lehetőség bővítése, népszerűsítése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az ENSZ 1989. november 20-án fogadta el Gyermejkogi Egyezményét. Elismertségét és fontosságát az is mutatja, hogy ma ez a világ legtöbb országa által aláírt nemzetközi dokumentum. Magyarországon 1991-ben hirdették ki, így több mint 20 éve alapvetően ez a dokumentum kell, hogy meghatározza a gyermekek helyzetét.

Eltelt 22 év, mégis az Eurobarometer felmérése szerint három magyar gyermekből kettő nem tudja, hogy milyen jogai vannak. A gyermekek 80%-a nem kért még segítséget senkitől azért, mert a jogait megsértették, ennek pedig nem az az oka, hogy nem történnek gyermekjogi jogsértések, hanem mert nem tudják hogy kihez fordulhatnak, hogyan kérhetnek támogatást.

A gyermekjogok nem elvont előírások és szabályok. Tökéletesen össze tudjuk gyűjteni a gyermekjogi egyezmény rendelkezéseit, ha leülünk az asztalhoz egy darab papírral, és végiggondoljuk, hogy mire van szüksége egy gyermeknek, hogy miért jó gyermeknek lenni és mi az, amitől egy gyermeket mindenképpen meg kell védeni.

A gyermekjogi egyezmény ugyanis a gyermekek szükségleteinek gyűjteménye: a gyermekeknek joguk van az élethez, méltóságuk tiszteletben tartásához, a családban való nevelkedéshez, a védelemhez a bántalmazástól, kizsákmányolástól és erőszaktól, a kényszermunkától, szexuális kizsákmányolástól. A gyerekeknek szükségük van (és ezért joguk van) az oktatáshoz, a szabadidőhöz, a játékhoz és a sporthoz, a tehetségük kibontakoztatásához. Ahhoz, hogy ha a szülei elváltak, mindkét szülőjével kapcsolatot tarthasson, vagy hogy az állam gondoskodjon róla, és védje meg, ha szülei, saját családja erre nem képes.

A gyermekjogi egyezményt a Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében hirdetett ki, majd 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával fogadta el a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek

bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Városunkban a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

Cegléd város lakossága 2008-ban 38.318 fő volt, jelenleg 37.387 fő, tehát 5 év alatt közel ezer fővel csökkent. A 0-14 éves korú ceglédi lakosok szám 5 év alatt 217 fővel csökkent, ami jelenleg 5691 fő. A 15-17 évesek száma 1228 fő. Az élve születések száma évente folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, míg a halálozások száma növekszik. A 0-17 évesek száma az összlakosság 17 %-a.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

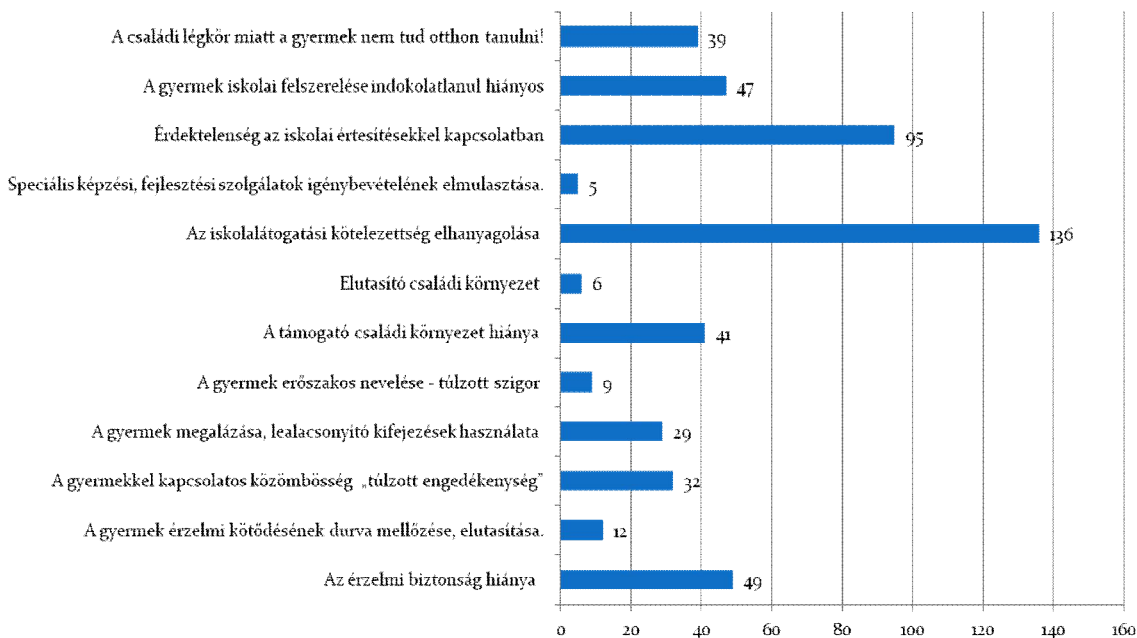
A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

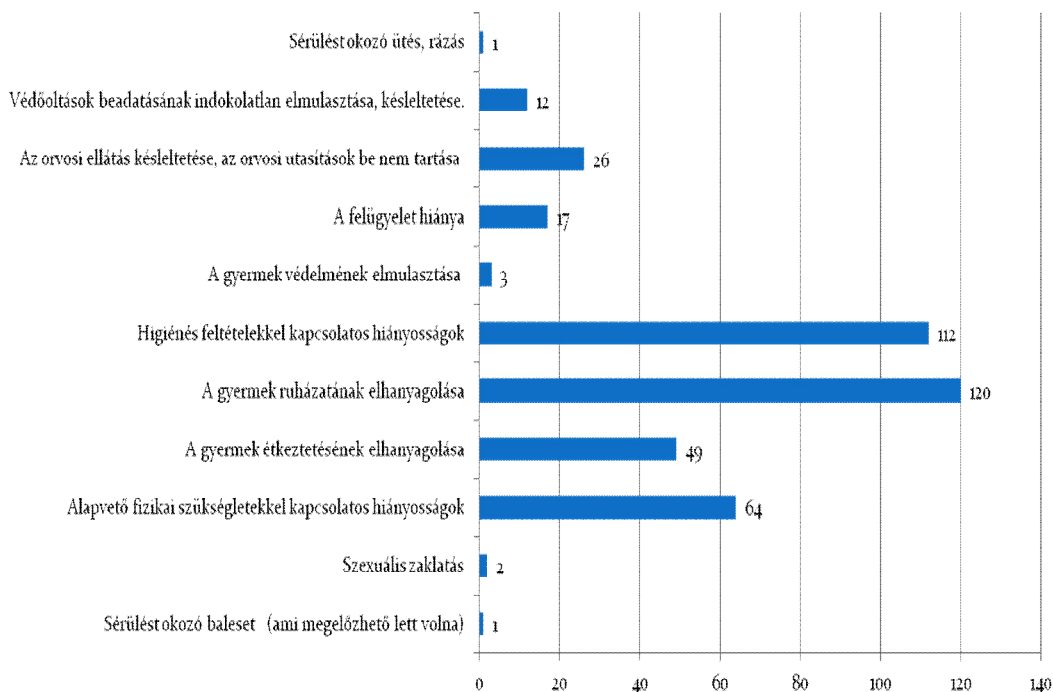
Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A gyermek sérelmére elkövetett családon belüli erőszak esetek:

Fizikai bántalmazás, elhanyagolás

Érzelmi bántalmazás, elhanyagolás

2011-ben 190 fő veszélyeztetett kiskorú volt nyilvántartva a városban, ez a szám a 2012-ben 125 fővel bővült, ami 52 családot érintett, viszont 129 főt töltöttek ebből a nyilvántartásból. Így 2012 decemberében 186 főre csökkent a veszélyeztetett kiskorúak száma, akik 107 családban élnek (4.1.1. táblázat).

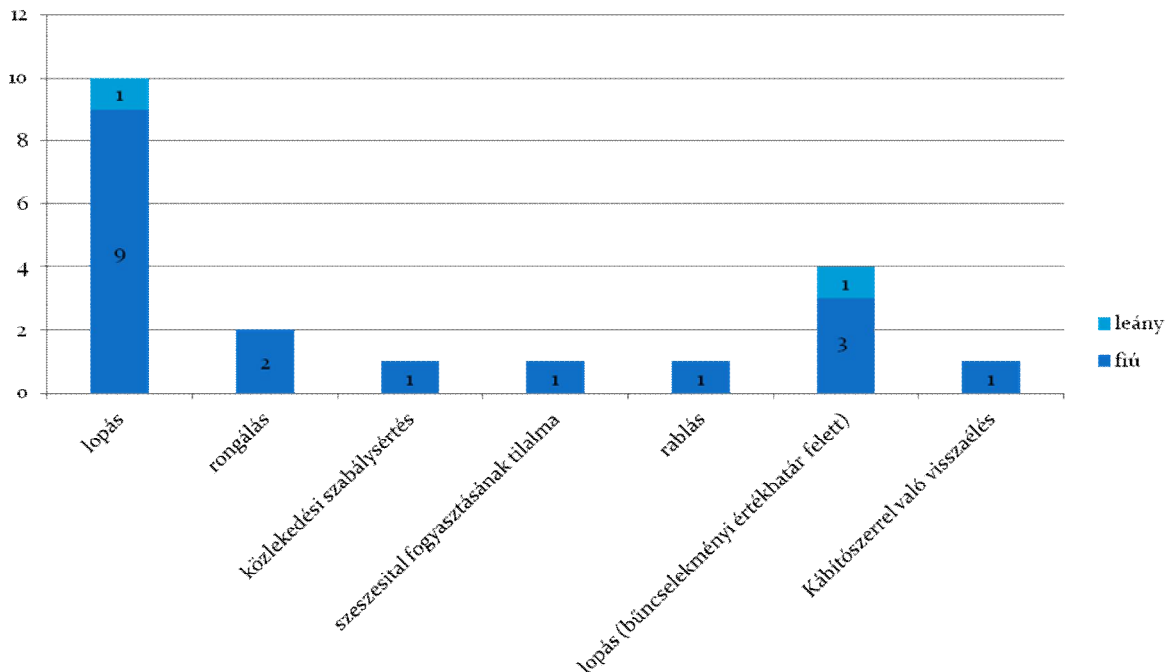
	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	7425	112	142
2009	7368	133	200
2010	7156	138	195
2011	6950	142	190
2012	6828	147	186

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vételi eljárások jelentős hányada a Ceglédi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermejkölési Központ jelzése alapján indulnak. A jelzőrendszer más intézményei közül – a gyámhivatal – elsősorban a Rendőrség, járási szabálysértési hatósága és a közoktatási intézmények jeleznek.

Az előző évekhez hasonlóan a védelembe vételi eljárás megindulásának alapjául szolgáló okok közül továbbra is meghatározó az igazolatlan hiányzás, valamint bűncselekmény és szabálysértés gyermekkorúak általi elkövetése.

A rendőrségi adatok szerint 2012-ben a fiatakorúak elkövetők (bűncselekmények, szabálysértések) száma 114 volt.

A védelembe vételi eljárás során a Gyámhivatal (Cegléd, Kossuth tér 1.) a gyermek veszélyeztetettségének mértékét vizsgálja, és ennek megfelelően hoz hatósági döntést. Amennyiben a hivatal azt állapítja meg, hogy a kiskorú veszélyeztetett, de a szülők, és a gyermek együttműködő, - és ennek alapján valószínűsíthető a veszélyeztetettség megszűnése -, úgy felhívja a Gyermejkölési Központot, hogy a kiskorút a továbbiakban alapellátás keretein belül lássa el.

A gyermek súlyosabb veszélyeztetettsége esetén a Gyámhivatal védelembe vételt rendel el, vagy azonnali intézkedést igénylő, súlyos veszélyeztetettség esetén a gyermek családból való kiemeléséről intézkedik.

2011-ben 142 fő volt a nyilvántartott védelembe vett kiskorúak száma, 2012-ben pedig újabb 85 főt vett nyilvántartásba, viszont 80 fő esetében megszüntetésre került a védelembe vétel.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (rövidítve: Gyvt.) által szabályozott módon – a jegyző állapítja meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. ingyenes tankönyv) az igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság fennállása esetén évente két alkalommal pénzbeli támogatás kerül folyósításra. A pénzbeli támogatás összege 2012-ben alkalmanként 5800 Ft/fő volt. 2012. évben először a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény az októberi kifizetésnél Erzsébet-utalvány formájában került a rászorultakhoz.

2012-ben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot kellett megállapítani, ha a családban az egy főre eső havi jövedelem nem haladta meg a nyugdíjminimum 130 %-át. Egyedülálló szülő, tartós beteg vagy fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében az egy főre jutó jövedelmi értékhatár a nyugdíjminimum 140 %-a volt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról elmondható, hogy az összes támogatást figyelembe véve a legtöbben ebben a támogatási formában részesülnek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2012. január 1-jén 1322 gondviselő jogán 2185 gyermek, míg 2012. december 31. napján 1261 gondviselő jogán 2105 gyermek volt jogosult (4.1.2. táblázat).

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosultak köre alacsony, csökkenő tendenciát mutat. Ennek oka, hogy sok feltételnek kell megfelelni, így a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül. A támogatást a jegyző állapítja meg, havi összege gyermekenként a nyugdíjminimum 22 %-a, azaz 6.270,-Ft volt. Az egyszeri pótlék összege 2012. évben 8.400,-Ft volt. A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás 2012. évben 10 gyermek vonatkozásában került megállapításra.

Annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beírta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, a tárgyév június és december hónapjában óvodáztatási támogatást kell folyósítani.

A támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Az óvodáztatási támogatás összege első alkalommal 20.000 Ft, ezt követő esetekben pedig 10.000 Ft.

Óvodáztatási támogatást 2012. júniusban 60 fő, 2012. decemberben 76 fő kapott.

Az óvodába járó gyermekek közül 397 fő HH, a nyilvántartott HHH gyermekek száma 108 fő.

Az óvoda pedagógusok felkészültek, folyamatos képzéseken vesznek részt. Valamennyi óvoda infrastruktúrája magas szinten ellátást biztosít, és ennek előnyét a HH/HHH gyermekek is élvezik.

A Gyvt. rendelkezéseinek értelmében a települési önkormányzat Képviselő-testülete a gyermeket rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A törvény meghatározza azt is, hogy elsősorban azokat a gyermekeket kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások

miatt anyagi segítségre szorulnak. A helyi rendelet meghatározza, hogy különösen mely esetekben nyújtható támogatás.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban 2012. évben 95 fő részesült, mely az előző évi 57 főhöz képest nagyfokú emelkedést mutat.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezett. Az óvodákban, iskolákban havonta átlagosan 4000 gyerek étkezik. Étkezési kedvezményben (normatív) 1276 gyerek (az étkező gyerekek 31,9 %-a) részesül. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított volt. A törvény által meghatározott ingyenes tankönyvtámogatásban 2012-ben 1010 gyermek részesült, amely az általános iskolában tanuló gyermekek 30 %-a (4.1.3. táblázat).

e) gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelem, krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat szabályozó Gyvt. és ezen törvény végrehajtásáról szóló 149/1997. (IX.10.) kormány rendelet, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatások helyi szabályairól szóló 25/2010. (XI. 25.) önkormányzati rendelet tartalmazza. A gyermekek napközbeni ellátása ingyenes, amely nagy segítséget jelent a családok számára. A gyermekek napközbeni ellátására összesen 240 férőhely áll rendelkezésre. Ennek formái a 2 bölcsőde és három családi napközi. Minden igényt kielégített az Önkormányzat, várakozó nem volt. A gyermekek napközbeni ellátását a 0-3 éves korú gyermekek 17 %-a veszi igénybe.

A gyermekjóléti alapellátások – és ezen belül is a gyermekjóléti szolgálatok – megerősítése és kiemelt prevenciós lehetőségként kezelése a gyermekvédelmi törvény egyik legjelentősebb eleme. A törvény elveinek és céljainak megvalósulását a helyi alapellátás minél jobb színvonalú megteremtése és működtetése garantálja. Az alapellátás célja, hogy a gyermek és családja lakóhelyén kaphassa meg mindazt a támogatást és segítséget, amely a gyermek jólétéhez szükséges.

A Gyermekjóléti Központ (Cegléd, Pesti út 7.) alapfeladata a gyermekjóléti szolgáltatás, mely alapján a Központ a gyermekvédelmi alapellátás keretében biztosítja a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, valamint a gyermekek családjából történő kiemelésének a megelőzését, tehát komplett családgondozást végez. Működését tekintve preventív és problémakezelő funkciót is ellát. Tevékenységét úgy szervezi, hogy a családokban nevelkedő kiskorú személyek mindenkifelett álló érdekét képviselje. A központ 7 fő családgondozó, 1 fő fejlesztőpedagógiai tanácsadó, 1 fő pszichológus és 2 fő családgondozó asszisztens közreműködésével ösztönzi, segíti a ceglédi családokat abban, hogy problémáikat felismerjék és dolgozzanak annak megoldásán.

A Központ keretein belül működő **Ifjúsági klub** főként prevenciós tevékenységek szervezésével fejti ki tevékenységét, a Napraforgó Egyesület szervezésében beindított KIFLI klubban. Az ifjúsági klubban jelenleg színjátzó-klub és zenekari próbák működnek.

A Biztos Kezdet program kapcsolódik a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiához. Célja a 0-6 éves korosztály azon tagjainak (és szüleiknek) közös, klubszerű találkozások keretein belüli foglalkoztatása, akik nem járnak bölcsődébe, óvodába. Jelenleg hetente három délelőtt működik a klub, amelyet egyre növekvő számban keresnek fel a szülők és kisgyermekük. 2012-ben 110 fő vette igénybe a Biztos Kezdet nyújtotta szolgáltatásainkat. A program újszerűsége a szakemberek hálózatszerű együttműködésében rejlik:

a gyermek és családja egy helyen találkozhat és segítséget kaphat a védőnőtől és a szociális szakemberektől.

Fejlesztőpedagógiai ellátást már hét éve biztosít szolgálat. A 2012.-es évben 42 gyermek rendszeres fejlesztését végezték, összesen 606 alkalommal. Fejlesztőpedagógus szoros munkakapcsolatot alakított ki az általános iskolák pedagógusaival, napi rendszerességgel tart velük kapcsolatot, segítik egymás munkáját. Az együttműködés több éve eredményes, együtt dolgozik a fejlesztő pedagógus a város iskoláinak pedagógusaival, számítanak munkájára az oktatási intézmények.

A pszichológiai tanácsadás során 2012-ben Cegléden 74 gyermeket látott el a fő állású pszichológus összesen 492 alkalommal. A pszichológus és családterapeuta alkalmazásával az évek óta fennálló problémákra sikerült megoldást találni, kihasználtságuk maximális.

Gyermekjóléti Központunk alapellátás keretén belül, évek óta működteti a **helyettes szülői hálózatát**. A városban nem működik családok, illetve gyermekek átmeneti otthona, ennek hiányát ugyan nem oldja meg ez a szolgáltatás, de több esetben jelenti a gyermekek számára a gyermekvédelmi szakellátás elkerülését. A 2012-es évben a helyettes szülők 6 gyermeket láttak el, melyből kettőre a szülők életvezetési, 4 esetben pedig egészségügyi problémái miatt volt szükség. Valamennyi elhelyezés a szülő kérésére indult, előzetes tájékoztatás alapján.

Központ speciális szolgáltatásai közé tartozik a

- **kapcsolattartási ügyelet**, melyet 2012-es évben 76 gyermek és szülei vettek igénybe összesen 104 alkalommal,
- **készenléti ügyelet**, melynek a krízistelefonjára 2012-es évben 12 alkalommal érkezett hívás. Minden esetben szakszerű telefonos segítséget nyújtottak a probléma hatékony kezelése érdekében,
- **utcai szociális munka**.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll.

A Gyermekjóléti Központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése, melyet a prevenciós munka elsőszámú eszközének tekintenek. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjai: a családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat szakemberei, az egészségügy intézményei, orvosok, védőnő, mentők, a közoktatási intézmények, rendőrség, civil szervezetek.

f) védőnői ellátás jellemzői

A védőnőknek a gyermekvédelem rendszerében igen fontos és kiemelt szerepük van. A korosztályba tartozó gyermekek családjaival ők vannak szoros kapcsolatban, így a veszélyeztetettségéről is szinte csak ők értesülnek. Elengedhetetlenül fontos, hogy a védőnő a tudomására jutó tényezőkről azonnal értesítse a Gyermekjóléti Központot, hogy az meg tudja tenni a megfelelő lépéseket. Beszámolójuk alapján 20 védőnő 2300 fő 0-6 éves korú gyermeket lát el. Összesen 9453 gyermek ellátásáról gondoskodnak, ebben a létszámban azok a gyermekek is szerepelnek, akik nem ceglédi lakosok, de a városban folytatják alap vagy középfokú tanulmányaikat. A védőnői szolgálat által gondozott várandós anyák létszáma: 550 fő. Az elmúlt évben a védőnői szolgálat 156 alkalommal a gyermekorvosok, pedig 26 alkalommal éltek jelzéssel Központ felé, gyermekvédelmi problémát észlelve.

A problémák főleg a szakorvosi vizsgálatok elmulasztása, higiénias problémák, szülők részéről gyakoribb deviáns, agresszív magatartása, tanácsadási alkalmak, szűrővizsgálatok elmulasztása és a krónikus betegségek számának emelkedése miatt alakulnak ki.

g) gyermekorvosi ellátás jellemzői

Városunkban 8 gyermek háziorvosi szolgálat működik. 2011-ben **53 533** esetben látták el a betegeket, míg 2012-ben 52264 volt ezen esetek száma.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A bölcsődékben, óvodákban, általános és középiskoláinkban zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

4.2 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

2012. évben a közoktatási intézményi feladatok mindegyike ellátott volt a város saját és az egyházak fenntartási intézményeiben. Városunkban 4 önkormányzati óvoda 7 tagóvodával és 4 egyházi fenntartású óvoda működik, egy óvodát a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK), egyet pedig egy korlátolt felelősségű társaság működtet. Két általános iskola egyházi fenntartású, további kettő általános iskola két tagiskolával pedig a KLIK fenntartása alatt működik. Szintén KLIK fenntartású a Losontzi István Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Iskola, Speciális Szakiskola, készségfejlesztő Speciális Szakiskola, Diákotthon, Gyermekotthon és Pedagógiai Szakszolgálat. A középfokú oktatást 9 középiskola és szakiskola, szakképző iskola biztosítja. Az alapfokú művészetoktatás és a közoktatási szakszolgáltatások is nagyrészt helyben elérhetőek.

A városban megoldott az óvodáskorú és az általános iskoláskorú gyermekek elhelyezése. Az iskolaotthonos képzéssel együtt a napközti 1896 fő (54, 71%), tanulószobai foglalkozásokat összesen 86 (2,48%) gyermek veszi igénybe. Az általános iskolások közül 42 gyermek magántanuló, ez az elmúlt évekhez képest növekedést mutat.

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szervezik meg.

A *halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók* nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

Az óvodába járó 1551 (2011, 4.4.3. táblázat) gyermekek közül 397 fő (25,59%) HH, a nyilvántartott HHH gyermekek száma 108 fő (6,69%). A Széchenyi úti óvoda Ugyeri tagóvodájában legmagasabb a HH és HHH gyermekek aránya, ahol is a 46 főből 18 fő (39,13 %) HH és 27 fő (58/69 %) HHH.

Az általános iskolákba összesen 3465 gyermek jár (4.4.7. táblázat). Hátrányos helyzetű tanulók száma 987 fő (28,48%), a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 274 fő (7,9%). A HH gyermekek számában mutatkoznak eltérések az iskolák között. A Várkonyi István Általános Iskola Örkényi úti tagintézményében legmagasabb a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya, ahol a 76 tanuló közül 6 fő (7,8%) HH és 61 fő (80,26%) a HHH gyermek.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók száma 334, melyek közül 85 fő (25,44 %) integráltan oktatott, a 249 főt pedig a Losontzi István Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Iskola, Speciális Szakiskola, készségfejlesztő Speciális Szakiskola, Diákotthon, Gyermekotthon és Pedagógiai Szakszolgálatnál oktatják. Az intézmény többcélú, hiszen sokféle sajátos nevelési igényű gyermekkel foglalkozik. Az óvodai ellátástól kezdődően a speciális szakiskoláig tanítanak, nevelnek. Ez életkorban azt jelenti, hogy négy éves kortól húsz éven túl is vannak tanulóik. Munkájuk eredménye hosszú időn keresztül nyomon követhető, hiszen az egykori óvodásokból iskolások, szakiskolások, felnőtt, dolgozó emberek lesznek. Sikereiket, kudarcikat nagymértékben befolyásolja az a tényező, hogy milyen alapokat kapnak életük kezdeti szakaszában, a családban, az óvodai és az iskolai nevelés során. Helyzetüket nagymértékben a veszélyeztetett környezet és a családok státusza határozza meg.

Többcélú intézmény, hiszen egy helyen működik a tanulásban akadályozott tanulók általános iskolája, speciális szakiskolája és készségfejlesztő szakiskolája, valamint az értelmileg akadályozott tanulók óvodája, iskolája is. Az intézményt egy 110 férő helyes kollégium egészíti ki, ahol elsősorban óvodás és iskolás értelmileg akadályozott tanulók kapnak helyet, de a többi tagozatról is fogadnak gyermekeket a lehetőség

szerint. A kollégium évek óta szinte teljes létszámmal üzemel. Az iskola és diákothon mellett családi házakban működő lakásotthonokban él 16 gyermek, különleges gyermekotthoni feltételek között. Az autizmussal élők iskolájában 10 gyermek tanul, ahol a képzés speciális, magas szakmai színvonalon folyik. A fejlesztő iskola súlyosan-halmazottan sérült, tanköteles korú gyermekeknek nyújt fejlesztési lehetőséget. A pedagógiai szakszolgálathoz tartozik a gyógytestnevelés, logopédia, konduktori ellátás, valamint a kora és felkészítő fejlesztő tagozat.

Természetesen a tanulók - az értelmi sérülés súlyossága szerinti differenciálással- két iskola típusba, illetve az óvodában kapják meg az eredményes felkészítéshez szükséges speciális képzést, különleges gondozást. A tanulók közel két harmada az enyhe fokban sérült gyermekek számára szerveződő iskolatípusban teljesíti tankötelezettségét. A többi tanuló, középfokban sérült gyermek számára szerveződött iskolában eltérő követelménnyel, tartalommal folyik a pedagógiai tevékenység. A 10. osztály elvégzése után tanulók a speciális szakiskolában szerezhetnek szakmát. A speciális szakiskola fontos szerepet tölt be az iskola életében. Nemcsak aránylag magas létszáma miatt, hanem a képzés sajátos volta miatt is. A szakiskola a középfokú oktatás része, amely átmenet a gyógypedagógiai képzéstől a teljes szocializációhoz, ezért olyan feladatokat kell megoldania, melyek a tanulók önkéntes munkára és társadalmi életre történő felkészítését irányozza meg.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nem megfelelő családi légkör miatt sok gyermek nem tud otthonában tanulni.	Hátrányos helyzetű 7. és 8. osztályos tanulók középiskolára történő felkészítése a Dózsa György Kollégiumban.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról.
Sok gyermek napközbeni elhelyezése a nyári szünet alatt nem biztosított.	Gyermekek iskolaszünetben való felügyelete, nyári napközis tábor szervezése
Nyári időszakban a hátrányos helyzetű gyermekek étkeztetése nem megoldott	Nyári gyermekétkeztetés biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

2011. március 7-én az Európai Unió tagországainak szociális ügyekkel foglalkozó miniszterei Brüsszelben megerősítették az EU politikai elkötelezettségét a nemek közti egyenlőség iránt. A tagállamok, közöttük Magyarországon tudják, tapasztalják, hogy a nemek közti egyenlőség fontos gazdasági tényező. A nők és férfiak közötti egyenlőség a közösségi jog egyik alapelve. Az Európai Uniónak (EU) a nemek közötti egyenlőség terén kitűzött céljai között van az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód megteremtése a férfiak és nők számára, valamint a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés minden formájának eltörlése. Az EU kétágú megközelítést fogadott el e téren, amely az egyedi intézkedéseket a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésével kombinálja. A téma erős nemzetközi dimenzióval is rendelkezik a szegénység elleni küzdelem, az oktatáshoz és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a gazdaságban és a döntéshozatali folyamatokban való részvétel, valamint a nők jogai és az emberi jogok tekintetében.

Az egységes humánerőforrás nem különbözteti meg a női és a férfi munkavállalókat, hanem felismeri, hogy nemtől függetlenül csak a munkavállaló, mint a gazdaság motorja fontos és nem pedig az, hogy melyik nemhez tartozik. Az esélyegyenlőség megvalósítása tehát egy fontos tényezője a gazdasági növekedésnek.

Magyarországon a nők és a férfiak közötti esélyegyenlőségi politikának nincsen nagy hagyománya, általában családpolitikai és gyermekjóléti kérdésekkel szokták összekapcsolni. A nemek közötti egyenlőség tekintetében a jogi szabályozás megfelel az EU-konformnak, a jogérvényesítés terén azonban tapasztalhatók problémák. Magyarországon a nők helyezte hasonló a közösség tagállamainak női lakosaiéhoz, de az eltérő történelmi fejlődés miatt több területen is, különösen a munkaerő-piaci helyzetüket tekintve, különböznek attól. A köztudatban az él, hogy a nők csak az emancipáció kezdete óta dolgoznak, azonban a nők „többet dolgoznak”, mint a férfiak, de ez a munka mondhatni „láthatatlan munka” ez az évtizedek során természetessé vált. A nők a történelem folyamán mindig az élet több területén is helyt álltak, dolgoztak, nevelték a gyerekeket, főztek, mostak, így egy sor munka aránytalanul nagy része hárult rájuk, és a munkahelyükön is elvégezték munkájukat.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a 15-64 éves népességnek az 51%-a nő, tehát a magyar aktív népesség több mint a felét teszik ki. Vízszint, ha megvizsgáljuk ugyanennek a csoportnak a foglalkoztatottsági szintjét, akkor láthatjuk, hogy csak 45%-a a nő.

A 2012-es demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- jelenleg településünk összlakosságának számának 53 %-a nő (19693 fő);
- a női lakosok több mint fele 18-64 éves, tehát aktív korú (12294 fő)
- a nyilvántartott álláskereső aránya a munkavállalási korú számához képest : 3,81 %
- a nyugdíjas nők száma 3984 fő

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

Városunkban a munkanélküliek aránya és száma az alábbiak szerint alakult: 2012-ben 1879 fő, a munkavállalási korú népesség 7,3 %-a. A nem szerinti megosztásban a gazdasági válság időszakát megelőzően a női munkanélküliek aránya volt a meghatározó, ez jelenleg 52 % (2011-ben 51 %).

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

A munkaerő-piacon való elhelyezkedés lehetőségei nehezebb azok számára, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára fontos cél. A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség. A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, mint a bérkülönbségek, a munkakör betöltéshez alkalmasság esetén is a munkáltató nem a női munkaerőt alkalmazza elsődlegesen. Az azonos munkáért járó eltérő bérezés, vagy az előmeneteli lehetőségek beszűkülése a jellemző. A közigazgatásban e problémaforrás, a közalkalmazottak és köztisztviselők esetén nem ilyen erőteljesen megfigyelhető jelenség, Önkormányzatunk, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is tudja biztosítani az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Hazánkban a gyermekvállalás napjainkban is kedvezőtlenül érintheti a nők életpályáját. Az OECD adatai azt mutatják, hogy a gyermektelen magyar nők munkaerő-piaci jelenléte nem marad el az uniós átlagtól, azonban az óvodáskorú gyermeket nevelők körében 15 százalékos a lemaradás. A Jól-Lét Alapítvány 2009-es kutatása szerint az öt év alatti gyermeket nevelő nőknek csupán harminc százaléka dolgozik. Magyarország nemzetközi viszonylatban is igen rossz helyen áll a nők gyermekszülés utáni foglalkoztatását illetően.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően megnehezítik. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges, a gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsődei férőhelyek száma meghatározó. Városunkban a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló 2 önkormányzati fenntartású bölcsődében összesen 132 férőhelyen, valamint egy vállalkozási formában működő családi napköziben (4.3.4. táblázat) 21 férőhelyen várják elsősorban a munkaerő piacra visszatérő szülőik gyermekeit. A kevés bölcsődei férőhely enyhítése érdekében Önkormányzatunk sikeresen pályázott bölcsődei férőhelyek számának bővítésére, melynek kivitelezése az idei évben befejeződik. Összesen 24 férőhellyel bővül a Deák utcai bölcsőde, ezzel is segítve azokat az édesanyákat, akik a kisgyermekük gondozással eltöltött éveik után szeretnének visszatérni a munkába. A bővítés nyomán öt új munkahely is létrejön az intézményben.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A Ceglédi Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Központ munkatársai a város főleg romák és mélyszegénységben élők által lakott külterületén „Ugyeri Teaklub”-ot indított be, ahol heti rendszerességgel szerveznek összejöveteleket a területen élő anyák, nők számára, hogy életvezetési tanácsokkal lássák el a klubba látogatókat.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

"A nők elleni erőszak bármely olyan, a nőket nemük miatt érő erőszakos tett, mely testi, szexuális vagy lelki sérülést okoz vagy okozhat nőknek, beleértve az effajta tettekkel való fenyegetést, valamint a kényszerítést és a szabadságtól való önkényes megfosztást, történjen az a közéletben vagy a magánszférában.

Beleértendő, de nem korlátozandó a testi, szexuális és lelki erőszakra, melyet az áldozat a családon belül szenved el, ide értve a bántalmazást, a lánygyermekkel való szexuális visszaélést, [...] a házasságon belüli nemi erőszakot [...]" (*Deklaráció a Nők Elleni Erőszak Megszüntetéséről*, 1993)

A nők elleni erőszak a nők elleni diszkrimináció legszélsőségesebb formája, ám csak egy azok közül.

Amíg az állami intézmények nem garantálják a nők családon belüli fizikai biztonságát, és ez nők százezreinek halálához vezet szerte a világon, addig a nők elleni diszkrimináció széles skáláján a családon belüli erőszakot kiemelt helyen kell kezelnünk. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát sféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

A Ceglédi Rendőrkapitányság tájékoztatása szerint illetéki területükön családi ügyekben indult bejelentések és a bejelentésekből indult eljárások száma:

év	Bejelentések száma	Kérelemre indult eljárások száma
2008.	27	8
2009.	18	1
2010.	29	7
2011.	20	6
2012.	19	6

A sértettek kérelmére indult eljárások során minden esetben sor került ideiglenes megelőző távol tartás elrendelésére.

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A városban nem működik családok, illetve gyermekek átmeneti otthona, de a Gyermekjóléti Központunk alapellátás keretén belül, évek óta működteti a helyettes szülői hálózatát, mely több esetben jelenti a gyermekek számára a gyermekvédelmi szakellátás elkerülését.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Az önkormányzati képviselőtestületben a 15 képviselő között négy nő foglal helyet, az alpolgármester is nő. Az Önkormányzati Hivatal és a közoktatási intézmények, többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. A Hivatal vezetője is, valamint a 4 irodavezető közül is 2 nő. Ugyanakkor városunkban nem tudunk olyan szervezetről, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, a roma nők valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehetne enyhíteni. Tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér.

A ceglédi anyukák és kismamák weboldala www.cegledimami.hu honlapcímen található. Az oldalon egy helyen van összegyűjtve az iskolák, óvodák, bölcsődék, védőnők, szakrendelések, családi programok és más helyi információk. E mellett ingyenesen használhatják a látogatók a helyi online börzét, szakembereiktől - például tb-tanácsadó, jogász - kérdezhetnek, értesülhetnek a családokat érintő változásokról. Az "Anya pénzt keres" rovatban is hasznos tanácsokkal látja el az érdeklődőket.

Városunkban több lehetősége is van a kisgyermekes családoknak szabadidő eltöltésére. A **Keresztény Baba-Mama Klubban** bababarát szoba, meleg környezet, játékok sokasága között jó hangulatban telik az idő. Miközben a gyermekek egymással ismerkednek, játszanak, az anyukák a családot érintő témákról beszélgetnek. Havonta 2 előadásra előadót hívnak, ezzel is próbálják tovább színesíteni a klub életét. A Gyermekkönyvtárban is működik Baba-Mama Klub, ahol havonta több alkalommal találkozhatnak a kisgyermekes anyukák, a Zeneiskolában **Mazsola Muzsika** foglalkozáson vehetnek részt. A foglalkozások célja, hogy zene segítségével szorosabbá fűzze az anya és gyermeke kapcsolatát, egy bensőséges köteléket hivatott elmélyíteni a magyar gyermekdalok és mondókák segítségével. De lehetőség van baba-mama jogára és „bukfenc tornán” való részvételre, illetve a város több pontján kialakított unios szabványoknak megfelelően kialakított játszótereken történő kikapcsolódásra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Bölcsődei férőhelyek számának bővítése.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.
Városunkban nem tudunk olyan szervezetről, amely az elhagyott, több gyermekes anyák mentális támogatását segítené.	Nők érdekvédelmét szolgáló szervezet létrehozása

Mazsola Muzsika

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az időseket sokszor éri hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás, a szociális ellátások, és egyéb szolgáltatások területén. A munkáltatók az idősebb, nyugdíj előtt állókat nem szívesen alkalmazzák, bankok, biztosítók nem kötnek velük hitelszerződést, vagy számukra magasabb díjkötelezettséget állapítanak. Az Ebt. 8 § o) pontja szerint az életkor is védett tulajdonságnak minősül. Mindezek miatt mindenképpen fontos vizsgálni az idősebb korosztály helyzetét, és hozzájárulni esélyegyenlőségük biztosításához.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az Országgyűlés 81/2009. (X.2.) OGY. határozatával fogadta el az Idősügyi Nemzeti Stratégiát, mely az aktív idősödés elveivel összhangban készült el. Az Idősügyi Nemzeti Stratégia az Egészségügyi Világszervezet életkorszerinti felosztását használja, melyben a 60-74 év közöttiek az idősödők, a 75-89 évesek az idősek, míg a 90 év feletti személyeket a nagyon idősök kategóriájába sorolja. A Stratégia e három csoportot együttesen tekinti időseknek.

Az országos demográfiai változások vizsgálatakor jól követhető, hogy a hazai népesség folyamatos csökkenése a lakosság idősödésével párhuzamosan zajlik. Népszámlálási adatok szerint ma Magyarországon minden ötödik ember időskorúnak számít, vagyis betöltötte a hatvanadik életévét. Magyarországon 1990-ben a 65 éves és idősebb népesség aránya 13,2 százalékot tett ki, és ez 2011-re 16,7 százalékra növekedett. A népesség-előreszámítások szerint 2050-re 29,4 százalék, 2060-ra 31,9 százalék lesz az idősebb korosztályok aránya, ami hasonló az európai uniós átlaghoz.

Az idősekre értendő életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetésre az **AGE-izmus** fogalmát szokás használni:

Formái:

1. lakóhelyi
 - ✓ megszűnt közösségi terek,
 - ✓ fizikai állapot miatti korlátozódás.
2. családon belüli
 - ✓ mentális (feleslegesség érzése, az elmúlás feldolgozása, tekintélyvesztés),
 - ✓ fizikai (erőszaktól való félelem),
 - ✓ anyagi (létfenntartás bizonytalansága).
3. mediális
 - ✓ a tömegkommunikációs csatornák degradáló információ közvetítése – inkontinencia, romló koncentráció, műfogsor...
 - ✓ informatikai járatlanságból adódó.
4. nyelvi
 - ✓ megújult szókincsünket nehezen értik,
 - ✓ romló hallás miatt.
5. munkahelyi
 - ✓ 40-45 év felettieknél a legelterjedtebb,
 - ✓ hazánkban 50 év fölött szinte már esélytelen az, hogy valaki pályázat útján nyerjen el állást, marad a kapcsolati tőke vagy a munkanélküliség.
6. gazdasági diszkrimináció
 - ✓ hiszékenység, jóindulat,
 - ✓ hitelfelvétellel kapcsolatos korlátozások.

A hazai időspolitika célkitűzései hosszú távúak, a jelenre és a jövőre is fókuszálnak. Az idősek esélyegyenlőségének növelése érdekében legfőbb céljai között szerepel:

- a születéskor várható élettartam növekedésének elősegítése,

- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartása,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése, a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősedők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősek digitális írástudatlanságának csökkentése és élethosszig tartó tanulásának támogatása a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az aktív idősedés feltételeinek erősítése, amely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősedési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már fiatalkorban,
- a társadalmi szemléletváltás az idősedésnek mind a gazdasági, mind a társadalmi megítélését és megélését illetően.⁴

Cegléd városára vonatkozó **demográfiai** adatokból kiolvasható, hogy az időskorúak száma folyamatosan emelkedik, melyen belül a nők aránya, a 60 év feletti férfiak magasabb halandósága miatt az életkor előrehaladtával fokozatosan nő. Míg a 18-59 év életkorú népesség között a nők és férfiak aránya azonos, 65 év felett a nők aránya 29%-al magasabb a hasonló korú férfiakénál. A 60 év feletti az összlakosság 22%-át, a 65 év feletti 16%-át teszik ki. A 65 év feletti állandó lakosok száma 2008-ban 5922, 2009-ben 6059, 2010-ben 6083, 2011-ben 6125 fő volt. (2. számú táblázat) Problémaként jelentkezhet, hogy az idősek számának növekedése és a régi nagycsaládos modell felbomlása az idősek elmagányosodásához vezethet.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

3. az özvegyi nyugdíj;
4. az árvaellátás;
5. a szülői nyugdíj;
6. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
7. özvegyi járadék.

Ez alapján **nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban** Cegléden a 2011-es évben 11125 fő részesült, akiknek 39,8 %-a férfi, 60,2%-a nő.

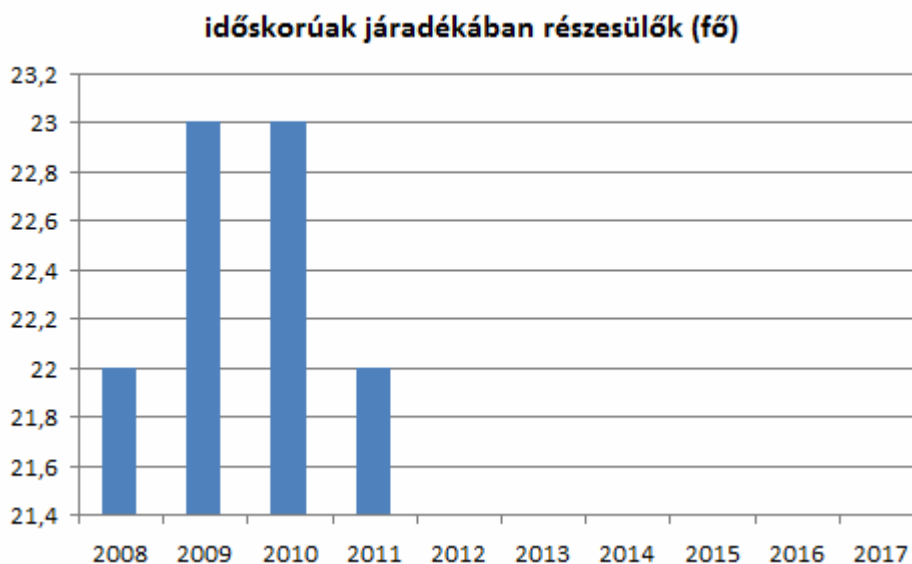
A nők magasabb aránya azzal magyarázható, hogy hosszabb ideig vannak az állományban, azaz fiatalabb életkorban kerülnek be és tovább is maradnak a rendszerben – tovább kapják az ellátást -, mely utóbbi a nők magasabb átlagos életkorával magyarázható.

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint			
év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	4584	6902	11486
2009	4503	6806	11309
2010	4492	6630	11122
2011	4426	6699	11125

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

⁴ A tevékeny időskor és a nemzedékek közötti szolidaritás európai évének Magyarországi Programja

Az **időskorúak járadéka** azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A lakóhely szerint illetékes járási hivatal állapítja meg. Időskorúak járadékában 2008-ban 22, 2009-ben 23, 2010-ben 23, 2011-ben 22 fő részesült (6.3.2. táblázat).

A nyugdíjbiztosítási szervtől igényelhető pénzbeli ellátások

Kivételes nyugdíj-emelés: Kivételes emelés engedélyezhető az öregségi nyugdíjkorhatárt elérő személynek akinek nyugellátása és rendszeres pénzellátása együttes havi összege nem haladja meg a 70.000,- forintot, és a nyugellátás megállapítása, továbbá a korábbi méltányossági nyugdíjemelés időpontja óta 3 év eltelt. A kivételes nyugdíjemelés összege nem haladhatja meg az öregségi teljes nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 25%-át, de nem lehet kevesebb annak 10%-ánál

Egyszeri segély: A nyugdíjtörvény lehetőséget biztosít olyan váratlanul bekövetkezett élet(krízis)-helyzetek kezelésére, a felmerült anyagi gondok részbeni enyhítésére, amikor a nyugellátásban részesülő személy mindennapi szokásos életvitele veszélybe kerül (pl. saját vagy hozzátartozó súlyos betegsége, haláleset, elemi csapás stb.).

További igénybe vehető juttatás:

A Magyar Köztársaság Kormánya - az Idősügyi Tanács kezdeményezésére - a szépkorúak iránti társadalmi megbecsülés kifejezésekképpen megalkotta a **255/2008. (X. 21) Korm. rendeletet**. A Kormány a Magyar Köztársaság nevében köszönti a 90. a 95. és a 100. életévüket betöltött, Magyarországon bejelentett lakóhellyel rendelkező, magyar állampolgárságú szépkorú személyeket.

A **jubileumi köszöntéssel** okirat és jubileumi juttatás jár, amely teljesen független a szépkorú személy egyéb ellátásaitól.

2012-ben és az azt követő években a jubileumi juttatás összege

- a **90. életév** betöltésekor **90.000,-**
- a **95. életév** betöltésekor **95.000,-**
- a **100. életév** betöltésekor **100.000,-** forint.

A kezdeményezéshez Cegléd Város Önkormányzata is csatlakozott. A város polgármestere, vagy helyettese felkeresi a szépkorú születésnaposokat, a város színeiből összeállított virágcsokorral, ajándécsomaggal köszöntik őket, és átadnak nekik két emléklapot is. Egyet a Magyarország miniszterelnökének az aláírásával, és egy másikat, a város polgármesterének kézjegyével.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Bár e fejezet bevezetőjében említettek alapján a 60. életévét betöltött személyeket soroljuk az idős korúak közé, a munkaerőpiacon történő elhelyezkedés szempontjából már a 45-50 éven felüliek is „idősként” kezelendők. Ebben az életkorban a munkaerőpiacra történő visszatérés már nem könnyű, pedig a nyugdíjhoz szükséges évek megszerzéséhez és az életszínvonal megőrzéséhez elengedhetetlen. Városunkra vonatkozó adatok alapján a 46 és 64 év közötti nyilvántartott álláskeresők több mint 30%-át teszik ki a munkaképes korú (18-64 év közötti) regisztrált munkanélküliek között. Legveszélyeztetettebb korcsoport az elhelyezkedést érintően az 51-55 év közötti korosztály, mert a 46-60 év közötti álláskeresők között itt a legmagasabb a regisztrált munkanélküliek aránya (12,8%).

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma Cegléden összesen	fő	1216	1542	1693	1601
46-50 év	fő	148	174	186	174
	%	12,2%	11,3%	11,0%	10,9%
51-55 év	fő	160	212	232	205
	%	13,2%	13,7%	13,7%	12,8%
56-60 év	fő	93	88	118	102
	%	7,6%	5,7%	7,0%	6,4%
61 év felett	fő	7	7	3	1
	%	0,6%	0,5%	0,2%	0,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktívkorú idősebb munkanélküliek mellett, az egészséges, jó erőben lévő nyugdíjasok is végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. A hasznos munka tényleges értelmet adhat életüknek. Elhelyezkedési esélyeik a munkaerőpiacon ugyanakkor csekély, kivéve ha speciális tudással rendelkeznek.

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére **nyugdíj előtti álláskeresési segély**, valamint költségtérítés jár. 2012-ben 10 ceglédi lakos részesült álláskeresési segélyben.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az országos adatok alapján az állástalanok között minden hetedik 55 év feletti személy. Ennek csökkentése érdekében a kormány TÁMOP 1.1.4 „Munkaerő-piaci program a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért a Közép-magyarországi Régióban” elnevezéssel indított programot, melynek részét képezik az ötvenedik életévüket betöltött álláskeresők. A program képzési támogatásokat, bérköltség támogatást, és foglalkozás bővítési támogatást is tartalmaz. A munkahelyvédelmi akcióterv által nyújtott könnyítésre leginkább az 55 év feletti esetében van a legnagyobb szükség, mert a nyugdíj előtt álló állástalanok munkaerő piaci helyzete évek óta egyre rosszabb.

Foglalkoztatásukat támogató egyéb programokról településünkön nem tudunk.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket, felmérése, tettenérése pedig rendkívül nehéz. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál

is gyakori. Az idősebb munkavállalók felvételével ugyanakkor a cégek plusz tapasztalathoz és készségekhez juthatnak, és az idősebb dolgozók megtartásával elkerülhető, hogy a szakmai hozzáértés és speciális tapasztalat eltűnjön a szervezetből.

Cegléden az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma a regisztrált munkanélküliek 6%-át teszik ki, mely jónak mondható, az ugyanezen időszakban mért országos 14%-os munkanélküliséghez képest.

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma	
	fő	fő	%
2008	1216	100	8%
2009	1542	95	6%
2010	1693	121	7%
2011	1601	103	6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

2007. szeptember 01-től a Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő integrált intézmény keretein belül (Cegléden és a kistérség több településén) a **Ceglédi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ** (Cegléd, Bajcsy Zsilinszky u. 1.) az alábbi ellátásokat biztosítja Cegléden:

- **Étkeztetés** (idősek részére): Az étkeztetés keretében a szociálisan rászoruló személyek – elsősorban idős, egyedül álló személyek - részére legalább napi egyszeri meleg étkezés biztosított, akik önmaguk részére az étkeztetést tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Étkeztetésben részesültek száma 2011-ben: 84 fő, melyből 60 év felettiak száma: férfiak: 17, nők: 57 fő.
- **Házi segítségnyújtás:** Azon idős személyek számára nyújt segítséget, akik saját otthonukban önmaguk ellátására saját erőből, egészségi állapotuk miatt nem képesek, illetve nincs senki, aki róluk gondoskodni tudna. A házi segítségnyújtás keretében biztosított az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése, segítség biztosítása az önálló életvitel fenntartásában, közreműködés az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában, valamint segítség nyújtása a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében. Házi segítségnyújtásban részesültek száma 2011-ben 62 fő, melyből 60 év felettiak száma: férfiak: 12, nők: 46 fő.
- **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:** A házi gondozásnak, mint ellátási formának nagy problémája, hogy a gondozott a gondozási időn kívül gyakorlatilag nem tud kapcsolatba lépni gondozójával, ez - szélsőséges esetben - akár az életébe is kerülhet. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás segítségével ugyanakkor fenntarthatók a biztonságos életvitel feltételei, lehetőséget nyújt a szakszerű segítségre, a helyszínen történő gyors megjelenésre a nap 24 órájában. A jelzéseket a diszpécser központ fogadja, mely segélyhívás esetén a segítséget kérő nevének, címének, elérhetőségének és a jelzett problémának a közlésével értesíti a készenlétben lévő gondozónót. A kikerülő ügyeletes gondozónő szükség esetén értesíti az egészségügyi és szociális ellátórendszert. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma 2011-ben: 124 fő, melyből 60 évnél idősebbek: férfi 25, nő 97 fő.

- **Idősek nappali ellátása:** Az idősek klubja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozására szolgál. Elsősorban a saját otthonukban élő, önmaguk ellátására részben képes idősek részére biztosít lehetőséget – munkanapokon - a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Ennek keretében: napi egyszeri étkezést, szociális és mentális támogatást kapnak. Idősek nappali ellátásában 2008-ban 25, 2009-ben 24, 2010-ben 26, 2011-ben 28 fő részesült.
- **Idősek otthona:** (Cegléd, Bajcsy Zsilinszky u. 1.) Az intézmény elsősorban azon nyugdíjkorhatárt betöltött személyek részére nyújt teljes körű ellátást, akik önmaguk ellátására nem, vagy csak részben képesek és akiknek állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel. Engedélyezett férőhelyek száma: 135 fő, és az intézmény kihasználtsága évek óta 100%-os.

Az idősek otthona a következő ellátási formákban tud helyet biztosítani a jogosultaknak:

- emelt szintű apartmani elhelyezés 8 fő számára
- általános elhelyezés 127 fő számára demens személyek ellátásával.

Geronto-Med Idősek Otthona: A Geronto-Med Idősek Otthona a Cegléd, Törteli út 14. székhellyel működő, szociális feladatokat ellátó nonprofit szervezet. Teljes körű szolgáltatást nyújt az idősgondozás-ápolás területén, bentlakásos intézményi formában idősek szakosított ellátását, alapvető gondozását és ápolását biztosítja.

Tanyagondnoki szolgálat (Cegléd, Bajcsy Zs. u. 26.): Az Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás alapján Magyar Máltai Szeretetszolgálat működteti a Tanyagondnoki szolgálatot 2005. május 1. óta a város keleti részén, és 2007. január 1. óta a város északi részén is. A város kiterjedt tanyavilággal rendelkezik, melyeken több száz ember, közöttük rengeteg idős él. A Szolgálat beszámolója szerint a város keleti tanyasi részén az ellátottak száma 260 fő volt (itt élők száma 400 fő), míg a város Északi részén 250 fő ellátására került sor (itt élők száma szintén 400 fő körül mozog) Az itt élők legnagyobb problémáját a roskadozó épületek, és a sokszor járhatatlan utak jelentik. Legkiszolgáltatottabbak az idős beteg emberek, melyek legtöbbje létminimum alatti jövedelemmel rendelkezik, sokuknak nyugellátás sem jár, szociális járadékból pedig sokszor tüzelőre sem futja. A tanyagondnoki szolgálat célja, hogy a hátrányos helyzetű, intézmény- és szolgáltatás hiányos településrészekben, szórvány tanyás térségekben az ott élők esélyegyenlőségét biztosítsák. Együttműködnek a szociális étkeztetésben, házi segítségnyújtásban, személy és betegszállításban, külterületekről történő települési rendezvényekre szállításban. A szolgálati sokszor kis tételben a szállítás költségét is magára vállalva juttat el tüzelőt, élelmet, ruhát a rászorultakhoz. Céljuk az is, hogy segítséget nyújtsanak az önellátás megtanulásához. Pályázati pénzből 2012-ben 15 család részére vásároltak napos csibét, 3000 db palántát, melyet a családok veszteség nélkül felneveltek, illetve paprikákat termeltek. Cegléd Város Önkormányzata is mindenben igyekszik támogatni a tanyagondnoki szolgálat működését. A város és a Szolgálat közötti jó kapcsolat eredményeképpen a Szolgálatnak a 2013-es évben pályázati forrásból mobilkemocét és napkollektoros aszaló-berendezést sikerült vásárolni, hogy oktatási célra alkalmazza ezen eszközöket, megmutatva a tanyákon élők számára, hogy a megtermelt esetlegesen feleslegessé váló gyümölcsökből, zöldségekből aszalás útján olyan termékeket állíthatnak elő, melyek piacra juttatásával extra bevételre tehetnek szert. Az önkormányzat célja, hogy a pályázati lehetőségek kiaknázásával jövőben is hozzájáruljon a tanyagondnoki szolgálat fejlesztéséhez.

Az idős emberek fizikai, mentális sajátosságaikból, állapotukból adódóan az átlagnál sérülékenyebbek, fokozottabban veszélyeztetettek bizonyos bűncselekményekkel szemben. Az áldozattá válás megelőzése, és a károk enyhítése érdekében, leginkább a kiszolgáltatott idős emberek érdekében Cegléd Város Önkormányzata és a TRA-COLL Kárrendezési és Áldozatvédelmi Központ Kft **Áldozatvédelmi iroda** működtetését valósította meg 2012. január 1-jétől. Ennek során az iroda munkatársai térítési díj nélkül használhatják az önkormányzat által ingyenesen rendelkezésre bocsátott, a Ceglédi Közös Önkormányzati Hivatal földszintjén elhelyezkedő helyiséget. A szolgáltatások ingyenesen vehetők igénybe: vagyonvédelmi tanácsadás, biztonsági kérdésekkel kapcsolatos ügyintézés segítése, továbbá a lelki és anyagi károk enyhítését célzó intézkedések, melyeknél, felkészült szakemberek működnek közre. Szintén az iroda

feladatai közé tartozik, hogy felvilágosítást nyújtsanak a különböző hatósági intézkedések során tanúsítandó megfelelő magatartásról, valamint a bűncselekmények áldozatainak tájékoztatása arról, hogy milyen jogaik illetve kötelezettségeik vannak.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az utóbbi évtizedekben végzett kutatások következetesen azt mutatták, hogy az idős emberek 10 százaléka magányosnak vagy nagyon magányosnak érzi magát. Mindenképp szükség van olyan szabadidős programokra a településen, melyek elősegítik az idősebb korosztály szabadidejének tartalmas eltöltését.

A **Kossuth Művelődési Központ és Könyvtár** (Cegléd, Kossuth tér 5/a) kifejezetten az idősebbekre számítva tervezte meg a tavaszi délutánokra szóló **Nosztalgia bérletet**, a **Szilveszteri operett gálát** és számos olyan programot, amely az általuk kedvelt zenei produkciókkal teremtettek kellemes hangulatot. (pl. Egy kis édes félhomályban, Én csak énekelgetek...) A könyvtári napok több programján is fókuszba kerültek a „nagyik” (nagyi és én, nagyi süti sütőverseny,). A **Könyvet házhoz** szolgáltatás keretében az idős, beteg, helyhez kötött emberek könyvtári ellátását kéthavonkénti rendszerességgel végzik. A Kárpáti Aurél Irodalmi Asztaltársaság irodalmi kirándulásai, a Nyugdíjasklub, a Nótaklub összejövetelei is vidám színpontjai a művelődési központ életének, melyekkel nyugdíjas közösségek építéséhez is hozzájárultak. Rendszeresen a Művelődési Központban tartják összejöveteleiket az idősebbeknek szervezett csoportok is. (pl. Agrár tsz nyugdíjasok, Nótaklub, Bélyeg- és éremgyűjtők,...). A könyvtárban is színes klubélet zajlik, havi rendszerességgel találkoznak az **Anyanyelvpoló klub**, **Világjárók klubja** és az **Olvasóköri** tagjai.

Ceglédi Szociális Szolgáltató és Gyermekvédelmi Központ, évenként rendezi meg „Ki mit tud?” térségi szintű szépkorúak versenyét, melyet a Művelődési Központ is támogat.

Cegléd Város Önkormányzata által évenként rendezett kulturális, gasztronómiai, zenés rendezvények: Kossuth Toborzó Ünnepe, Laska fesztivál, Majális, Nóta est, Idősek világnapja mind ingyenes, idősebb korosztályt is nagy számban vonzó rendezvény.

A rendezvények megközelíthetőségének egyetlen problémája, hogy a késő estig nyúló programok után, a külterületi idősek hazajutásának lehetősége tömegközlekedési eszközökkel nem biztosított.

c) idősek informatikai jártassága

A ceglédi **Kossuth Művelődési Központ és Könyvtár** kiemelt feladatának tartja az időskorúak informatikai ismereteinek megalapozását és fejlesztését, az információs szakadék megszüntetését.

E területen az alábbi programokkal igyekeznek az idősebb korosztály informatikai jártasságát segíteni:

- Hagyományos **NAGYINET** internetes tanfolyam, melyen (42 csoport) 194 fő vett részt és sajátította el a számítástechnikai alapismereteket. A 20 órás tanfolyamon kívül lehetőséget biztosítottak az elsajátított ismeretek gyakorlására is. A résztvevők közül sokan visszatérő olvasóvá és számítógép használóvá váltak.
- Az alapismeretek birtokosai számára szervezték meg az **e-szolgáltatások** világát bemutató „**Mindennapi ügyeink: Elektronikus ügyintézés**” elnevezésével indított kurzust. Az NKA pályázati támogatásával szervezett 20 órás képzésen 50 fő vett részt és sajátította el az elektronikus vásárlás, a hivatalos ügyintézés, valamint az életvezetést megkönnyítő internetes szolgáltatások fortélyait.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A ceglédi idősebb korosztályt megcélzó programokat, szociális támogatásokat, életvitelt segítő támogatásokat, ellátásokat, informatikai képzést az előzőekben már bemutattuk.

Cegléden számos alulról jövő kezdeményezésnek köszönhetően sok civil szervezet, nyugdíjas egyesület, nyugdíjas klub, alapítvány is működik a szépkorúak érdekében:

- **Cegléd Kapuja Polgári Egyesület:** Budai úton élő idősek számára nyújt szabadidős programokat. (Istentiszteletek, gyógytornák, kirándulások)
- **Dózsa György Nyugdíjas Klub,** az egykori honvédségi dolgozókat, katonafeleségeket tömöríti, szabadidős és kulturális programokat szerveznek. (Pl. Honvéd nyugdíjasok kiállítása, katonatalálkozók)
- **Napfény Nyugdíjas Klubot** a kikapcsolódás, szórakozás iránti vágy hozta létre, színes programokat, nyugdíjas találkozókat szerveznek a városban. (pl az első megyei nyugdíjas találkozó) Emellett a városi rendezvényekhez (pl: várostakarítás) is aktívan csatlakoznak.
- A fentiek mellett más nyugdíjas, előadó művészeti csoportok és időseket támogató alapítványok is tevékenykednek a településen: Lila Akác Nostalgia Klub, Ceglédi Cigle Népdalkör és a Nóta Klub, Nyugdíjas pedagógusklub, Búzakalász Nyugdíjasklub, Ceglédi Vasutas Nyugdíjasklub, Őszikék Ceglédi Idősekért Alapítvány.

A Város által működtetett honlap a www.cegled.hu a város időskorú lakossága számára is teljes körű tájékoztatást nyújt a városi programokról, közszolgáltatások igénybevételéről. A www.cegledinfo.hu portál, külön a szépkorúakra vonatkozó rovattal is rendelkezik, mely az idősebb korosztályt érintő eseményeket foglalja össze.

Cegléd Város Önkormányzata Képviselő-testületének a **települési szilárd hulladékkezelés** közszolgáltatásának díjáról szóló 35/2003. (XII. 31.) Ök. rendelete alapján kedvezményben részesíti a 70. év feletti ceglédi lakosokat az alábbiak szerint:

1/A. §[1] (1) Közzolgáltatási díjkedvezményben részesül 1 év időtartamra

- a) lakóhelye, vagy tartózkodási helye vonatkozásában,*
- b) 70 liter/ürítési gyakoriság hulladékmennyiség mértékéig,*
- c) az a 70 éven felüli*
- d) egyedül élő személy, aki*
- e) érvényes szolgáltatási szerződéssel rendelkezik, és*
- f) a kedvezményre jogosultság időpontjában hulladékkezelési díjtartozása nincs.*

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feltételek együttes teljesülése esetén

- a) 60.000.- Ft/hó, azaz havi hatvanezer forint jövedelemig a közzolgáltatás mentes a díjfizetés kötelezettsége alól,*
- b) 60.001 - 80.000.- Ft/hó, azaz havi hatvanezer-egy forint és nyolcvanezer forint közötti jövedelemig a közzolgáltatás díjának 50 %-át kell megfizetni.*

A díjkedvezmény fenntartására a 70 év feletti egyedül élő lakosok anyagi helyzetének a javítása érdekében a későbbiekben is szükség van.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

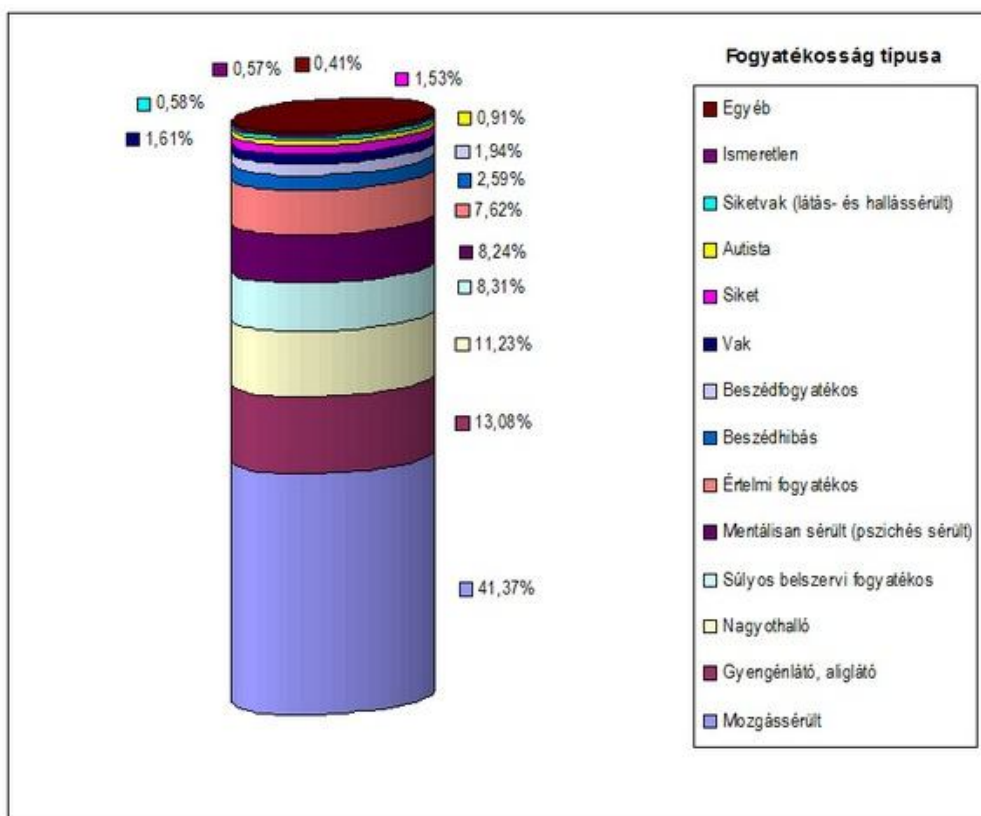
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során kerületünkben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A régi nagycsaládos modellt felbomlása miatt az egyedül élő idős emberek aránya folyamatosan nő, de az együtt élő idős házaspárok is segítségre szorulnak.	Önkéntesekre épülő idősügyi jelzőrendszert megvalósítása.
Az egyedül élő idős lakosok anyagi helyzete a társadalom többségéhez képest általában rosszabb	Települési szilárd hulladékkezelés közszolgáltatási díjkedvezményének a fenntartása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló **1998. évi XXVI. törvény** (továbbiakban: Fot.) 4. §. alapján **fogyatékos személy:** aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló **2007. évi XCII. törvény** 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A **2011. évi népszámlálási adatok** alapján 456 638 fő vallotta önmagát fogyatékossgal élőnek Magyarországon. Az összes fogyatékossgal élő személyen belül, a mozgássérült fogyatékossgal élők vannak a legnagyobb arányban (41,37 %), gyengénlátók 13,08 %, vak 1,61%, nagyothalló 11,23%, értelmi fogyatékos 7,62 %.

http://frtt.hu/eletkor_fogyatekossgal_ksh/

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A városra vonatkozóan nincs pontos adatunk a fogyatékkal élő személyek számáról. A 2011. évi népszámlálási adatok eddigi feldolgozása alapján, csak megyei szintű adatok állnak rendelkezésünkre, mely alapján Pest megyében 49 150 fogyatékossgal élő személy található, míg a 2001-es népszámlálási adatokból az állapítható meg, hogy a Ceglédi kistérségben 7205 fogyatékkal élő személy élt.

Az adatokból ugyanakkor megállapítható, hogy fogyatékkal élő személyek közül nagyon sokan élnek kevés jövedelemből a létminimum alatt, életük során számos hátrány éri őket, amikor nem tudnak az utcára

kijutni, nem tudnak tanulni, munkát vállalni, társra, barátokra lelni, amikor bentlakásos otthonba szorulnak, vagy másoknak kiszolgáltatva élnek saját otthonaikba zárva.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők foglalkoztatási helyzetére vonatkozóan szintén nem állnak rendelkezésünkre olyan, a városra vonatkozó statisztikai adatok, melyekből pontos képet kaphatnánk a fogyatékkal élők foglalkoztatási helyzetéről.

A **Fot. 15-16. §**-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapján közzétettek alapján, a **rehabilitációs kártya a megváltozott munkaképességű személyek** foglalkoztatásának új eszköze. A munkaadó szociális hozzájárulási adókedvezményt vehet igénybe, a kedvezmény mértéke – jelenleg -, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér – de legfeljebb a minimálbér kétszeresének – 27 százaléka.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 23. § (1) alapján a munkaadó a megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációjának elősegítése érdekében rehabilitációs hozzájárulás fizetésére köteles, ha az általa foglalkoztatottak létszáma a 25 főt meghaladja, és az általa foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyek száma nem éri el a létszám 5 százalékát. Országos probléma, hogy a rehabilitációs hozzájárulás befizetésének elkerülése érdekében, a munkaadók csak annyi fogyatékkal élő személyt alkalmaznak, amennyit a törvény minimálisan megkövetel.

A népszámlálási adatok alapján a fogyatékoságot vállaló személyek több mint fele a nyugdíjkorhatár feletti (60 év) életkorral rendelkeznek, és csak a kisebb, mintegy 40%-uk van munkaerő-piaci szempontból aktív korban, mely behatárolja a megváltozott munkaképességűek munkaerő piacra történő visszavezetését. Miután a fogyatékoság típusa alapján a mozgássérültek vannak a legnagyobb számban, foglalkoztatásuk szempontjából az akadálymentesített munkakörnyezetnek, továbbá az otthonról végezhető távmunkának van kiemelkedő szerepe. A látás és hallás sérült emberek foglalkoztatása szintén számos akadályba ütközik. Alig van példa rá, hogy az ilyen fogyatékosággal élő személy tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet találjon a munkaerő-piacon.

A 2011-es népszámlálási adatokból az látható, hogy átlagban a fogyatékosággal élők egynegyede az, aki tanulás és munkavállalás terén akadályozottságot él meg fogyatékosága miatt. Ezen belül az értelmi sérültek, a kommunikációban akadályozott fogyatékosággal élők és mentális betegségben szenvedők élik meg fogyatékoságukat a munkavállalásban komolyan akadályozó tényezőként.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A Városunkban is probléma hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges teljes akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Ezen kívül az

előítéletek, félelmek, és a munkába járás közlekedési nehézségei (pl: nem tudja megközelíteni munkahelyét) is nehezíti az elhelyezkedést.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Városunkban az alábbi intézmények, szervezetek segítik a fogyatékkal élők társadalmi integrációjának elősegítését:

I. AZ AUTIZMUSSEL LŐK ELLÁTÁSA CEGLÉDEN

Losontzi István Többcélú Közoktatási Intézmény (Cegléd, Buzogány utca 23.): Az intézményben 2003. szeptemberétől autizmussal élők tagozata működik általános iskola 1 - 8 évfolyammal, továbbá a 2010/11-es tanév óta a súlyosan-halmozottan sérült, tanköteles korú gyermekeknek nyújt fejlesztési lehetőségeket.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján, a lakosság 1%-át érinti az autizmus. Jellemző tünetei:

1. **A szociális interakciók minőségbeli károsodása.** (A nonverbális viselkedésmódok egyértelmű károsodása a szociális interakciók szabályozásában; a kortárskapcsolatok kialakításának nehézsége; spontán törekvés hiánya az érzések másokkal való megosztására; szociális vagy érzelmi kölcsönösség hiánya.)
2. **A kommunikáció minőségbeli károsodása:** (A beszélt nyelv fejlődésének késése vagy hiánya. Nincs alternatív kommunikációra való törekvés; a beszéd mellett a másokkal való beszélgetés kezdeményezésére, fenntartására való képesség károsodott; nyelv sztereotip vagy repetitív használata, esetleg sajátos nyelv; hiányzik a fejlődési szintnek megfelelő változatos szerepjáték vagy szociális imitatív játékok)
3. **Szűk spektrumú sztereotip vagy repetitív viselkedés vagy érdeklődés.** (Gyakran kizárólagossá válik egy vagy több olyan érdeklődési kör, mely intenzitását, tárgyát tekintve abnormális; nyilvánvalóan merev ragaszkodás bizonyos rutinokhoz, rituálékhoz; sztereotip vagy repetitív mozgásos manírok; tárgyak részleteiben való elmélyedés)

Korai fejlesztés

A korai fejlesztést a diagnózis megállapításától az intézményes ellátás kezdetéig illetve a tankötelezettségi kor betöltésének kezdetéig (0-5) kaphatja a gyermek szakértői vélemény alapján.

Cegléden jelenleg **6-8 autizmussal élőgyermek** kap korai fejlesztést.

Minél korábbi a probléma felismerése annál korábban állítható fel a diagnózis és kezdődhet meg a célzott fejlesztés. Az autizmus sajátosságaiból adódóan a korai fejlesztés is speciális módszerekkel történik, melyhez autizmus-specifikus képzettséggel rendelkező szakember szükséges. A korai fejlesztésben résztvevő gyerekek fejlődésének üteme gyorsabb, fejlődésük több területen megmutatkozik. A szülők számára is nagyon fontos, hogy korán segítséget kapjanak gyermekük neveléséhez, a felmerülő problémák megoldásához.

Autisták Intézményes ellátása

Bölcsőde, óvoda

Amint a gyermek intézményes ellátást kap, nem jár neki a korai fejlesztés. Amennyiben az autizmussal élő kisgyermek többségi intézménybe integrálható, szakértői vélemény alapján autizmus-specifikus fejlesztést kell kapnia megfelelő óraszámban. Adataink szerint Cegléden **egy gyermek** kap autizmus-specifikus fejlesztést pervazív fejlődési zavar diagnózis alapján megfelelő szakembertől (Pesti úti óvoda).

Ahogy fentebb említettük Losontzi István Többcélú Közoktatási Intézményben szegregáltan folyik két csoportban a 2012/13-as tanévtől autizmussal élő gyermekek nevelése. Ez ebben a tanévben **10 fő** ellátását jelentette.

Iskolai ellátás

Pervazív fejlődési zavar diagnózissal rendelkező gyermekek Cegléden integráltan, **többségi iskolákban** (alapfokú és középfokú) kaphatnak iskolai ellátást, amennyiben a szakértői bizottság a gyermek állapota alapján így határoz, továbbá **szegregáltan**, a Losontzi István Többcélú Közoktatási Intézményben.

Amennyiben többségi iskolába jár a gyermek, számára járna az autizmus-specifikus fejlesztés, ha az iskola alapító okirata tartalmazza az autizmussal élők oktatását. Tapasztalatunk az, hogy az integráció nem megfelelően valósul meg valószínűleg szakmai tájékozatlanság, ill. anyagi problémák miatt. Az iskolák nagy részének alapító okirata nem tartalmazza az autizmussal élők ellátását, így a tanuló nem kap fejlesztést. A szülő elfogadja a helyzetet (kényszerhelyzet), de a problémák előbb-utóbb felmerülnek, mind a szülő, mind az iskola részéről. Ilyenkor kerül arra sor, hogy a szülő vagy az iskola felkeresi az autizmusban jártos pedagógusokat segítségért (Kossuth Lajos Gimnázium, Táncsics Mihály Általános Iskola). Az is előfordul, hogy a szülő elhallgatja gyermekének diagnózisát, hogy az adott közoktatási intézménybe felvételt nyerjen.

Az autizmussal élő tanulók szegregált ellátása a Losontzi István Többcélú Közoktatási Intézményben történik, speciális módszerekkel, autizmusban jártas pedagógusokkal. Jelenleg **11 fő** ellátására van lehetőség. A tanulók Ceglédről, illetve a Cegléd környéki településekről járnak iskolába, napi bejárás formájában. Néhány tanuló integráltan az iskola értelmileg akadályozott, illetve tanulásban akadályozott tanulók tagozatán tanul. A 11 férőhely sokszor nagyon kevés, mindenképp a férőhelyek számának bővítésére lenne szükség.

Ellátás a tankötelezettségi kor után

A szegregált oktatás befejezése után a tanulók egy része (akinek képességei, ill. állapota lehetővé teszi) speciális szakiskolában, ill. készségfejlesztő speciális szakiskolában tanulhat integráltan más fogyatékkal élőkkel. A tanulók nagy része viszont olyan súlyosan érintett, hogy nem lehet integrálni őket. Ezek a fiatalok otthon vannak, ellátatlanok. Ebben az esetben a fiatalok részére városunkban sajnos semmilyen intézményes ellátás nem áll rendelkezésre. Ha ezeknél a tanulóknál az addig használt speciális módszert nem használják, nagyon gyorsan regresszió lép fel a tanulók állapotában. Ezért mindenképpen szükség lenne valamilyen ellátásra (napközi otthon, klub), ahol szintén biztosítva lenne számukra a speciális környezet, megfelelő módszerek.

Cegléden két civil szervezet is létrejött szülők és szakemberek összefogásával, azzal a céllal, hogy támogatást nyújtsanak az autizmussal élőknek és szüleiknek, segítőknek a minél teljesebb társadalmi integrációhoz.

1. Autizmussal Élők és Segítőik Egyesülete
2. „Töredék Világ” Autizmussal Élő Emberekért Közhasznú Alapítvány

Összefoglalva bár a korábbi években az autizmussal élők ellátásában Cegléden sok fejlődés történt, de mivel a diagnosztizált esetek száma növekszik, további fejlesztésekre lenne szükség (férőhely, szakember, új intézmény).

II. TÁMOGATÓ SZOLGÁLAT, NAPKÖZBENI ELLÁTÁS

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a **támogató szolgálat**, mely többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést.

- Cegléd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 263/2004. (XI.) Ök határozata értelmében az **IRMÁK Nonprofit Kft**-vel kötött feladatátvállalási szerződés útján biztosítja 2005. január 1-től a fogyatékkal élők nappali ellátására irányuló tevékenységet, melynek székhelye Albertirsán (Köztársaság u. 115.) található.

Napközbeni ellátást azon személyek számára nyújt az intézmény, akik 16. életévüket betöltötték, önellátásra egyénileg változó mértékű segítséggel képesek, vagy fokozott gondoskodásra szoruló, halmozottan fogyatékos vagy autista személyek. Az ellátás további feltétele, hogy az igénybevevő ne rendelkezzen olyan súlyos magatartási problémával, mely lehetetlenné teszi a közösségbe való beilleszkedést. Az intézmény célja, hogy biztonságos, nyugodt feltételek mellett személyre szóló, egyéni szükségletekhez és képességekhez igazodó ellátást, személyre szabott foglalkoztatást, egyéni bánásmódot biztosítson valamennyi ellátott számára. Kiemelt cél az önellátási és szociális készségek fejlesztése, a családokkal történő szoros együttműködéssel. Az ellátás igénylése önkéntes, az igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történik.

Az ellátottak korösszetételére a 22 év felettek és 35 év alattiak túlsúlyát mutatja. Az ellátottak többsége – különösen a legfiatalabb korcsoporton belül – férfi, a nemek aránya 61 % férfi, 39 % nő.

A 2011. év végi adatok alapján 21 felnőtt fogyatékos személy vette igénybe a szolgáltatást: nemek szerint 9 nő, 12 férfi, melyből 13 fő ceglédi lakos. 2012-ben 23 személy, 9 nő és 14 férfi. Fogyatékoságuk fajtája szerint 16 értelmi fogyatékos, 5 halmozottan sérült és 2 autista. Lakóhely szerint Ceglédről 12 személy volt az ellátottak között.

- **Molnár Mária Református Támogató Szolgálat** működik a Bercsényi u. 5. szám működik, melynek célja a fogyatékkal élő személyek segítése, felügyelete, hivatalos ügyeik intézése, valamint a személyek szállításában való segítség nyújtás. Ugyancsak e helyen működik a **Molnár Mária Református Fogyatékos Ápoló-Gondozó Otthon**, mely jelenleg 85 közép- és súlyos fokban testi és értelmi sérült gondozottak számára biztosít bentlakásos elhelyezést. 2003 őszén újabb telephelyen, a Batthyány u.15. szám alatt önálló egységként kertes ház került átadásra felnőtt korú női lakók számára. Az otthon rendszeresen szervez rendezvényeket, programokat gondozottjaik számára, nyaranta üdülésre viszik a gyermekeket. Kétszintes, tetőtér- beépítéses modern épületben nyújt az intézmény teljes körű ápolást-gondozást. Gondozott park, terápiás szoba, foglalkoztató, egyéni és csoportterápiás helyiségek állnak rendelkezésre a foglalkoztatás megszervezésére. Az egészségügyi ellátás keretein belül az alapellátást az intézmény orvosa végzi. A szakirányú ellátás igénybevételéhez az intézmény saját gépkocsiján szállítja ki a gondozottakat. A szobák, foglalkoztatók, a közösségi helyiségek esztétikusan berendezettek, a gondozottak jó közérzetét hivatottak szolgálni.

- **Mozgáskorlátozottak Otthon-Háza Alapítvány:** (2700 Cegléd, Ósz u. 13.) Az Alapítvány célja "otthon-házak" létrehozása, működésük elősegítése, amelyekben az önellátásra nem teljesen képes mozgáskorlátozott emberek egyéni életük kiteljesedésének teret adó lakást, szükséges segítséget, gondozást találnak. A lakások akadálymentesek. 2012. évben 8 családnak biztosított az Alapítvány tulajdonában álló két többlakásos ingatlanban lakhatási lehetőséget, személyi segítők általi gondozást. Emellett az Alapítvány **támogató szolgálatot** működtet 2003. óta Cegléden, 2004 óta Nagykőrösön, 2009 óta pedig a két szolgálat integráltan működik. 2012-es esztendőben a kistérségben 55 fő kapott ellátást, részben személyi segítséget, részben szállítás formájában, minimális térítési díj ellenében. 3 fő képzett személyi segítő és 2 fő gépjárművezető segítségével. Gépkocsi akadálymentes, kerekesszékes is igénybe tudja venni.

III. VÁROSBAN MŰKÖDŐ TOVÁBBI SZERVEZETEK, ALAPÍTVÁNYOK

Cegléd és Térsége Látássérültjeinek Egyesülete (Cegléd, Alkotmány u. 11.): Közhasznú szervezetként működik és a Ceglédi Kistérségben lévő településeken élő látássérültek érdekképviseletét látja el, életvezetési nehézségeikkel, szociális és egyéb problémáikkal kapcsolatos ügyek intézését vállalja fel, valamint szabadidős programokat szervez tagjai számára. Az egyesület tagjainak száma 80 fő, melyből 40 fő Ceglédi lakos.

Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesülete (1146 Budapest Hermina út 47.) 2005 májusában bejegyzett látássérült érdekvédelmi egyesület. Bár nem Cegléden működik, de megalakulása óta arra törekszik, hogy a látássérültek életének valamennyi területét – oktatás, foglalkoztatás, családfenntartás, szabadidő eltöltés, stb. – önállóan vagy társszervezetek segítségével lefedje. Magyarország bármely területén élő, így a Cegléden élő vak vagy gyengénlátó személy életét bármely területen képesek segíteni. Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását támogató társszervezetekkel összefogásban tanácsadással, és képzésekkel segítik a munkaerő-piaci elhelyezkedést. Érzékenyítő programokat tartanak óvodákban, iskolákban, szakorvosi rendelőintézetekben, idősotthonokban A tréningen korosztályra szabottan interaktív formában mutatják be a látássérültek világát.

Szimba Fogyatékkal élő Gyermekekért Alapítvány (2700 Cegléd, Vadász u. 6.): Elsődleges feladatként a Cegléden és környékén, súlyos illetve halmozott fogyatékkal élő gyermekek nappali elhelyezésének megoldását tűzte ki célul. 2002-ben alakult halmozottan sérült, súlyosan fogyatékos gyermekek nevelő szülők és gyógypedagógusaiak összefogásával. Az Alapítvány fő célja, hogy támogatást nyújtott a halmozottan sérült, súlyosan fogyatékos gyermekek speciális iskolai csoportban történő képzését biztosító intézmény számára. Ezt a feladatot a ceglédi Losontzi István Speciális Iskola vállalta fel a 2010-2011-es tanévtől kezdődően, napi rendszerességgel. AZ alapítvány szabadidős programokat, nyári táborokat, játszóházat, lovas táborokat szervez.

Mozgássérültek Ceglédi Önálló Egyesülete (Cegléd, Pesti út 23): Az Egyesület tevékenységét Cegléden és a környező településeken fejti ki, így szinte az egész Ceglédi Statisztikai Kistérség mozgássérült illetve egyéb fogyatékos lakosságát felkarolja. Az Egyesület taglétszáma 2785 fő, melyből 1134 fő ceglédi lakos. Az egyesület otp-n keresztül 2011. áprilisáig – amíg az állam az ügyintézési jogát meg nem vonta - 43 főnek intézett akadálymentes támogatást. Az azóta eltelt időszakban is nagyon sok embernek nyújtottak tanácsadást az egyesülethez fordulóknak.

Egyéb tevékenységi körök: Klubnapok, orvosi előadások, sorstársi tanácsadás, szabadidős programok szervezése, ételmeiszer és ruhák osztása rászorultak részére.

Megváltozott Munkaképességűek Ceglédi Egyesülete (Cegléd, Piszke u. 28.): Az egyesület feladatának tekinti a megváltozott munkaképességű személyek érdekeinek képviseletét, érvényesítését, védelmét, társadalmi esélyegyenlőségének és integrációjának elősegítését. Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának elősegítése, munkavállalás lehetőségeinek javítása érdekében. Az Egyesület tervei között szerepel egy Szociális Szövetkezet létrehozása megváltozott munkaképességűek, és romák foglalkoztatási helyzetének javítása érdekében, mely keretén belül növény- és gyümölcsstermesztés, kisállattenyésztés, kézművesipari tevékenység folytatására válna lehetőség, majd klasszikus bolti kis-és nagykereskedelem mellett, az internetet (web shop) vennék igénybe a termékek értékesítéséhez.

Őszikék Ceglédi Idősekért Alapítvány: (Cegléd, Bajcsy Zs.u.1) Céljai között szerepel időskorú fogyatékkal élők gondozása, kulturális és sport tevékenységeinek szervezése.

AGAPE Ceglédi Református Gyermekehon Alapítvány (Cegléd, Bercsényi út 5.), mely a meglévő gyermekehon új épülettel való bővítése, ezáltal a gyermekek jobb szociális, pedagógiai, foglalkoztatási körülményének megteremtése érdekében tevékenykedik.

Ceglédi Városi és Térségi Sportiskola (Cegléd, Damjanich u. 3.): Rendszeres sportolás biztosítása, a fogyatékkal élők számára mozgás- és sporttevékenység biztosítása.

Tűzlélekhang Közhasznú Kulturális Egyesület (Cegléd, Ezerjő utca 12.): Egészséges és fogyatékos gyerekeket igyekszik művészi élményhez juttatni, szellemi fejlődésüket elősegíteni, kulturális érdeklődésüket kitágítani.

Fogyatékos és hátrányos helyzetű emberek egész életében át tartó támogatása, segítése Alapítvány (Buzogány u. 23): Fogyatékos és hátrányos helyzetű emberek segélyezése, szabadidős kulturális sport megrendezése, oktatásuk, fogyatékos családtagok támogatása, nevezettek hivatalos szervekkel való kapcsolat elősegítése, lelki mentális megsegítése a célokhoz kapcsolódó továbbképzések szervezése.

A fenti egyesületeket, alapítványokat Cegléd Város Önkormányzata, az általa létrehozott pályázati keretből több esetben is támogatta.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között - étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, tanyagondnoki szolgálat – a fogyatékkal élő személyek is jelen vannak, azonban számukra vonatkozóan nem rendelkezünk kimutatással. Városunkat érintően az alábbiak tekintetében rendelkezünk pontos adatokkal:

Súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában részesülők száma 2011. évben [fő] :	327 fő
A súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedésével kapcsolatos támogatásokban részesült személyek száma - Gépkocsi szerzéséhez adható támogatásra jogosult 2011 [fő] :	22 fő
A súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedésével kapcsolatos támogatásokban részesült személyek száma - Gépkocsi átalakítási támogatásra jogosult 2011 [fő]:	0 fő
Rokkantsági és rehabilitációs ellátásban részesülő férfiak száma [fő]: 2011	820 fő
Rokkantsági és rehabilitációs ellátásban részesülő nők száma 2011 [fő]	1024 fő

TEiR - KSH

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban 2008-ban 660 fő, 2009-ben 621 fő, 2010-ben 559 fő részesült.

A rendszeres szociális segélyből egészségkárosodott személyek száma 2008-ban 31 fő, 2009-ben 41 fő, 2010-ben 29 fő, 2011-ben 28, 2012-ben: 31 fő volt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, érvényesülésüket számos tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Biztosítani szükséges azokat az alapvető feltételeket, hogy egy fogyatékos ember megmutatkozzék a többségi társadalomban. Itt elsősorban az akadálymentességre és az egyenlő bánásmódra kell a hangsúlyt fektetni.

Városban lévő középületek akadálymentesítettsége részben megoldott.

A **Ceglédi Közös Önkormányzati Hivatal épülete**, mely egyben a Ceglédi Járási Hivatal székhelye is közlekedés szempontjából akadálymentesített épület. A mozgáskorlátozottak feljutását az első és második emeltre a számukra kialakított lift segíti.

Az új **beruházások** lévén történő, felújítások, építések mind az akadálymentességre vonatkozó előírásoknak megfelelően készülnek, illetve készültek el.

Toldy Ferenc Korházban a rendelőintézet teljes infokommunikációs akadálymentesítése megvalósult. Látássérültek, mozgásukban korlátozottak is akadály nélkül tudnak közlekedni az épület mind a négy szintjén. Mosdókat is akadálymentesítették.

A **vasútállomás** utas csarnokának és az állomás előtti parkolók akadálymentesítettsége szintén megvalósult. Mozgáskorlátozottak részére parkolóhelyek, fotocellás ajtók és rámpák kerültek kialakításra.

A Pesti úton található megújult **Családsegítő Központ** akadálymentesített épülettel és parkolókkal hatékonyabbá teszi a szociális munkát, jelentősen bővíti az igénybevevői kört.

A ceglédi **hajléktalanszálló** szintén pályázati forrásból újult meg, tapintható térkép, küszöbmentes bejárat, burkolaton kiképzett vezetősáv várja a rászorulókat. A beruházással jelentősen nőtt a fogyatékkal élők hozzáférési esélye a Vöröskereszt szolgáltatásaihoz.

Az Várkonyi István Általános Iskola és Óvoda Örkényi úti Tagintézménye (Ugyer) akadálymentesített köznevelési intézmény.

A 2013 nyarán elinduló és ősszel átadásra kerülő **Deák utcai Bölcsőde**, illetve **Városi Strandfürdő** kivitelezése során szintén főszempont az akadálymentesített környezet megteremtése.

Ceglédi Gyógyfürdő és Szabadidőközpontban a mozgáskorlátozottak számára az egész fürdő területén biztosított az akadálymentes közlekedés, beemelők szerkezetek segítik a gyógymedencék és kádak mellett ki- és beszállást. Aquarell Hotel akadálymentes szobákkal is rendelkezik.

A **Kossuth Művelődési Központ** színházi előadási, klubnapjai kerekesszékekkel is látogatható.

A **közösségi közlekedés, járdák, parkok** akadálymentesítettsége csak részlegesen megoldott. A város járdáinak, gyalogos átkelőhelyeinek egy része nem teszi lehetővé a kerekesszékes mozgáskorlátozottak akadálymentes közlekedését. A számukra is akadálymentes közlekedést biztosító viszonyok kialakítása az esélyegyenlőség megteremtését jelenti. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszótérek felújítása során mindenképp gondoskodni kell az akadálymentes hozzáférésről.

Köznevelési intézmények, posták, gyógyszertárak, háziorvosi rendelők, sportlétesítmények egy része akadálymentesített.

A Szűcs telep-Kernács telep városi életbe történő bekapcsolása érdekében nagyon fontos lenne a jelenleg a Jászberényi úti felüljárón gyalogosút kialakítása.

Civilek szervezetekkel, iskolákkal összefogásban szükség lenne egy adatbázis létrehozására Cegléd fontosabb közintézményeiről, vendéglátó- és üzlethelységeiről, melyből mind a fogyatékkal élők, mind az idősebb korosztály, babakocsival közlekedők értesülhetnének az akadálymentesen használható létesítményekről.

Mindenképpen szükséges a társadalom ezen csoportjának helyi felmérése, hogy a kapott adatok alapján a legmegfelelőbb lépéseket tehesse meg az önkormányzat a pályázati vállalkások, a civil kezdeményezések, az összefogás, a foglalkoztatás, a társadalmi elfogadás és befogadás terén.

A különböző fogyatékkal élők (vakok, gyengén látók, színvakok) a világhálón is hátrányos helyzetben vannak, ezért az akadálymentesség az **Internetes honlapok** kapcsán is fontos igény. Elérhetővé, használhatóvá kell tenni azokat a szolgáltatásokat a fogyatékkal élők számára is, amivel használni tudják az Internetet, ami néha a legfontosabb kapcsolatot jelenti számukra a külvilággal. A városi honlapunk még nem rendelkezik akadálymentes verzióval, mely hiányosságot mindenképpen orvosolni kell a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének érdekében.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatási lehetőségeiről nincsenek pontos számadatok a városra vonatkozóan.	Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatási lehetőségeinek helyi felmérése, hogy a kapott adatok alapján a legmegfelelőbb lépéseket tehesse meg az önkormányzat a foglalkoztatás, a társadalmi elfogadás és befogadás terén.
Nincsenek pontos adatok a városban lévő akadálymentesített épületekről, szolgáltatásokról.	Adatbázis létrehozására Cegléd fontosabb akadálymentesített közintézményeiről, vendéglátó- és üzlethelységeiről.
A városban lévő közintézmények, járdák, parkok akadálymentesítettsége csak részben megoldott. Szükséges emelni az akadálymentesített közintézmények számát.	Az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, pályázatok figyelése az akadálymentesítés folytatásához.
Cegléd Város honlapja nem akadálymentesített	A honlap akadálymentes verziójának létrehozása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A Városban mind a civil szervezetek, mind az egyházak, nonprofit és for-profit szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. Tevékenységi körük, szerepük az esélyegyenlőségi program helyzetelemzésében bemutatásra került. Cegléd Város Önkormányzata közfeladatainak ellátásában számos civil szervezet segítséget nyújt feladatátvállalási együttműködési megállapodás alapján. A város a kialakított jó partnerségi viszony fenntartására törekszik a későbbiek folyamán is.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés elkészítéséhez segítséget nyújtottak a ceglédi Szociálpolitikai Kerekasztal tagjai (Családsegítő Szolgálat, gyermekjóléti központ, a hátrányos helyzetű csoportok érdekében működő civil szervezetek, védőnői szolgálat, egészségügyi, köznevelési, közművelődési szakemberek.) Statisztikai adatokat, információkat szolgáltatottak, javaslatokat fogalmaztak meg személyesen, telefonon és elektronikus úton történő egyeztetések során.

Az elfogadott esélyegyenlőségi programot Cegléd Város hivatalos honlapján, a www.cegled.hu oldalon közzétesszük, hogy az esélyegyenlőségi helyzetelemzést, intézkedéseket mindenki megismerhesse, és nyomon követhesse, így biztosítva a megvalósítás nyilvánosságát.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A helyi esélyegyenlőségi programban a helyzetelemzést követően intézkedési tervet kell készíteni a hátrányos helyzetű csoportok – mélyszegénységben élők, romák, fogyatékkal élő személyek, valamint gyermekek és idősek – számára, mely a feltárt problémák érdekében szükséges társadalmi integrációt elősegítő, esélyegyenlőségi intézkedéseket tartalmazza.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>1. Mélyszegénységben élők és a romák között sok a tartós munkanélküli, számuk nem csökken, foglalkoztatásuk nem megoldott.</p> <p>2. Puttony utcában élő főként roma lakosság életviteli különbségeiből adódóan, nem tud részt venni a többségi társadalomhoz való integráció folyamatában.</p> <p>3. A városra vonatkozó 2002-ben készült szociális térkép elavult.</p> <p>4. Szűcs és Kernács telepi lakosok nehezen tudják megközelíteni a városközpontot.</p> <p>5. Egyre kevesebben sportolnak, egyre több a dohányzó, alkoholt fogyasztó, túlsúlyos, vérnyomás, szív- és érrendszeri betegségekben szenvedő fiatal felnőtt, kevés a szabadidő eltöltéséhez szükséges ingyenes sportolási lehetőség.</p> <p>6. Szűcs és Kernács telepen élők számára a szennyvízhálózatához való hozzáférés tekintetében hiányosságok tapasztalhatóak.</p>	<p>1. Közfoglalkoztatás, közmunkaprogramokban való részvétel. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.</p> <p>2. Puttony utcai teaklub beindítása: mentális-életviteli tanácsadással, nyomtatványok kitöltésével, aktuális témák megbeszélésével, életrajzi formálással, segítő beszélgetéssel foglalkozó közösség létrehozása.</p> <p>3. Új szociális térkép elkészítése, melyben újabb felmérést kell végezni, a városban élők szociális, egészségügyi helyzetéről, lakáskörülményeiről.</p> <p>4. Jászberényi úti felüljárón biztonságos gyalogosút kialakítása.</p> <p>5. A lakosság szabadidejének egészségmegőrző módon való, hasznos eltöltését biztosító ingyenes sportolási lehetőség bővítése.</p> <p>6. KEOP-1.2.0/09-11-2011-0032 azonosítószámú szennyvíz infrastruktúra-fejlesztés pályázat megvalósítása.</p>

Gyermekek	<p>1. A nem megfelelő családi légkör miatt sok gyermek nem tud otthonában tanulni.</p> <p>3. Sok gyermek napközbeni elhelyezése a nyári szünet alatt nem biztosított.</p> <p>4. Nyári időszakban a hátrányos helyzetű gyermekek étkeztetése nem megoldott</p>	<p>Hátrányos helyzetű 7. és 8. osztályos tanulók középiskolára történő felkészítése a Dózsa György Kollégiumban.</p> <p>Gyermekek felügyelet melletti nyári elhelyezése</p> <p>Rászoruló gyermekek számára nyári gyermekétkeztetés biztosítása</p>
Nők	<p>1. A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.</p> <p>2. A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.</p> <p>3. Városunkban nem tudunk olyan szervezetről, amely az elhagyott, több gyermekes anyák mentális támogatását segítené.</p>	<p>1. Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Bölcsődei férőhelyek számának bővítése.</p> <p>2. Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.</p> <p>3. Nők érdekvédelmét szolgáló szervezet létrehozása</p>
Idősek	<p>1. A régi nagycsaládos modell felbomlása miatt az egyedül élő idős emberek aránya folyamatosan nő, de az együtt élő idős házaspárok is segítségre szorúlnak.</p> <p>2. Az egyedülálló idősök anyagi helyzete a társadalom többségéhez képest általában rosszabb.</p>	<p>1. Önkéntesekre épülő időszügyi jelzőrendszert megvalósítása.</p> <p>2. Települési szilárd hulladékkezelés közszolgáltatási díjkedvezményének a fenntartása</p>
Fogyatékkal élők	<p>1. Fogyatékos személyek foglalkoztatási lehetőségeiről nincsenek pontos számadatok a városra vonatkozóan.</p> <p>2. Nincsenek pontos adatok a városban lévő akadálymentesített épületekről, szolgáltatásokról.</p> <p>3. A városban lévő közintézmények, járdák, parkok akadálymentesítettsége csak részben megoldott. Szükséges emelni az akadálymentesített közintézmények számát.</p> <p>4. Cegléd Város honlapja nem</p>	<p>1. Fogyatékos személyek foglalkoztatási lehetőségeinek helyi felmérése, hogy a kapott adatok alapján a legmegfelelőbb lépéseket tehesse meg az önkormányzat a foglalkoztatás, a társadalmi elfogadás és befogadás terén.</p> <p>2. Adatbázis létrehozására Cegléd fontosabb akadálymentesített közintézményeiről, vendéglátó- és üzlethelységeiről</p> <p>3. Az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, pályázatok figyelése az akadálymentesítés folytatásához.</p> <p>4. A honlap akadálymentes verziójának</p>

	akadálymentesített	létrehozása.
--	--------------------	--------------

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>1. Közfoglalkoztatás, közmunkaprogramokban való részvétel. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.</p> <p>2. Puttony utcai teaklub beindítása: mentális-életviteli tanácsadással, nyomtatványok kitöltésével, aktuális témák megbeszélésével, életszemlélet-formálással, segítő beszélgetéssel foglalkozó közösség létrehozása.</p> <p>3. Új szociális térkép elkészítése, melyben újabb felmérést kell végezni, a városban élők szociális, egészségügyi helyzetéről, lakáskörülményeiről.</p> <p>4. Jászberényi úti felüljárón biztonságos gyalogosút kialakítása.</p> <p>5. A lakosság szabadidejének egészségmegőrző módon való, hasznos eltöltését biztosító ingyenes sportolási lehetőség megteremtése.</p> <p>6. Szűcs és Kernács telepen élők számára a szennyvízhálózatához való hozzáférés tekintetében hiányosságok tapasztalhatóak</p>	<p>1. Munkaügyi központ, Várvag Kft, Kisebbségi referens, Önkormányzat</p> <p>2. Családsegítő Központ, Kisebbségi referens.</p> <p>3. Családsegítő Központ, Szociálpolitikai Kerekasztal, helyi civil érdekvédelmi szervezetek.</p> <p>4. Önkormányzat</p> <p>5. Önkormányzat, Várvag Kft.</p> <p>6. Önkormányzat</p>
Gyermekek	<p>Otthoni rossz családi légkör miatt tanulásában akadályozott 7. és 8. osztályos tanulók középiskolára történő felkészítése</p> <p>Nyári napközi működtetése</p> <p>Nyári gyermekétkeztetés biztosítása</p>	<p>Önkormányzat, Dózsa György Kollégium, Általános iskolák, Családsegítő és Gyermejkölési Központ.</p> <p>Önkormányzat, köznevelési intézmények</p> <p>Önkormányzat, köznevelési intézmények</p>
Nők	<p>1. Bölcsődei férőhelyek számának bővítése</p> <p>2. Szabadidős programok szervezése</p> <p>3. Női érdekvédelmi szervezet létrehozása.</p>	<p>1. Önkormányzat</p> <p>2. Önkormányzat, civil szervezetek, Művelődési Központ, Családsegítő Központ</p> <p>3. Önkormányzat, civilek</p>

Idősek	1. Önkéntesekre épülő időügyi jelzőrendszert megvalósítása. 2. Települési szilárd hulladékkezelés közszolgáltatási díjkezdvezményének a fenntartása	1. Középiskolák önkéntesei, önkéntes magán személyek, helyi civil szervezetek. 2. Önkormányzat
Fogyatékkal élők	1. Fogyatékos személyek foglalkoztatási lehetőségeinek helyi felmérése, hogy a kapott adatok alapján a legmegfelelőbb lépéseket tehesse meg az önkormányzat a foglalkoztatás, a társadalmi elfogadás és befogadás terén. 2. Adatbázis létrehozására Cegléd fontosabb akadálymentesített közintézményeiről, vendéglátó- és üzlethelységeiről 3. Az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, pályázatok figyelése az akadálymentesítés folytatásához. 4. A városi honlap akadálymentes verziójának a létrehozása.	1. Munkaügyi központ, civil szervezetek, Önkormányzat 2. Civil szervezetek, önkéntes középiskolások, Várvag Kft, Önkormányzat. 3. Önkormányzat, civil szervezetek. 4. Önkormányzat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a **romák** iskolázottsága, foglalkoztatási helyzete folyamatosan javul, szegregációjuk megszűnik.

Fontos számunkra, hogy a **mélyszegénységben élők** száma csökkenjen, életminőségük javuljon.

Kiemelt területnek tartjuk a **gyermek** és ifjúságvédelmi feladatok megvalósítását, képességeik kibontakoztatásához, fejlődésükhöz, továbbtanulásukhoz szükséges környezet kialakítását.

Folyamatosan odafigyelünk az **idősek** mindennapi életének támogatására, személyes gondoskodás biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a **nők** esetén az egyenlő esélyek megvalósulását a magánéletben, munkavállalás területén, előmenetel tekintetében, közéletben való részvételben, hogy neme alapján senkit ne érhessen hátrányos megkülönböztetés.

Különös figyelmet fordítunk a **fogyatékkal élők** társadalmi beilleszkedésére, az egyenlő esélyű hozzáférés (közszolgáltatások, oktatás, kultúra, szabadidős programok, információk stb.) megteremtésére, annak érdekében, hogy minél teljesebb életet élhessenek.

Célunk, hogy olyan városban éljünk, ahol nő a társadalmi felelősségvállalás, erősödik a szolidaritás, ahol partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyeinek lehetősége javul a társadalmi élet minden színterén: szociális- és egészségügyi ellátásban, oktatásban, lakhatás és közlekedés vonatkozásában, munkavállalásban, kulturális, sport, szórakozási lehetőségek területén.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatási helyzetének javítása	Mélyszegénységben élők és a romák között sok a tartós munkanélküli, számuk nem csökken, foglalkoztatásuk nem megoldott.	Aktív korúak visszavezetése a munka világába		Közfoglalkoztatás szervezése, közmunkaprogramban való részvétel, egyéb foglalkoztatási lehetőségek felkutatása	polgármester	2014. március, majd folyamatos	Intézkedés során elhelyezkedettek száma	Pályázati és önkormányzati saját forrás, személyi és tárgyi feltételek	Helyi vállalkozók, Várvag Kft bevonásával és a Munkaügyi Központtal együttműködésben fenntartható.
2	Puttony utcai Tea Klub	Puttony utcában élő főként roma lakosság életviteli különbségeikből adódóan, nem tud részt venni a többségi társadalomhoz való integráció folyamatában	Mentális-életviteli tanácsadással, nyomtatványok kitöltésével, aktuális témák megbeszélésével, életszemlélet-formálással, segítő beszélgetéssel foglalkozó közösség létrehozása		Szociális munka eszközeivel felkészíteni a szegregátumban élőket társadalomba való integrálódásra, a felelősség- és kötelességtudat kialakításával.	polgármester	2013. november., majd ezt követően folyamatosan.	Puttony utcai Tea Klub létrejött/nem jött létre	a személyi és tárgyi feltételek	A Családsegítő Központ és a helyiek bevonásával fenntartható.
3	Új szociális térkép elkészítése	A 2002-ben készült szociális térkép már elavult, szükséges újabb helyzetelemzést végezni, a városiakok szociális, egészségügyi, lakáskörülményeinek helyzetéről.	Cegléd Városára vonatkozó új szociális térkép elkészítése		Felmérés a városiakok, szociális, anyag, foglalkoztatási helyzetéről, lakáskörülményeiről valamint a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások igénybevételéről, egészségi állapotáról.	polgármester	2014. június	Új szociális térkép megléte/nem léte	Személyi feltételek, pénzügyi forrás	Nem releváns

4	Biztonságos gyalogos közlekedés biztosítása a Jászberényi úti felüljárón	Szűcs Telep – Kernács Telepen élők számára a városközpont megközelítése, ezáltal a közszolgáltatások igénybevétele nehézkes.	Jászberényi úti felüljárón biztonságos gyalogosút kialakítása.	IVS	Jászberényi úti felüljárón biztonságos gyalogosút kialakítása	polgármester	2014. december	Felújítás megvalósult/nem valósult meg	Pályázati forrás	Nem releváns
5.	Szabadidő egészségmegőrző módon való eltöltéshez ingyenes sportolási lehetőségek bővítése.	Kevés a szabadidő eltöltéséhez szükséges ingyenes sportolási lehetőség a városban.	Ingyenes sportolási lehetőség bővítése azok számára is akik anyagi helyzetüknél fogva nem tudnak egyesületi tagdíjat fizetni.		A lakosság szabadidejének egészségmegőrző módon való, hasznos eltöltését biztosító ingyenes sportolási lehetőség bővítése..	polgármester	2014. szeptember	Létrejött ingyenes sportolási lehetőségek száma.	Pályázati forrás, önkormányzati saját forrás	Nem releváns
6	Szennyvíz-infrastruktúra fejlesztés	Szűcs és Kernács telepen élők számára a szennyvízhálózathoz való hozzáférés tekintetében hiányosságok tapasztalhatóak	Szűcs és Kernács telepi lakosok szennyvízhálózathoz való hozzáférési lehetősége növekedjen.	IVS	KEOP-1.2.0/09-11-2011-0032 azonosítószámú szennyvíz infrastruktúra-fejlesztés pályázat megvalósítása.	polgármester	2014. december	Létrejött szennyvízhálózat hossza	pályázati forrás, önkormányzati forrás	Nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Középiskolára való felkészítés	Otthoni rossz családi légkör miatt több gyermek nem tud otthonában tanulni.	Hátrányos helyzetű 7. és 8. osztályos tanulók középiskolára történő felkészítése a Dózsa György Kollégiumban.		Hátrányos helyzetű 7. és 8. osztályos tanulók középiskolára történő felkészítése a Dózsa György Kollégiumban.	polgármester	2013. október	Tanulásban segített gyermekek száma	személyi és tárgyi feltételek	Általános iskolákkal, Családsegítő és Gyermekegészségügyi Központtal, valamint a Dózsa György Kollégiummal együttműködésben fenntartható
2	Nyári napközis tábor megszervezése	Sok gyermek napközbeni elhelyezése a nyári szünet alatt nem biztosított.	Gyermekek felügyelet melletti nyári elhelyezése		Gyermekek felügyelet melletti nyári elhelyezése napközis tábor szervezése	polgármester	2013. július, majd nyaranta folyamatosan	napközis táborban részt vett gyermekek száma	önkormányzati forrás, pályázati forrás	Köznevelési intézményekkel együttműködésben fenntartható
3	Nyári gyermekétkeztetés	Nyári időszakban a hátrányos helyzetű gyermekek étkeztetése nem	Rászoruló gyermek számára nyári		Rászoruló gyermek számára nyári gyermekétkeztetés	polgármester	2013. július, majd nyaranta folyamatosan	gyermekétkeztetést igénybe vevők száma	önkormányzati forrás	Köznevelési intézményekkel együttműködésben

		megoldott	gyermekétkeztetés biztosítása		biztosítása					n fenntartható
...										
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Bölcsődei férőhelyek számának bővítése.	A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Bölcsődei férőhelyek számának bővítése.	IVS	Bölcsődei férőhelyek számának bővítése a KMOP-4.5.2-11-2012-0002 projekt keretében	polgármester	2013. december	Bővítéssel létrejött férőhelyek száma	pályázati és önkormányzati forrás	Létrejötté után fenntartható.
2	Szabadidős programok szervezése	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.		A magányérzet kialakulását megelőző szabadidős programok szervezése.	polgármester	2014. január, majd folyamatosan	Programok száma	személyi és tárgyi feltételek, pályázati forrás	Önkormányzat, Művelődési Központ, Családsegítő együttműködésben fenntartható.
3	Női érdekvédelmi szervezet létrehozása.	Városunkban nem tudunk olyan szervezetről, amely az elhagyott, több gyermekes anyák mentális támogatását segítené.	Nők érdekvédelmi szolgáltató szervezet létrehozása		olyan szervezet, egyesület létrehozása és működtetése, amely a nők érdekvédelmében tevékenykedik.	polgármester	2014. szeptember	Szervezet létrejött/nem jött létre	személyi és tárgyi feltételek	Létrejötté után fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Önkéntesekre épülő idősügyi jelzőrendszert megvalósítása.	A régi nagycsaládos modell felbomlása miatt az egyedül élő idős emberek aránya folyamatosan nő, de az együtt élő idős házaspárok is segítségre szorulnak	Magányos, vagy önmaguk ellátására képtelen idős emberek önellátásának támogatása.		Középiszkolások, magánszemélyek, civil szervezetek önkéntességére építve kapcsolatteremtés (segítő beszélgetések), bevásárlás, takarítás, kerti munkák elvégzése.	polgármester	2013. október, majd folyamatosan	Bevont idős emberek, önkéntesek száma.	Személyi feltételek	Középiszkolással, civil szervezetekkel, magánszemély önkéntesekkel együttműködésben fenntartható.
2	Települési szilárd hulladékkezelés közszolgáltatási díjkezdvményének a fenntartása	Az egyedülálló idősek anyagi helyzete a társadalom többségéhez képest általában rosszabb	70 év feletti egyedül élő ceglédi lakosok kiadásainak csökkentése		Települési szilárd hulladékkezelés közszolgáltatási díjkezdvményének a fenntartása 35/2003. (XII. 31.)	polgármester	folyamatosan	A települési szilárd hulladékkezelés közszolgáltatási díjkezdvmény hatályban van/nincs	Pénzügyi forrás	Az önkormányzat költségvetésében elkülönítve, fenntartható.

					Ök. rendelete alapján					
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élők munkahelyhez jutásának segítése.	Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatási lehetőségeiről nincsenek pontos adatok a városra vonatkozóan.	Fogyatékkal élő, megváltozott munkaképességű munkavállalók munkába állásának elősegítése.		Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatási lehetőségeinek helyi felmérése, hogy a kapott adatok alapján a legmegfelelőbb lépéseket tehesse meg az önkormányzat a foglalkoztatás, a társadalmi elfogadás és befogadás terén.	polgármester	2015. június	Munkáltatók száma, elhelyezkedettek száma	Személyi feltételek (Civil szervezetek, Munkaügyi Központ, önkormányzat együttműködése), pályázati forrás	fenntartható
2	Adatbázis létrehozása az akadálymentesített közintézményekről, vendéglátó- és üzlethelyiségekről	Nincsenek pontos adatok a városban lévő akadálymentesített épületekről, szolgáltatásokról.	Adatbázis létrehozására Cegléd fontosabb akadálymentesített közintézményeiről, vendéglátó- és üzlethelyiségeiről.	IVS	Adatbázis létrehozása az akadálymentesített közintézményekről, vendéglátó- és üzlethelyiségekről, majd honlapon történő közzététel	polgármester	2014. szeptember, majd folyamatosan	Adatbázis megléte, majd folyamatos bővítése	Civil szervezetek, önkéntes középiskolások, Várvag Kft.	fenntartható
3	Városi akadálymentesítés	A városban lévő közintézmények, járdák, parkok akadálymentesítése csak részben megoldott. Szükséges emelni az akadálymentesített közintézmények, járdák számát.	Közintézmények, járdák akadálymentesítése	IVS	Az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, pályázatok figyelése az akadálymentesítés folytatásához.	polgármester	2014. január, majd folyamatosan	Akadálymentesített középületek, járdák száma nő (db)	Pályázati forrás	fenntartható
4	Akadálymentes városi honlap létrehozása	Cegléd Város honlapja nem akadálymentesített	A városi hírekről, közszolgáltatásokat érintő információkról a vakok és gyengénlátók is értesüljenek.		A honlap akadálymentes verziójának létrehozása	polgármester	2013. november	Akadálymentes honlap létrejötte	Személyi és pénzügyi forrás	Az akadálymentes honlap üzemeltetése fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

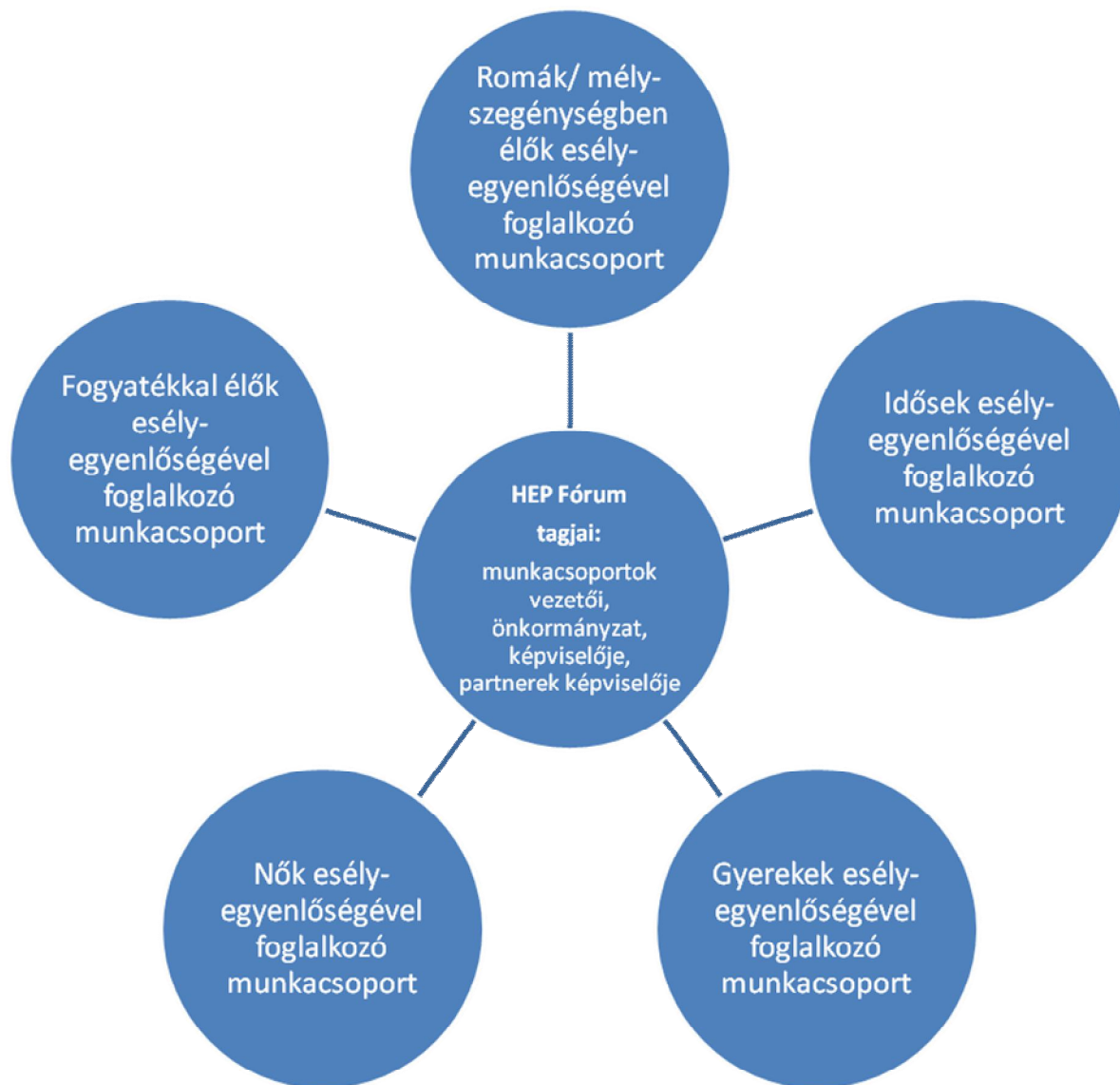
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkori polgármester és az esélyegyenlőségi munkatárs felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitzűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Cegléd Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Cegléd Város Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2013. (VI.27) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: Táblázatok

Dátum

Aláírás

Cegléd Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék⁵

NÉV ⁶	HEP részei ⁷										Aláírás ⁸
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

⁵ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁶ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁷ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁸ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.